

Tilinpäätös 2018

Kaupunginvaltuusto 3.6.2019



Sisällysluettelo

	Sivu
Kaupunginjohtajan katsaus	1
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	4
1.3 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	6
1.4 Kaupungin henkilöstö	8
1.5 Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat	9
1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	11
2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
3.2 Toiminnan rahoitus	18
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	21
5. Kokonaistulot ja -menot	23
6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	24
6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	25
6.3 Arvio konsernin tulevasta kehityksestä	26
6.4 Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	26
6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	29
6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	30
6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut	31
7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	32
8. Talousarvion toteutuminen	
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	37
8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	109
8.3 Investointien toteutuminen	111
8.4 Rahoitusosan toteutuminen	117
8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	118

	Sivu
9. Tilinpäätöslaskelmat	
9.1 Ylöjärven kaupungin tuloslaskelma	121
9.2 Ylöjärven kaupungin rahoituslaskelma	122
9.3 Ylöjärven kaupungin tase	123
9.4 Ylöjärven kaupungin konsernituloslaskelma	124
9.5 Ylöjärven kaupungin konsernin rahoituslaskelma	125
9.6 Ylöjärven kaupungin konsernitase	126
10. Tilinpäätöksen liitetiedot	
10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	129
10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	130
10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	131
11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	133
12. Tasetta koskevat liitetiedot	
12.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	137
12.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	141
13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	144
14. Ympäristövastuut	147
15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	149
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista sekä tositelajeista	150
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	152

Kaupungin vuoden 2018 tulos oli torjuntavoitto



Valtuusto hyväksyi vuodelle 2018 niukasti ylijäämäisen talousarvion. Vaikka kuntatalouden toimintaympäristö oli talousarviota laadittaessa monelta osin myönteinen, vuoden 2018 talousarvion valmistelun lähtökohtana oli talouden vastuullinen ja pitkäjänteinen suunnittelu. Tämä tarkoitti talousarvion osalta vähäistä menokasvua, maltillista investointitasoa ja velkamäärän alentamista.

Vuonna 2018 Suomen talous olikin edelleen selvässä kasvussa. Talouden suotuisa kehitys näkyikin toimintavuoden aikana esimerkiksi erinomaisena maanmyyntinä ja työttömyyden laskuna. Myös tietyt kertaluontoiset erät ja henkilöstömenojen hallinta vaikuttivat kaupungin taloutta vahvistavasti. Toisaalta ennusteiden vastaisesti kuntien verotulot kehittyivät vuonna 2018 koko maassa ja myös Ylöjärvellä hyvin heikosti.

Kaupungin tilikauden 2018 ylijäämäksi muodostui lopulta noin 2,5 miljoonaa euroa. Kaupunkistrategian mukaisesti velkaantuminen laski edelleen. Velkamäärä laski absoluuttisesti 85,6 milj. euroon ja lainamäärä 2 597 euroon asukasta kohti.

Vuoden 2018 keväällä valtuusto hyväksyi Ylöjärven kaupungille uuden strategian. Kaupungin uusi visio on nyt Ylöjärvi - Rohkea edelläkävijä. Kaupunkistrategian jalkautus ja toteuttaminen käynnistettiin välittömästi. Strategian pohjalta kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa kaupungille myös uuden henkilöstöohjelman. Vuonna 2018 käynnistettiin myös keskustan kehittämisen hanke ja hyväksyttiin ydinkeskustan osayleiskaava. Eppu Normaali veistos valmistui ja se paljastettiin elokuussa suuressa kansanjuhlassa. Maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu jatkui edelleen koko vuoden 2018 ajan. Ylöjärvi voitti myös Pirkanmaan liiton ja Pirkanmaan Yrittäjien järjestämän elinvoimakilpailun ja oli vuonna 2018 Pirkanmaan yrittäjyys- ja elinvoimakunta.

Laadukkaan palvelutoiminnan ylläpitäminen ja taloudellisen tasapainon jatkuva säilyttäminen on edellyttänyt kaikkien vahvaa panosta. Haluankin kiittää sekä luottamushenkilöitä että henkilökuntaa hienosta työstä ja hyvästä yhteishengestä. Erityisenä kiitoksena kaupunki järjesti henkilöstölle vuonna 2018 joululounaan ja muisti henkilöstöä liikunta- ja kulttuuriseteleillä kertaluontoisesti vuoden 2017 hyvästä toiminnasta ja tuloksesta. Vuoden 2018 hyvän toiminnan ja tuloksen ansioista kaupunki muistaa henkilöstöään myös kevään 2019 aikana.

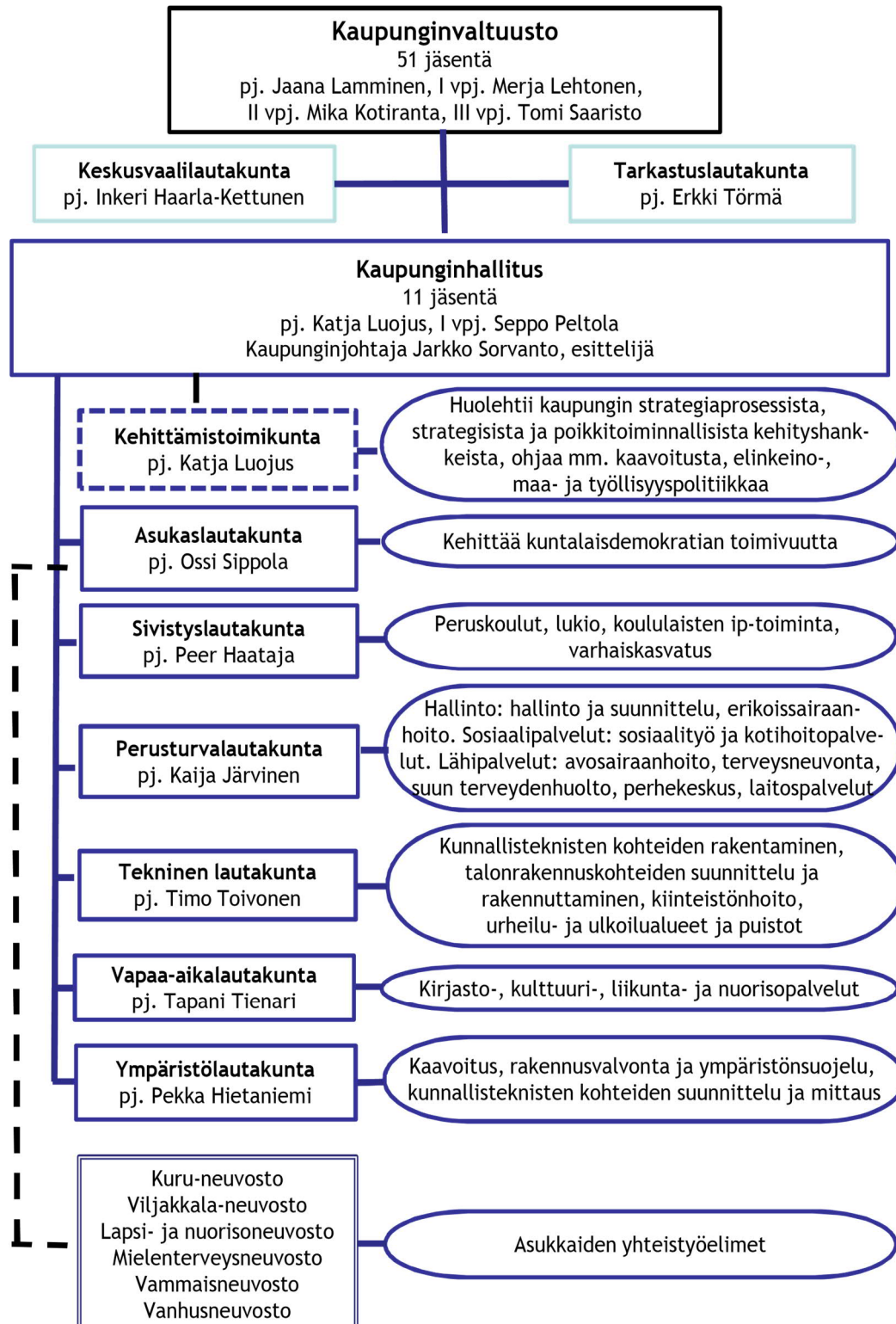
Ylöjärven kehittäminen ja kasvu jatkuvat Ylöjärven 150-vuotisjuhlien merkeissä myös vuonna 2019.

Jarkko Sorvanto
kaupunginjohtaja

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Ylöjärven kaupungin toimielinorganisaatio 2018



Kaupunginvaltuusto 2018

Nimi	Puolue		
		Konttinen Risto	KESK
Puheenjohtaja		Koskinen Riitta	KESK
Lamminen Jaana	SDP	Kytömäki Jussi	VIHR
		Kytömäki Outi	VIHR
I varapuheenjohtaja		Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK
Lehtonen Merja	VIHR	Leppänen Aki	VAS
		Luojus Katja	KOK
II varapuheenjohtaja		Mankkinen Leena	SDP
Kotiranta Mika	KOK	Mustakallio-Sorvari Minna	KOK
		Mäkinen Minna 4.6. alk.	SDP
III varapuheenjohtaja		Mäki-Ventelä Markku	KESK
Saaristo Tomi	PS	Nevala Yrjö	SDP
		Ojares Juho	KOK
Jäsenet		Pajunen Henrik	PS
Alanen Nina	KD	Pelkonen Erja	KOK
Antila Veli-Matti	KD	Peltola Seppo	SDP
Haataja Peer	KOK	Ruuska Hannu	PS
Hakanen Teuvo	KESK	Salakari Riikka	KOK
Halttula Timo	VIHR	Sarvijärvi Minna	KESK
Heiska Mauri	PS	Savio Sami	PS
Hietaniemi Pekka	KESK	Sippola Ossi	KOK
Itvola Terhi	VIHR	Sorsa Minna	VIHR
Itäpää Auvo	SDP	Sorvanto Katariina	KOK
Jukantupa Anna	VAS	Tahlo Jarmo	KESK
Järvinen Kaija	SDP	Tienari Tapani	KOK
Kaasalainen Jouni	KD	Tiura Jaana	SDP
Kesseli Rauno	VAS	Toivonen Timo	VIHR
Kiiskinen Jenni	VIHR	Törmä Erkki	SDP
Kiviniemi Petra	VAS	Uusikartano Arja	VAS
Koivisto Heidi	SDP	Vilén Riitta	KOK
Kolehmainen Toni	PS	Virtanen Riitta 4.6. asti	SDP

Kaupunginhallitus 2018

Nimi	Puolue	Jäsenet	
		Halttula Timo	VIHR
Puheenjohtaja		Heiska Mauri	PS
Luojus Katja	KOK	Kesseli Rauno	VAS
		Landgren-Mäkkylä Tiina	KOK
I varapuheenjohtaja		Mankkinen Leena 4.6. alk.	SDP
Peltola Seppo	SDP	Mäki-Ventelä Markku	KESK
		Ojares Juho	KOK
		Sarvijärvi Minna	KESK
		Sorsa Minna	VIHR
		Virtanen Riitta 4.6. asti	SDP

Puoluejakauma 31.12.2018

	Valtuusto	Hallitus
KOK	12	3
SDP	10	2
VIHR	8	2
KESK	7	2
PS	6	1
VAS	5	1
KD	3	-
Yhteensä	51	11

Johtavat viranhaltijat 2018

kaupunginjohtaja	Jarkko Sorvanto
elinvoimajohtaja	Pauli Piiparinen
vs. kehitysjohtaja	Jussi Teronen
sivistysjohtaja	Matti Hursti
talousjohtaja	Juha Liinavuori
terveys- ja sosiaalijohtaja	Anne Santalahti

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen tilanne

Taluskatsaus perustuu valtiovarainministeriön taloudelliseen katsaukseen 12/2018 sekä Kuntaliiton analyysiin kuntien talousnäköistä.

Suomen talouden tuotanto lisääntyi vuonna laaja-alaisesti, mutta edellisvuotta hitaammin. Vuonna 2018 BKT kasvaa 2,5 prosenttia. Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat työllisten määrän 2,5 prosenttia edellisvuotta korkeammaksi ja työllisyysasteen 71,6 prosenttiin.

Vuonna 2019 BKT:n kasvu hidastuu 1,5 prosenttiin. Maailmankauppa hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi vuonna 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Talouskasvu hidastuu edelleen 1,3 prosenttiin vuonna 2020, minkä jälkeen kasvu hidastuu alle prosenttiin keskipitkällä aikavälillä.

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtyessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitytulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutus kiihtyy ensi vuonna tähän vuoteen verrattuna.

Talouskasvun hidastumisesta huolimatta reaalitypalkkojen maltillinen kehitys ylläpitää työvoiman kysyntää. Työttömien ja piilotyöttömien melko suuresta määrästä sekä työvoiman tarjontaa lisäävistä toimenpiteistä johtuen työvoiman tarjonta ei koko talouden tasolla vielä rajoita työllisyyden ja talouden kasvua, vaikka toimialoittain ammattitaitoisesta työvoimasta on pulaa.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Tilastokeskus keräsi kunnilta tilinpäätösennusteita vuodelta 2018, joita Kuntaliitto edelleen jalosti ja analysoi. Arviot kerättiin kaikista Manner-suomen kunnista. Aineiston mukaan noin kaksi kolmasosaa kunnista tekee negatiivisen tuloksen. Myös velkaantuminen kasvaa. Huonon taloudellisen kokonaistuloksen taustalla on voimakasta kuntien eriytymistä. Ilman pääkaupunkiseudun suurten kaupunkien positiivista tulosta yhteenlaskettu kuntien tulos olisi ollut huomattavan paljon enemmän alijäämäinen.

Kuntien huonolle talousvuodelle 2018 on useita syitä. Kunnallisvero heikko kehitys ja pääomatuloverojen voimakas kasvu verovuonna 2017 johti suuriin negatiivisiin oikaisuihin kunnallisveroon verotuksen päätyttyä. Käytännössä vuonna 2017 kertyi liikaa veroja, jotka oikaistiin vuonna 2018. Verotulot laskivat kokonaisuudessaan 0,5 prosenttia edellisvuoteen nähden. Valtionosuudet vähenivät 0,6 prosenttia. Toimintamenot päinvastoin kasvoivat yli kolme prosenttia. Tämä kaikki tarkoitti sitä, että kuntien vuosikate heikkeni lähes 32 prosenttia.

Tilikauden tulos on ollut 2000-luvulla vain muutamana vuotena 2018 ennakkotietoja heikompi.

Seuraava taulukko sisältää kunnallistalouden kannalta keskeisiä kokonaistaloudellisia muuttujia.

Muuttuja	2015	2016	2017	2018*
(%-muutos)				
Bruttokansantuote markkinahintaan	0,0	2,5	2,8	2,5
Julkinen kulutus	0,0	1,8	-0,5	1,4
Yksityinen kulutus	1,7	2,0	1,3	1,0
Inflaatio	-0,2	0,4	0,7	1,2
Ansiotasoindeksi	1,4	0,9	0,2	1,8
%-yksikköä				
Työttömyysaste (Tilastokeskus)	9,4	8,8	8,6	7,5
Veroaste BKT:sta	44,0	44,0	43,3	42,3
Julkisyhteisöjen menot BKT:sta	56,9	55,9	54,0	52,9
Julkisyhteisöjen bruttovelka BKT:sta	63,6	63,0	61,3	59,2
Euribor 3 kk, %	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
10 vuoden korko, %	0,7	0,4	0,5	0,7

*) ennuste, Valtiovarainministeriö taloudellinen katsaus 12/2018

Pirkanmaan talousalueen kehitys

Tampereella ja sen kehyskunnissa (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahdi, Ylöjärvi) oli 31.12.2018 Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 389 860 asukasta. Väestömäärä kasvoi 1,2 prosenttia. Väestönkasvu oli suurinta Tampereella ja Lempäälässä noin 1,6 prosenttia. Muissa kehyskunnissa jäätin maltillisemmalle tasolle. Ylöjärvellä kasvu oli 102 henkilöä eli 0,3 prosenttia. Koko maan väestömäärä laski 0,15 prosenttia ja pääkaupunkiseudun kuntien (Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa) kasvu oli 1,5 prosenttia.

Asukasmäärän kasvu oli Ylöjärvellä kolmantena vuotena peräkkäin totuttua pienempää. Syitä tähän voidaan hakea siitä, että määrällinen kasvun painopiste kehyskuntien sijaan on viime vuosina ollut Tampereella. Ylöjärvelle ei ole viime vuosina muuttanut asukkaita aiempaan tapaan. Myös syntyvytydessä tapahtunut valtakunnallinen lasku näkyy myös Ylöjärvellä.

Tontinluovutukseen pohjautuvat laskennalliset ennusteet kuitenkin näyttävät, että Ylöjärvellä palattaisiin lähivuosina useamman sadan vuosittaiseen asukasmääräkasvuun.

Työttömien työnhakijoiden lukumäärä oli Pirkanmaalla vuoden 2018 joulukuussa yli viidenneksen alempi kuin vuoden 2017 joulukuussa. Työttömiä työnhakijoita oli 22 659 henkilöä, laskua vuositasolla lähes 5 900 henkilöllä. Uusia avoimia työpaikkoja oli lähes seitsemän prosenttia edellisvuotta enemmän. Työttömyysaste Pirkanmaalla oli 9,3 prosenttia. Vastaavasti koko maassa työttömyysaste oli keskimäärin 9,7 prosenttia.

Kaikissa Pirkanmaan kunnissa työttömien työnhakijoiden määrä laski, osassa jopa merkittävän paljon, eli yli kolmekymmentä prosenttia. Valtakunnallisesti verrattuna työttömyyden lasku oli kärkitasoa. Työttömyyden haasteena on edelleen rakenne- ja pitkäaikaistyöttömyys.

Positiivinen tuuli puhalsi Pirkanmaan taloudessa vuonna 2017. Kokonaisliikevaihto parani 6,6 prosenttia ja nousi 32 miljardiin euroon. Vaikka kokonaisliikevaihto kasvoi kolmatta vuotta peräkkäin, vasta nyt päästiin selvempiin kasvulukuihin. Erityisen huomattavaa on, että teollisuuden vienti ponnisti vuonna 2017 vihdoin nousuun. Vientiliikevaihto kasvoi 6,5 prosenttia ja kiihtyi entisestään vuoden 2018 ensimmäisellä puolivuotiskaudella.

Alkuvuoden luvut ja Tampereen kauppakamarin syksyn yritysbarometri antavat odottaa, että myös vuodesta 2018 tulee kokonaisuudessaan hyvän kasvun vuosi. Kasvukausi on kuitenkin ollut verrattain lyhyt ja nähtäväksi jää, miten kauan viennin veto kestää. Pirkanmaalla menestyvät useat toimialat. Teollisuuden rinnalla on korkean tason palveluita. Tietojenkäsittelypalveluihin sisältyvä ohjelmistoala on kasvanut käytännössä jo kymmenen vuotta peräkkäin. Keväällä avattu Ratinan kauppakeskus, tuleva monitoimiareena ja kasino sekä useat hotelli-investoinnit vahvistavat seudun asemaa matkailun saralla.

Pk-yritysten lähiajan suhdanneodotukset ovat kuitenkin selvästi syksyn 2018 tilannetta heikommat. Yleisiä suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on Pirkanmaan alueella + 12, kun se viime syksynä oli + 26. Tiedot käyvät ilmi Suomen Yrittäjien, Finnveran ja työ- ja elinkeinoministeriön teettämästä Pk-yritysbarometrasta, joka julkaistiin 15. helmikuuta 2019. Pk-yritysbarometri julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Se kuvaa kattavasti pk-yritysten käsitteitä taloudellisen toimintaympäristön muutoksista sekä yritysten liiketoimintaan ja kehitysnäkymiin vaikuttavista tekijöistä.

1.3. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Työllisyys

Ylöjärven kokonaistyöttömyys aleni vuoden 2018 aikana 226 työttömällä. Vuoden 2018 työttömyysprosentti oli 6,7 (1 067 työtöntä, joista alle 25-vuotiaita 140). Vuoden aikana työttömyysprosentti oli parhaimmillaan 5,9. Suurin vaikutus kohentuneeseen tilanteeseen oli positiivisella taloustilanteen jatkumisella ja Ylöjärvelläkin vuoden loppuun jatkuneella työvoima- ja yrityspalveluiden alueellisella kokeilulla Pirkanmaalla. Kokeiluun myönnetty määräaika oli liian lyhyt tuloksen pitkävaikutteisemmalle tarkastelulle.

Työttömien aktiivisuusprosentti nousi yli neljänsäksikymmenen. Tämä saatiin aikaan toiminto- ja uudelleen suuntaamalla ja päällekkäisyyksiä karsimalla. Kokeilussa esimerkiksi TE-palvelut toteutettiin kasvokkain tapahtuvana lähipalveluna. Positiivinen vaikutus näkyi myös talousluvussa, esimerkiksi pitkäaikaistyöttömyydestä maksettavien kuntakorvausten määrä aleni selvästi.

	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	Muutos 2017/ 2018
Työttömiä	2 128	2 174	1 817	1 293	1 067	-226
Työttömyysaste, %	13,8	14,0	11,5	8,2	6,7	-1,5
Alle 25-vuotiaat	246	282	226	149	140	-9
Yli 50-vuotiaat	819	839	744	535	438	-209
Pitkä-aikaistyöttömät	536	631	587	405	405	-97
Pirkanmaa, työttömyysaste, %	15,9	16,4	15,6	11,7	9,3	-2,4
Koko maa, työttömyysaste, %	13,9	14,4	13,6	11,2	9,7	-1,5

Taulukko: Työttömyyden kehitys Ylöjärvellä (ELY-keskus)

Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Muutokset toiminnassa

Ylöjärven kaupungin strategia, Ylöjärvi - rohkea edelläkävijä, hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 14.5.2018. Strategia kattaa vuodet 2018–2028. Kaupungin arvoiksi, jotka ohjaavat kaikkea kaupungin ja sen työntekijöiden toimintaa, on määritelty vastuullisuus, kehitysrohkeus, oikeudenmukaisuus ja turvallisuus. Kaupungin toimintaa tarkastellaan strategiassa kolmen eri roolin kautta, jotka ovat elinvoimarooi, sivistys- ja hyvinvointirooli ja yhteisö- ja demokratiarooli. Kutakin roolia tarkennetaan strategiakärkien avulla ja nämä strategiakärjet jalkautuvat toiminnaksi vuosittain asetettavien toiminnallisten tavoitteiden kautta. Vuoden 2019 talousarvio valmisteltiin uuden strategian pohjalta.

Yksittäisistä muutoksista voidaan mainita vanhustenhuollossa tehdyt toimintatapamuutokset. Elokaaren palvelukeskuksen kiinteistö myytiin. Kaupungin tehostetun palveluasumisen palvelutuotanto kiinteistössä loppui ja uusi toimija alkoi toimia kaupungin palveluseteli-tuottajana. Osa Elokaaren henkilöstöstä siirtyi uuden työntekijän palvelukseen. Kurun palvelukeskus tuli rakennuksena elinkaarensa päähän. Toiminta siirrettiin liikkeenluovutuksena uudelle toimijalle, joka rakensi uuden palvelutalon Kuruun.

Toimielin- ja organisaatorakenteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2018 aikana.

Muutokset tuloperusteissa

Keskeisimmät tuloperustemuutokset tapahtuivat verotuloissa sekä varhaiskasvatusmaksuissa. Verotulokertymä jopa pieneni edellisvuoteen nähden. Kunnallisveron heikkoa kehitystä selittää verovuodelta 2017 peräisin olevat negatiiviset oikaisuerät.

Vuoden 2018 alusta muuttunut varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskeva lakimuutos pienensi varhaiskasvatuksen tulokertymää. Asiakasmaksuja kertyi 16 prosenttia (noin 460 000 euroa) edellisvuotta vähemmän.

Olennaisemmat poikkeamat talousarvioon

Ylöjärven kaupungin talousarvio sitoo hallintokuntia toimielimittäin. Kaikki toimielimet ovat nettobudjetoituja, mikä merkitsee sitä, että toimielimiä sitoo valtuustoon nähden toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus eli toimintakate.

Muutostalousarvioita tehtiin vuoden 2018 aikana kaksi. Ensimmäisessä, kesäkuussa hyväksytyssä, tehtiin investointihankkeita koskevia määrärahatarkistuksia. Alkuperäinen investointimääräraha nousi 1,2 miljoona euroa 12,2 miljoonaan euroon.

Toisessa, joulukuussa hyväksytyssä muutostalousarviossa, tehtiin pääsääntöisesti käyttötalouden määrärahatarkistuksia. Käyttötalouden nettomenomäärärahat pienenivät 0,6 miljoonaa euroa.

Tulomäärärahojen muutoksista oleelliset olivat Elokaaren palvelukeskuksen myyntivoiton lisäys sekä maanmyyntituloarvion kasvattaminen kahdella miljoonalla eurolla. Käyttötalousmenoissa suurimmat korotustarpeet olivat perusturvalautakunnalla, yhteensä 2,6 miljoonaa euroa koostuen useiden toimialueiden tarpeista. Lisäksi tämä muutostalousarvio sisälsi muutoksia rahoitusosaan (verotuloarvio, valtionosuus, sairaanhoitopiirin pääomapalautus), joiden nettovaikutus oli vuosikatetta hieman parantava. Investointipuolella suurin muutos oli maahankintamäärärahan lisäys. Korotusta vastaavalla määrällä purettiin maanostoihin tehtyjä varauksia.

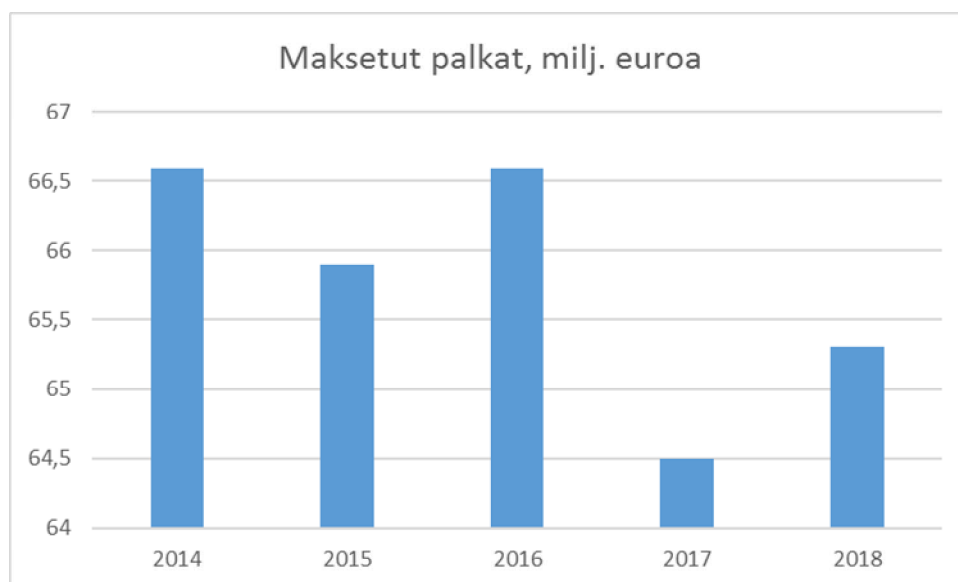
Valtuuston käsittelemän muutostalousarvion jälkeisiä nettomenojen ylityksiä tapahtui ainoastaan perusturvalautakunnassa. Ylitysten syitä on analysoitu jäljempänä talousarvion toteutuminen-osiossa. Muita olennaisia poikkeamia ei tapahtunut ainakaan niin, että toimintakate olisi toteutunut talousarvioita heikompana. Myöskään ei ole tiedossa tilikauden päättymisen jälkeen ennen tilinpäätöksen valmistumista tapahtuneita olennaisia toiminnan ja talouden muutoksia, joita ei ole otettu huomioon vuoden 2018 talousarviossa.

1.4. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin henkilöstön määrä ja palkkojen kokonaissumma 31.12.2018

	2016	2017	2018
Vakituinen henkilökunta	1 666	1 615	1 579
Määrä-aikaiset	113	119	120
Työllistetyt	26	25	30
Yhteensä	1 805	1 759	1 729

Kaupungin henkilökunnan määrä (ilman sijaisia) väheni 30 henkilö edelliseen vuoteen nähden. Muutos selittyy osittain vanhustenhuollossa tehdyillä toimintatapamuutoksilla, joissa aiemmin omana toimintana tuotettuja palveluita ostettiin ulkopuoliselta toimijalta.



Palkkoja ja palkkioita maksettiin 65 279 000 euroa vuonna 2018. Summa ei sisällä kokous- ja luottamustoimipalkkioita. Kasvu vuoteen 2017 verrattuna oli 1,2 prosenttia. Palkkasummaa nosti työ- ja virkaehtosopimuksiin sisältyneiden yleiskorotusten lisäksi tammikuussa 2019 maksettu kertaerä, jonka kustannusvaikutus kirjattiin vuodelle 2018.

Kaupungilla on käytössä tulospalkkausjärjestelmä. Tulospalkkausjärjestelmän tarkoituksena on tukea kaupunkistrategian sekä siihen perustuvien kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Sen perusteella maksetaan vuosikohtaista tulospalkkiota tavoitteiden toteutumiseen perustuen. Tulospalkkioita maksettiin yhteensä 254 794 euroa vuonna 2018.

Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuonna 2018. Osastojen ja yksiköiden johto vastaa tasa-arvon- ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta toimintansa puitteissa. Osastoilta pyydetään vuosittain yhteenveto suunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Yhteistyökomitea (YTK) on yhteistoimintaelin, joka käsittelee henkilöstöä laajasti tai yleisesti koskevia yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvia asioita. Jäseninä on työntekijöiden ja työnantajan edustajia. Yhteistyökomitea toimii myös työsuojelutoimikuntana.

Henkilöstön työterveyspalveluista vastaa Suomen Terveystalo Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma tehdään vuosittain. Siinä kuvataan kaupungin keskeiset tavoitteet; terveyttä, työ- ja toimintakykyä edistävä ja ylläpitävä toiminta sekä työterveyspainotteinen sairaanhoitotoiminta ja palvelulaajuus.

Työsuojelun toimintaohjelma on toimenpideohjelma kaupungin työturvallisuuden ja työhyvinvoinnin toteuttamiseksi ja edistämiseksi. Työsuojelun toimintaohjelma päivitettiin marraskuussa 2018. Yleisen osan lisäksi ohjelma sisältää pohjan työpaikan oman toimintaohjelman laatimista varten. Vuosittain valmistellaan henkilöstön hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan toimenpiteitä hyvinvoinnin lisäämiseksi. Vuonna 2018 painopisteenä oli kulttuurista hyvinvointia. Turvallisuustyön lähtökohtana on kiinteistö- ja toimialakohtainen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma käyttöohjeineen.

Henkilöstölle vuosittain toteutettavan työtyytyväisyyskyselyn tulos oli kokonaisuutena hyvä. Kaikkien vastausten keskiarvo oli 3,67 (asteikolla 1-5). Tulos oli samaa tasoa kuin vuonna 2017, jolloin vastausten keskiarvo oli 3,69.

Henkilöstöohjelma vuosille 2019-2024 hyväksyttiin joulukuussa 2018. Henkilöstöohjelma määrittelee kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteet. Sen tarkoituksena on johtaa kaupunkistrategiaa henkilöstöä koskeviksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi.

Henkilöstökertomus vuodelta 2018 laaditaan siten, että se käsitellään samassa kaupunginvaltuuston kokouksessa tilinpäätöksen kanssa.

1.5. Ympäristöasiat ja muut ei taloudelliset asiat

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta aiheutuu kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metallin ja Nikron, vanha kaatopaikka-alue Tiura sekä entisen Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue, joka on osin kaupungin omistuksessa. Kohteiden kunnostuksiin on mahdollista saada valtion avustusta/EU-rahaa. Alueiden puhdistamisesta aiheutuvia kustannuksia varten tehtiin varaukset vuoden 2016 tilinpäätöksessä.

Metallin ja Nikron kunnostuksen kokonaiskustannusarvio on 2,4 miljoonaa euroa. Haverin kaivosalueen puhdistamista varten on tehty 5,6 miljoonan euron varaus. Vanhan kaatopaikka-alue Tiuran osalta mahdolliset jatkotoimet ratkaistaan riskiarvioinnin perusteella, joten mahdollisista kustannuksista ei ole vielä tässä vaiheessa arviota.

Valtaosa Tampereen, Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven jätevesistä käsitellään nykyisin 1960- ja 1970-luvuilla rakennetuissa Tampereella sijaitsevilla Viinikanlahden ja Raholan jätevedenpuhdistamoissa sekä Lempäälän jätevedenpuhdistamoissa.

mossa. Niiden käsittelykapasiteettia ja puhdistustehoa on parannettu vuosien saatossa, mutta väestömäärän kasvun ja kiristyvien puhdistusvaatimusten vuoksi tarvitaan uusia kustannustehokkaita ratkaisuja puhdistamisen järjestämiseksi.

Edellä mainitut kunnat toteuttavat yhteistyönä keskuspuhdistamon kallion sisälle Tampereen Sulkavuoreen. Hanketta varten kunnat ovat perustaneet Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy:n. Ylöjärven osalta yhtiön osakkaana on Ylöjärven Vesi Oy ja omistusosuus yhtiöstä on 8,53 prosenttia.

Kallion sisään louhitut puhdistamot ovat osoittautuneet olevan paitsi toimintavarmoja myös ympäristöystävällisiä. Hankeen kokonaisbudjetti on noin 310 miljoonaa euroa, josta omistusosuuden mukainen Ylöjärven osuus on 26,5 miljoonaa euroa. Sulkavuoren keskuspuhdistamon rakentaminen käynnistyi vuonna 2018 ja puhdistamo otetaan käyttöön vuonna 2024.

Kaupungin toiminnassa tulee noudattaa hyvän hallinnon periaatteita. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Periaatteita ovat esimerkiksi:

- yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen ja
- tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin sekä
- objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole saatettu korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

1.6. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuonna 2018 valmistuneessa Ylöjärven kaupunkistrategiassa linjattiin seuraavaa; ”Pidämme taloutemme tasapainossa. Sovitamme investoinnit vuosikatteiden mahdollistamaan tasoon siten, että asukaskohtainen velkamäärä ei kasva valtuustokaudella. Pidämme korjausinvestointien määrän riittävällä tasolla.”

Strategian taloussuunnittelun kokonaisuutta korostavaa linjaa on Ylöjärvellä noudatettu jo useamman vuoden. Hillityllä menokasvulla ja maltillisella investointitasolla on saatu velkaantumisen kääntymään laskusuuntaan. Myös vuosittaista menokasvua on pystytty selvästi hillitsemään.

Talouden tasapainotilassa pysyminen on keskiössä lähivuosinakin. Maltillinen menokasvu, harkitut uusinvestoinnit ja toisaalta korjausvelan välttäminen riittävillä ylläpitävillä investoinneilla leimaa talouden suunnittelua tästä eteenpäinkin.

Tulevina vuosina menojen kasvupainetta tulee aiheutumaan väestön vanhenemisesta. Uusimman loppuvuonna 2018 julkistetun väestöennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden määrä ja suhteellinen osuus tulevat Suomessa lähes tuplantumaan nykyisestä vuoteen 2050 mennessä. Ikärakenteen muutos tulee lisäämään hoito- ja hoivapalvelujen tarvetta ja siten kasvattamaan kuntatalouden menopaineita Ylöjärvelläkin.

Tampereen alueella on menossa tai suunnitteilla kokoluokaltaan merkittäviä yhteishankkeita, jotka toteutuessaan tulevat huomattavasti vaikuttamaan tulevaisuudessa Ylöjärven kaupunkikonsernin talouteen. Esimerkkinä voidaan mainita raitiotien ulottamista Tampereelta Ylöjärvelle.

Tampereen kaupunkiseudun kasvu merkitsee myös sitä, että investointitarvetta tulee olemaan jatkossakin. Talouden tasapainotilan ylläpitäminen vaatii tulevaisuudessakin pitkäjänteistä ja kokonaisvaltaista talouden suunnittelua ja suunnitelmien määrätietoista toteuttamista.

1.7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Toimintakertomuksessa on arvioitava kunnan ja kuntakonsernin toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja.

Talouden tasapainotilan vaaliminen vaatii pitkäjänteistä taloussuunnittelua ja siihen sitoutumista. Ylöjärven kaupungin keskeisimmän toiminnan rahoituslähteen eli verorahoituksen kehittyminen pohjautuu sekä yleiselle talouskasvulle, että Ylöjärven houkuttavuuteen sekä asuinpaikkana että elinkeinoalueena. Tärkeää on, että Ylöjärven omat toimet edesauttavat verotulojen kertymistä.

Velkaantuminen on saatu haltuun viime vuosien määrätietoisella talouden hoidolla. Nykyinen positiivinen trendi on kuitenkin helppo hukata, jollei talouden tasapainoisesta kokonaisuudesta pidetä kiinni. Työllisyyden ja veropohjan kehitys on jatkossakin keskeinen taloudelliseen liikkumavaraan vaikuttava tekijä. Haasteita aiheutuu väestönkasvusta sekä väestön ikääntymisestä, jotka aiheuttavat sekä lisääntyvää palvelutarvetta että uusia investointeja. Kaupungin tulo-rahoitukseen nähden liian voimakas investointien määrä on merkittävä riski kaupungin ylivelkaantumiselle.

Tasapainoiseen taloudenhoitoon kuuluu, että korjausvelka on hallinnassa. Ylöjärven kaupungilla on tehty korjausvelka-analyysit sekä rakennusten että kunnallistekniikan osalta ja näiden pohjalta korjaussuunnitelmat, jotta korjausvelka saadaan pysymään hyvällä tasolla.

Ylöjärven kaupungin positiivinen tilikauden tulos on viime vuosina sisältänyt useita sellaisia tuloeriä, jotka eivät toistu säännöllisesti vuosittain. Tällaisia satunnaisuusluonteisia eriä on ollut muun muassa kiinteistön myyntitulot, sairaanhoitopiirin pääomapalautukset sekä normaalia korkeammat maanmyyntitulot. Nämä erät on hyvä huomioida tulosta analysoitaessa ja ymmärtää, että menotasoa ei voi pysyvästi mitoittaa satunnaisten erien varaan.

Ammattitaitoisen työvoiman turvaaminen erityisesti kriittisille aloille on suuri haaste, jossa riskeinä ovat henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen, ammattitaitoisen henkilöstön ja sijaisten saatavuus. Toistaiseksi avoimiin tehtäviin on saatu pääsääntöisesti hyvin hakemuksia. Toisaalta on kohdattu rekrytointivaikeuksia aloilla, joissa on haasteita rekrytoinnissa koko Suomen tasolla.

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu ei jatku nykyisen hallituksen esityksen pohjalta. Jossain määrin on havaittavissa, että sosiaali- ja terveystalouden kehittäminen sekä toiminnallisesti että muun muassa tilaratkaisuiden osalta on ollut odotustilassa. Uudistuksen kariutuminen voi näyttäytyä tarpeiden purkautumisena lähivuosina. Tämä tulee huomioida tulevien vuosien taloussuunnittelussa.

Kaupunki hallitsee vahinkoriskejä ensisijaisesti omin keinoin ohjeita ja määräyksiä noudattamalla ja valmiussuunnittelun avulla. Vakuuttamalla varaudutaan muun muassa kiinteistöjen palovahinkoihin, liikennevahinkoihin, vastuuvahinkoihin sekä toiminnan keskeytyksiin. Kaupungin sopimuskumppani lakisääteisten tapaturmavakuutusten sekä vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta on 1.1.2019 lähtien IF Vahinkovakuutusyhtiö Oy.

Rahoitusriskeistä keskeisin on korkoriski. Kaupungin lainasalkun korkoriskin hallintaa on pyritty turvaamaan korkosuojaussopimuksilla. Vuoden 2018 lopun korkosuojattu taso lainasalkusta on noin 49 prosenttia. Korkojen nousuun on varauduttu nousevalla suojaustasolla. Vuonna 2022 suojattu lainakanta on noin 67 prosenttia nykyisen suuruisesta lainakannasta laskettuna.

2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Taustaa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Ylöjärven kaupungin ja sen toimintayksikköjen toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan avulla varmistetaan päätettyjen toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden saavuttaminen, päätösten perusteena olevan tiedon riittävyys ja luotettavuus ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten ja johdon päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

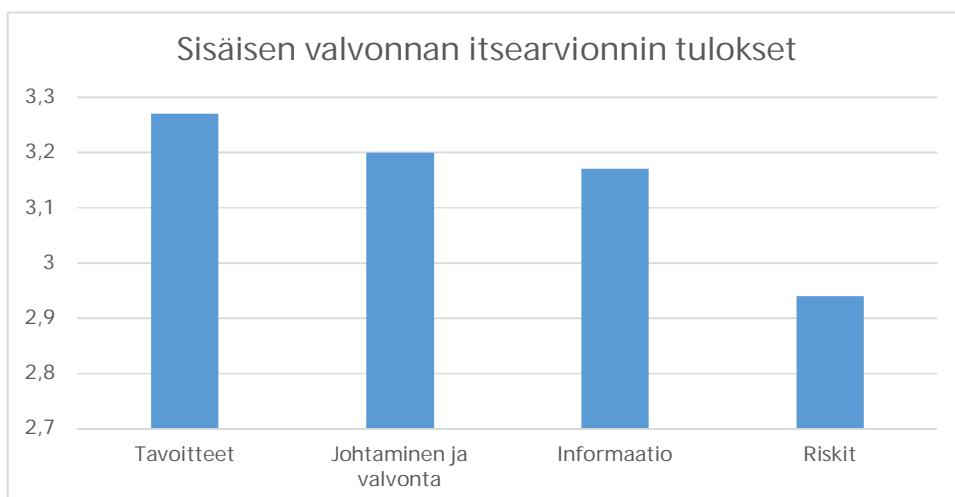
Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaavat koko kaupungin ja kuntakonsernin osalta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, palvelualueen osalta lautakunta ja viranhaltijajohto ja toimintayksiköiden osalta yksikön johto ja työnjohto.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan menettelyt ovat kiinteä osa kaupunkikonsernin ja sen eri yksiköiden tavomaisia suunnittelu-, päätöksenteko-, johtamis- ja toimintaprosesseja. Ylöjärvellä sisäisen valvonnan menettelyitä on sisällytetty talousarvion laadinta- ja seurantaan prosessiin. Strategiassa asetetut tavoitteet ovat osa talousarviokirjaa. Strategian tavoitteet on jalkautettu yksiköille toiminnallisiksi tavoitteiksi. Lisäksi talousarviossa ja tilinpäätöksessä esitetään keskeisiä toimialaa kuvaavia tunnuslukuja.

Talousarvion toteutumisesta raportoitiin vuonna 2018 hallitukselle useamman kerran. Toiminnalliset tavoitteet sisältävä osavuosisikatsaus raportoitiin hallitukselle ja valtuustolle heinäkuun tilanteesta.

Kaupunginvaltuuston asettamien strategisten tavoitteiden toteutuminen ja määrärahojen käyttö on raportoitu toimitelimitäin tilinpäätöksen Käyttötalouden toteutuminen- osiossa.

Vastuualueiden esimiehiltä ja muilta keskeisiltä esimiehiltä kartoitettiin kyselyllä arviota sisäisen valvonnan tilasta. Näkemyksiä kartoitettiin johtamisesta ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, tavoitteista ja niiden seuraamisesta, riskien hallinnasta sekä informaation ja kommunikaation toimivuudesta. Kutakin asiakokonaisuutta arvioitiin usean kysymyksen avulla ja arviointiasteikko oli 1-4. Kyselyn tulokseksi saatiin 3,13 eli sisäisen valvonnan arvioitiin olevan hyvällä tasolla. Aihepiirikohtaiset tulokset käyvät ilmi seuraavasta kuviosta.



Parhaan arvosanan sai tavoitteet ja niiden seuranta. Näiden osalta oli hyvin vähän alle kolmen jääviä arvioita. Johtaminen ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä informaation toimivuus ylsivät myös yli kolmen keskiarvoon. Näiltä osin kehittämiskohteina nousi esiin muun muassa parempi tietojärjestelmien toimintaa tukeva toimiminen sekä ohjeistuksen ja sääntöjen ajantasaisuus ja sääntökokonaisuuden parempi saavutettavuus. Joissakin vastauksissa todettiin, että meneillään olevat organisaatio- tai toiminnalliset muutokset ovat aiheuttaneet sen, että tarkoituksenmukainen työnjako on vielä muodostumassa. Riskienhallinnan arvostana jää hieman alle kolmeen. Yleisimmin kehityskohteeksi nähdään riskikartoituksen suunnitelmallinen seuraaminen ja sen jatkojalostaminen varsinaiseksi riskienhallintasuunnitelmaksi. Joistakin vastauksista voi myös tulkita, että riskienhallinnan periaatteiden tiedottaminen ja asian yleinen esilläpito voisi olla nykyistä paremmalla tasolla.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnan perustan muodostaa asianmukainen toimintaympäristö. Kaupungin organisaatorakenne ja sisäinen tiedonkulku sekä tehtävien ja vastuiden jako osastoilla ja niiden välillä mahdollistaa toimivan lähtökohdan riskienhallinnalle. Myös strateginen ja operatiivinen suunnittelun toimivuus on tärkeää riskienhallinnan näkökulmasta.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen. Ohje sisältää yksityiskohtaiset toimintaohjeet riskiarvioinnin tekemiseksi. Riskejä arvioidaan Ylöjärven kaupungin riskikartan avulla. Kartassa kaupungin toimintaa vaikuttavia riskitekijöitä on kuvattu laajasti esimerkein. Yksiköt päivittivät yhdenmukaisen mallin mukaiset riskiarviot vuoden 2018 aikana. Lautakunnat käsittelivät toimialansa suunnitelmat. Riskienhallintasuunnitelmassa tuli riskiluvun avulla nostaa esiin keskeiset riskit, kuvata toimenpiteet riskin hallinnoimiseksi ja minimoimiseksi, nimetä vastuuhenkilöt ja aikataulut.

Riski vaihtelivat toimialoittain, mutta useasti toistuvia riskejä olivat tietojärjestelmiin, resurssien riittävyyteen, yleiseen talouskehitykseen ja ennakoitavuuteen liittyvät riskit.

Riskisuunnitelmat päivitetään laajamittaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti uuden valtuustokauden aluksi. Suunnitelmia ajanmukaisuus varmistetaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Jatkossa tulee kiinnittää edelleen huomiota säännönmukaiseen riskien seurannan- ja raportoinnin toteuttamiseen.

Sisäinen tarkastus

Toiminnan valvontajärjestelmään sisältyy sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja ulkoisen tilintarkastuksen lisäksi sisäisen tarkastuksen toimintaa. Vuoden 2018 sisäisen tarkastuksen suunnitelmaan valikoitui tarkastuskohteeksi talous- ja henkilöstöhallinnon vaihtoehtoisten toimintatapojen selvittäminen yhteistyössä alueen muiden kehyskuntien kanssa ulkopuolisen konsultin johdolla sekä sopimushallinnan sisäinen tarkastus. Sopimushallinnan tarkastus suoritettiin toimeksiantona ulkopuolisen tarkastusyhteisön toimesta.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin hallinto on toiminut pääosin toimintaa velvoittavien lakien ja säännösten sekä hyvän johtamis- ja hallintotavan mukaisesti. Kaupunginhallituksen tiedossa ei ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muutoin lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tms. vaatimus tai oikeusseuraamus.

Yleisesti ottaen sisäinen valvonta on toimivaa ja asianmukaisesti järjestetty. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa tulee kuitenkin säännönmukaisesti arvioida ja kehittämistoimia jatkaa.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Kaupungilla on käytössä Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston edellyttämä kirjauskäytäntö, jonka mukaan kaupungin omana työnä tehtävästä investointimenosta aiheutuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja menot aktivoidaan taseeseen valmistus omaan käyttöön tilin kautta.

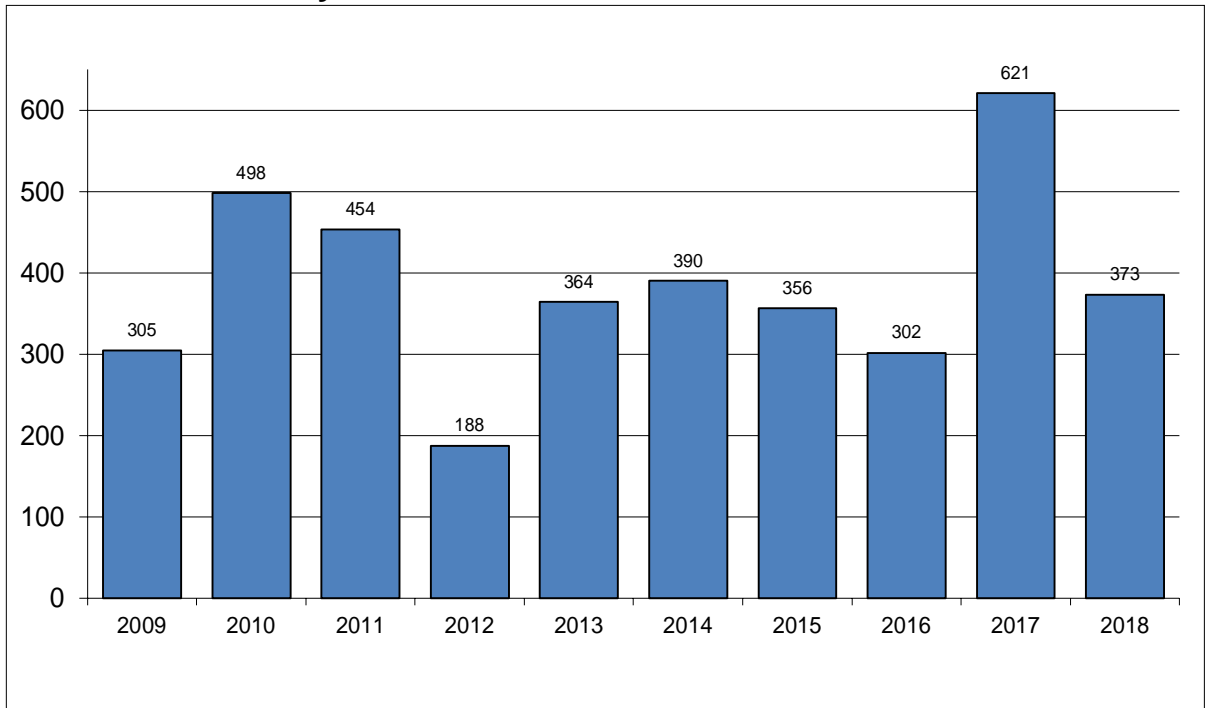
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018 1 000 €	2017 1 000 €
Toimintatuotot	25 260	23 903
Valmistus omaan käyttöön	3 813	5 502
Toimintakulut	-184 291	-180 012
Toimintakate	-155 218	-150 608
Verotulot	125 360	126 194
Valtionosuudet	40 819	41 221
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	486	492
Muut rahoitustuotot	2 591	4 207
Korkokulut	-1 103	-712
Muut rahoituskulut	-625	-373
Vuosikate	12 310	20 420
Poistot ja arvonalentumiset	-10 656	-11 111
Tilikauden tulos	1 654	9 309
Tilinpäätössiirrot	810	339
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 464	9 648

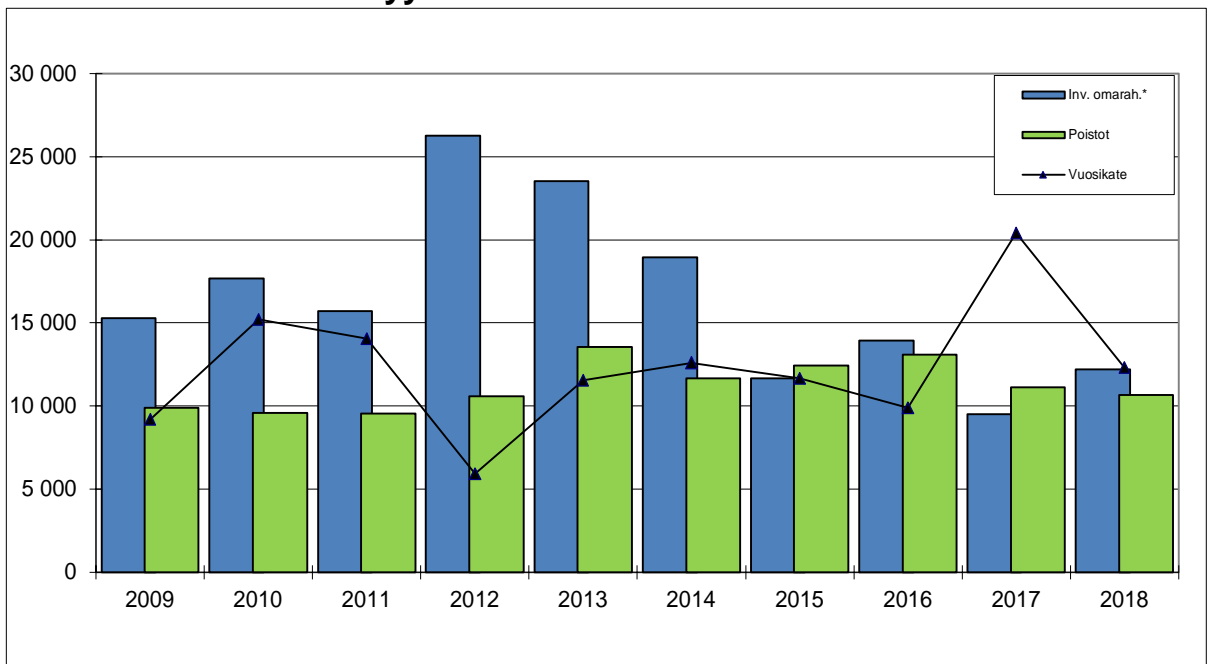
Tuloslaskelman tunnusluvut

	2018	2017
Toimintatuotot /Toimintakulut, %	14,0	13,7
100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		
Vuosikate/Poistot, %	115,5	183,8
100 x Vuosikate / Poistot + Arvonalentumiset		
Vuosikate euroa/asukas	373	621
Asukasmäärä	32 980	32 878

Vuosikatteen kehitys 2009 - 2018 eur/asukas



Tulorahoituksen riittävyys 2009 - 2018



	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Inv. omarah.*	15 271	17 669	15 719	26 264	23 543	18 932	11 653	13 946	9 493	12 199
Poistot	9 893	9 574	9 531	10 570	13 556	11 656	12 407	13 068	11 111	10 656
Vuosikate	9 190	15 206	14 042	5 913	11 558	12 597	11 659	9 902	20 420	12 310

* vuoden 2013 luku ilman Pirko-kiinteistöt Oy:n osakkeita

* vuoden 2016 luku ilman vesiliikelaitoksen liiketoimintakauppaan liittyviä eriä

Toimintatuotot olivat 25,3 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat 1,4 miljoonaa euroa edellisvuoteen verrattuna eli 5,9 prosenttia. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toiminta-

tuotot ylittivät budjetin 26,7 prosentilla. Myyntituottoja kasvatti kasvanut kunnallisteknisten palveluiden myynti Ylöjärven Vesi Oy:lle. Myös kotikuntakorvaukset kasvoivat hieman. Maksutuotot laskivat selvästi vuodesta 2017. Isoin muutos aiheutui varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevan lainsäätömuutoksen seurauksena pienentyneistä maksuista. Tuki- ja avustustulojen kokonaismäärässä ei tapahtunut olennaista muutosta. Muut toimintatuotot olivat reilusti edellisvuotta suuremmat. Niitä kasvattivat Elokaaren palvelukeskukseen myyntivoitto sekä vilkkaana käynyt tonttikauppa.

Toimintakulut kasvoivat vuoteen 2017 verrattuna 4,3 miljoonaa euroa eli 2,4 prosenttia. Alkuperäinen talousarvio ylitettiin 1,5 prosentilla, muutettu talousarvio ylittyi hieman, 0,1 prosenttia.

Henkilöstökulut kasvoivat ainoastaan 0,5 prosentilla sopimuskauden sisältämistä yleiskorotuksista huolimatta. Muutos selittyy etupäässä työnantajamaksujen alentumisena sekä henkilöstömäärän kokonaismäärän vähentymisenä.

Palveluiden ostot kasvoivat 4 miljoonaa euroa eli 5,5 prosenttia. Kasvusta valtaosa selittyy sote-puolen palvelumenojen voimakkaalla kasvulla. Eniten euromääräisesti kasvoi vanhus-ten asumispalveluiden ostot, noin 2 miljoonalla eurolla. Osa kasvusta selittyy sillä, että omasta toiminnasta siirryttiin ulkoisen palveluntarjoajan tuottamaan palveluun. Selkeää kasvua oli myös muun muassa eriloissairaanhoidon, lastensuojelun sekä kehitysvammaisten palveluostoissa. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta menot jopa pienenivät 1,5 prosenttia. Avustusmenot pysyivät kokonaisuutena vuoden 2017 tasolla ja muut toimintamenot hieman laskivat.

Toimintatuottojen eli maksurahoituksen prosenttiosuus toimintakuluista oli 14,0. Edellisvuonna prosenttiosuus oli 13,7, eli suhde kohentui lievästi.

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus joka osoittaa, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnassa aina miinusmerkkinen.

Ylöjärven kaupungin toimintakate vuodelta 2018 oli -155,2 miljoonaa euroa. Kasvuprosentiksi muodostui 3,1 prosenttia, joka on korkeahko. Toimintakatteeseen sisältyy valmistus omaan käyttöön erä, joka näkyy omana eränä tuloslaskelman toiminnantuotoissa ja jota vastaava määrä on mukana myös menoissa, lähinnä palveluiden ostoissa.

Koko organisaatio oli vuonna 2018 nettobudjetoinnissa eli valtuuston nähden sitovia eräiä olivat toimielinten nettomenot. Toimintakate on näin ollen paras välitulostulos vertailla talousarvion toteutumista käyttötalouden osalta. Toimintakatteen toteutumisprosentti oli alkuperäiseen talousarvioon nähden 98,8 ja muutettuun talousarvioon nähden 99,1, eli toimintakate toteutui selvästi arvioita positiivisempaan.

Kaupungin kokonaisverotulot vuonna 2018 olivat noin 125,4 miljoonaa euroa. Vuodesta 2017 verotulot vähenivät 0,8 miljoonaa euroa eli 0,7 prosenttia. Kunnallisveron tuotto oli 112,0 miljoonaa euroa ja vähennystä edelliseen vuoteen oli 0,7 miljoonaa euroa eli 0,6 prosenttia. Kertymä jäi 0,9 miljoonaa euroa alle alkuperäisen talousarvion, eli kehitys oli kaikelta osin huono. Syynä alavireiseen kehitykseen oli edellisiltä verovuosilta tulleet negatiiviset tasauserat. Yhteisöveroa kertyi noin 0,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kiinteistöverojen kertyi edellisvuoden tapaan noin 7,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksia kertyi 40,8 miljoonaa euroa eli noin 0,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Valtionosuudet pienenivät toista vuotta peräkkäin. Syynä vuoden 2018 pienennyksiin olivat muun muassa kilpailukyky sopimukseen liittyvät säästöjen leikkaus sekä kunnille negatiivinen valtion ja kuntien kustannustenjaon tarkistus.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen,

kaupungin tulorahoitus on riittävä edellyttäen, että poistot vastaavat kaupungin keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Vuosikatteen riittävyyttä tulee tarkastella yksittäisen kunnan lähtökohdista. Siihen vaikuttavat kunnan investointitarve, poistotaso ja korjausinvestointien määrä. Kasvukunnan vuosikate tulee olla merkittävästi korkeammalla tasolla kuin kunnan, jossa investointitarpeita ei ole.

Vuoden 2018 vuosikatteeksi muodostui 12,3 miljoonaa euroa, joka on selvästi vähemmän kuin vuonna 2017, jolloin vuosikate oli poikkeuksellisen suuri. Vuosikate oli asukasta kohti laskettuna 373 euroa ja se oli keskimääräisellä tasolla, mikäli vertailukohtana pidetään viimeisen kymmenen vuoden toteutumia.

Vuosikate riitti kattamaan poistot. Vuosikate/poistot-tunnusluvaksi muodostui 115,5 prosenttia. Tunnusluku ei pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna ole kuitenkaan riittävällä tasolla, sillä kasvavan kunnan tunnusluku olisi talouden tasapainotilassa oltava lähtökohteisesti noin 140 prosenttia.

Tilikauden tulokseksi muodostui 1,7 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirroissa esitettävän poistoeron muutoksen ja varausten muutoksen jälkeen muodostui tilikauden ylijäämäksi 2,5 miljoonaa euroa. Varausten purku koostuu Metsäkylän kouluun ja maahankintoihin tehdyistä investointivarausten puruista.

3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 310	20 420
Tulorahoituksen korjaukset	-5 422	-2 231
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 217	-10 387
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18	894
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 365	2 889
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 055	11 585
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-20	0
Antolainasaamisten vähennykset	586	557
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000	13 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 004	-14 867
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-1 500
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	35	-9
Vaihto-omaisuuden muutos	-6	2
Saamisten muutos	2 168	-9 464
Korottomien velkojen muutos	4 306	3 835
Rahoituksen rahavirta	65	-8 446
Rahavarojen muutos	1 121	3 138
Rahavarat 31.12.	24 504	23 383
Rahavarat 1.1.	23 383	20 245
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	45 148	31 818
Investointien tulorahoitus, %	100,9	215,1
100 x vuosikate / investointien omahankintameno		
Lainanhoitokate	0,8	1,4
(vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainalyhennykset)		
Kassan riittävyys, pv	43	43
365 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella		
Asukasmäärä	32 980	32 878

Investoinnit

Kaupungin rahoituslaskelman mukaiset investointimenot olivat 12,2 miljoonaa euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin saatiin 18 360 euroa. Investointitaso pysyi suunnitelmien mukaisella tasolla.

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta on jo itsessään tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Sen negatiivinen määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Tunnusluvulla Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Tunnusluku oli vuonna 2018 poikkeuksellisen reilusti positiivinen johtuen viime vuosien maltillisesta investointitasosta, vuoden 2016 mittavista kertaluonteisista eristä sekä vuoden 2017 erinomaisesta vuosikatteesta.

Tunnusluku Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta (investoinnit -rahoitusosuudet investointeihin) on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku on tilikauden 2018 osalta yli 100 prosenttia, eli investointien omahankintameno pystyttiin rahoittamaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella.

Lainanhoito

Lainanhoitokate kertoo kaupungin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kaupungin omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Luotettavan kuvan kunnan lainahoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla.

Vuonna 2018 tunnusluku oli 0,8, joka tarkoittaa edellä mainitulla asteikolla heikkoa lainanhoitokykyä.

Maksuvalmius

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyydellä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavarioihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassan riittävyys oli 43 päivää. Sitä voidaan pitää hyvänä.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2018 1000 €	2017 1000 €	VASTATTAVAA	2018 1000 €	2017 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	224 540	225 176	A OMA PÄÄOMA	117 055	114 591
I Aineettomat hyödykkeet	1 802	48	I Peruspääoma	65 787	65 787
1. Aineettomat oikeudet	50	42	II Edellisten tilikausien ylijäämä	48 804	39 155
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 752	6	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 464	9 648
II Aineelliset hyödykkeet	156 342	158 047	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	20 504	21 314
1. Maa- ja vesialueet	37 660	37 281	1. Poistoero	8 868	5 781
2. Rakennukset	93 646	95 187	2. Vapaaehtoiset varaukset	11 636	15 533
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	17 875	18 322	C PAKOLLISET VARAUKSET	7 598	8 267
4. Koneet ja kalusto	2 383	2 297	1. Muut pakolliset varaukset	7 598	8 267
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68	68	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 152	596
6. Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	4 709	4 891	1. Valtion toimeksiannot	50	79
III Sijoitukset	66 395	67 081	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	582	61
1. Osakkeet ja osuudet	35 787	35 906	3. Muut toimeksian. pääomat	520	457
2. Osakkuusyhteisöosuudet	27	27	E VIERAS PÄÄOMA	119 077	121 774
3. Muut lainasaamiset	30 159	30 745	I Pitkäaikainen	68 978	75 377
4. Muut saamiset	422	402	1. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	61 350	67 090
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	658	137	2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
1. Lahjoitusrahastojen erityiskatte	582	61	3. Saadut ennakot	7 626	8 284
2. Muut toimeksiantojen varat	76	76	4. Liittymismaksut ja muut velat	2	3
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	40 189	41 230	II Lyhytaikainen	50 098	46 398
I Vaihto-omaisuus	132	125	1. Joukkovelkakirjalainat	10 500	10 500
1. Aineet ja tarvikkeet	132	125	2. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	13 793	15 045
II Saamiset	15 553	17 721	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	12
Pitkäaikaiset saamiset	7 343	7 727	4. Saadut ennakot	1 349	1 233
1. Lainasaamiset	826	895	5. Ostovelat	8 540	5 858
2. Siirto saamiset	6 517	6 832	6. Liittymismaksut ja muut velat	2 924	1 828
Lyhytaikaiset saamiset	8 210	9 994	7. Siirtovelat	12 994	11 922
1. Myyntisaamiset	3 161	4 059		<u>265 386</u>	<u>266 543</u>
2. Lainasaamiset	69	69	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		
3. Muut saamiset	1 624	1 967	Taseen tunnusluvut		
4. Siirto saamiset	3 356	3 899	Omavaraisuusaste, %	53,6	52,9
III Rahoitusarvopaperit	16 321	15 992	100*(oma pääoma+poistoero ja vap. ehtoiset varaukset)/ (Koko pääoma- Saadut ennakot)		
1. Sijoitukset rahamarkkina instrumentteihin	16 313	15 978	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,4	58,7
2. Muut arvopaperit	8	14	100*(vieras pääoma- Saadut ennakot)/Käyttötulot		
IV Rahat ja pankkisaamiset	8 182	7 391	Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista, %	71,3	70,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>265 386</u>	<u>266 543</u>	100*(vieras pääoma- Saadut ennakot+Vuokravastuut)/Käyttötulot		
			Kertynyt yli-/alijäämä, milj. €	51,3	48,8
			Kertynyt yli-/alijäämä, € /asukas	1 555	1 484
			Lainakanta 31.12., milj. €	85,6	92,6
			Lainakanta 31.12., € /asukas	2 597	2 818
			Lainasaamiset, milj. €	30,2	30,7
			Asukasmäärä	32 980	32 878

Taseessa kaupungin varat eli vastaava esitetään siten, että vaikeimmin rahaksi muutettavista käyttöomaisuuseristä edetään likvideinä varoina oleviin eriin. Taseen pääomaerät eli vastattava esitetään edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

Vuonna 2018 kaupungin taseen loppusumma hieman pieneni edelliseen vuoteen verrattuna. Esimerkiksi rakennusten tase-arvo väheni edellisvuodesta.

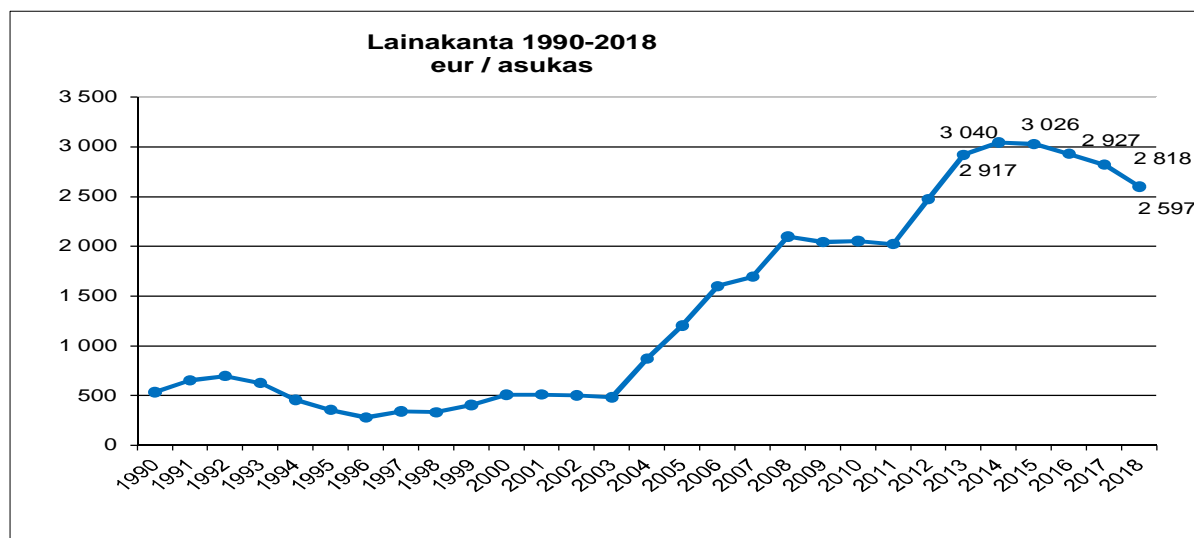
Taseen tunnusluku omavaraisuusaste prosentti mittaa kaupungin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 prosentin omavaraisuutta. Viidenkymmenen prosentin tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Omavaraisuusaste prosentti vuonna 2018 oli 53,6 prosenttia ja se koheni edelleen. Tunnuslukua voidaan pitää kuitenkin edelleen heikkona.

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti, kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötuloihin luetaan toimintatuotot, käyttötalouden valtionosuudet ja verotulot. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vuonna 2018 suhteellinen velkaantuneisuus oli 57,4 prosenttia. Tämäkin tunnusluku on kehittynyt oikeaan suuntaan.

Velat ja vastuut käyttötuloista kertoo, kuinka paljon kaupungin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Suhdeluku hieman heikkeni, huolimatta lainakannan pienenemisestä. Muutos selittyi lähinnä vuokravastuiden ja ostovelkojen kasvulla.

Taseeseen kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Kertynyttä ylijäämää oli vuoden 2018 lopussa 51,3 miljoonaa euroa eli asukasta kohden laskien 1 555 euroa.

Kaupungin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainakanta 31.12.2018 edellä kerrotulla tavalla laskettuna oli 85,6 miljoonaa euroa ja se pieneni edellisvuodesta peräti seitsemän miljoonaa euroa. Asukasta kohti laskettu lainamäärä pieneni 221 euroa 2 597 euroon.



5. Kokonaistulot ja -menot

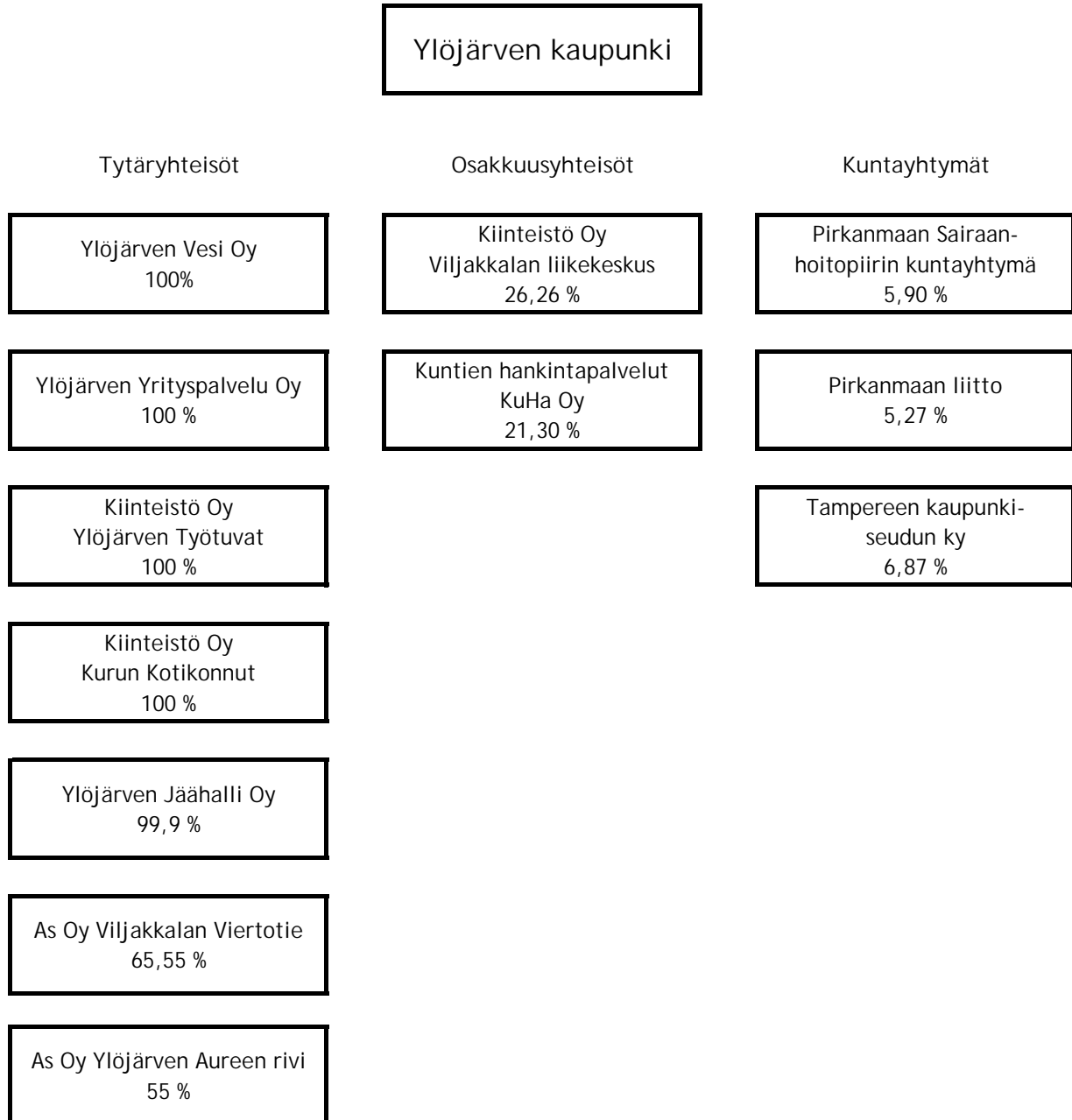
Seuraava laskelma, joka käsittää kaupungin kokonaistulot ja -menot, on laadittu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahumat.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	25,5	12,4	Toimintakulut	184,5	87,8
Verotulot	125,4	61,2	- Valmistus omaan käyttöön	-3,8	-1,8
Valtionosuudet	40,8	19,9	Korkokulut	1,1	0,5
Korkotuotot	0,5	0,2	Muut rahoituskulut	0,6	0,3
Muut rahoitustuotot	2,6	1,3	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos	0,7	0,3
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-4,8	-2,4	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappio	-0,1	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,0	Investointimenot	12,2	5,8
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	6,4	3,1	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,6	0,3	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	15,0	7,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8,0	3,9	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	204,9	100,0	Kokonaismenot yhteensä	210,3	100,0

6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Konsernirakenteen kuvaus



6.2. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Ylöjärven Vesi Oy aloitti toimintansa 31.12.2016. Ylöjärven kaupunki myi Ylöjärven Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupalla perustetulle yhtiölle. Yhtiö on sataprosenttisesti kaupungin omistama. Toisella tilikaudella yhtiön toiminta vakiintui. Yhtiön tilikausi muodostui 203 867 euroa voitolliseksi. Tähän vaikutti tilikauden käyttö- ja perusmaksujen budjetoitua parempi kertyminen sekä toimintakuluissa toteutuneet säästöt. Yhtiön osakepääoma on 1 002 500 euroa ja oma pääoma 11 019 724 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 32 346 369 euroa. Vieraasta pääomasta valtaosa on liiketoimintakaupassa syntynyttä velkaa kaupungille. Yhtiö osallistui Tampereen seudun keskuspuhdistamo Oy:n pääomittamiseen 448 678 eurolla.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy on Ylöjärven kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiön osakepääoma on 50 456 euroa. Ylöjärven kaupunki osti yhtiöltä elinkeinoelämän kehittämiseen liittyviä palveluja tilikaudella 390 000 eurolla. Yhtiön tilikauden voitto oli 19 611 euroa. Yhtiön oma pääoma oli vuoden 2018 lopussa 224 604 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Ylöjärven kaupunki omistaa Ylöjärven Jäähalli Oy:stä 99,9 prosenttia. Yhtiön osakepääoma oli vuoden 2018 lopussa 949 084 euroa ja oma pääoma 702 534 euroa. Yhtiön tilikauden tappio vuodelta 2018 oli 3 974 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 377 994 euroa.

Jäähalli aloitti vuoden 2017 lopussa uusia kylmälaitteita ja koko hallin modernisointia koskevan hankintamenettelyn. Hankintapäätös innovaatiokumppanuusmenettelyn pohjalta tehtiin keväällä. Toteuttajaksi valikoitui Huurre Oy. Uuteen hiilidioksiditeknologiaan perustavalle ratkaisulle haettiin energia- ja uuden teknologian tukea Business Finlandilta. Tukea myönnettiin 209 000 euroa. Investoinnin toteutus on vuoden 2019 kesällä. Hankintamenettelystä valitettiin markkinaoikeuteen. Asiasta aiheutui noin 8 000 euron asianajopalkkioihin liittyvä kuluerä. Markkinaoikeuden käsittely on vielä kesken.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut on kaupungin sataprosenttisesti omistama yhtiö. Yhtiö omistaa 85 vuokra-asuntoa Kurussa. Yhtiön tilikauden 2018 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 77 342 euroa. Voitosta tehtiin varauksia vastaavalla summalla, joten tilikausi päättyi nol-latulokseen. Yhtiön osakepääoma on 79 304 euroa ja oma pääoma 79 690 euroa. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 719 488 euroa.

Ylöjärven kaupunki perusti vuonna 2004 Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat -nimisen osakeyhtiön omistamaan ja vuokraamaan Työ- ja Toimintakeskuksen käyttöön tulevia tiloja. Yhtiön osakepääoma on 88 000 euroa ja kaupunki omistaa sen 100-prosenttisesti. Yhtiö tilikausi 2018 muodostui 52 114 euroa tappiolliseksi kiinteistön kohonneista hoitokuluista johdun. Negatiivinen tulos painoi yhtiön oman pääoman miinukselle. Kaupunginhallitus teki maaliskuussa 2019 yhtiön esityksestä päätöksen, että kaupunki pääomittaa yhtiötä 10 000 eurolla, jotta oma pääoma saadaan positiiviseksi. Yhtiön lainamäärä oli vuoden lopussa 1 051 065 euroa.

Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi -nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 55 prosenttia. Yhtiössä on neljä huoneistoa, joista kaupunki omistaa kaksi. Yhtiön osakepääoma on 37 520 euroa. Oma pääoma on 36 479 euroa. Yhtiön tilikauden 2018 tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 8 300 euroa. Voitosta tehtiin varauksia vastaavalla summalla, joten tilikausi päättyi nol-latulokseen. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Asunto Oy Viljakkalan Viertotie nimisestä osakeyhtiöstä kaupunki omistaa 65,55 prosenttia. Kaupungin omistamissa tiloissa toimii päiväkotia. Lisäksi yhtiössä on kolme asuinhuoneistoa, jotka eivät ole kaupungin omistuksessa. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa ja ra-

kennusrahasto 394 526 euroa. Yhtiön oma pääoma oli yhteensä 395 280 euroa. Yhtiön teki tilikaudelta nollatuloksen. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Osakkuusyhteisöt

Kaupunki omistaa 26,26 prosenttia Kiinteistö Oy Viljakkalan liikekeskuksesta. Yhtiön osakepääoma on 2 522 euroa, rakennusrahasto 291 806 euroa ja omapääoma 286 965 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2018 oli 968 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

Kuntien hankintapalvelut Kuha Oy on Tampereen kehyskuntien omistama hankintaosakeyhtiö ja se aloitti toimintansa 1.4.2011. Konsernin omistusosuus yhtiöstä on 21,30 prosenttia. Yhtiön osakepääoma on 100 000 euroa ja oma pääoma 781 002 euroa. Yhtiön tilikauden voitto vuodelta 2018 oli 30 678 euroa. Yhtiöllä ei ole lainaa.

6.3. Arvio konsernin tulevasta kehityksestä

Ylöjärven Vesi Oy:n lähivuosien iso investointihanke tulee olemaan Tampereen seudun keskuspuhdistamon rakentamiseen osallistuminen. Yhtiön osuus hankkeen kustannuksista on noin 25 miljoonaa euroa. Hankkeen rahoittaminen ja sen vaikutukset yhtiön talouteen tulevat olemaan merkittävässä osassa yhtiön lähivuosien ja pidemmänkin ajan talouden suunnittelussa.

Vuoden 2019 aikana Ylöjärven Jäähalli Oy toteuttaa kylmäjärjestelmän uusimisen sekä hallin talotekniikan modernisoinnin. Hanke on jäähallin toimintavolyymiin nähden huomattava investointi ja ensimmäinen Suomessa tällä tekniikalla toteutettava hanke. Uudistuksen tavoitteena on käyttäjien palvelun parantamisen lisäksi laskea hallin ylläpitokuluja ja lisätä energiatehokkuutta ja toiminnan ympäristöystävällisyyttä.

Ylöjärven kaupunki on kaupunginvaltuuston päätöksellä salkuttanut kaupungin omistamia kiinteistöjä. Myytävät-kategoriaan on salkutettu konserniin kuuluvien kiinteistö- ja asuntoosakeyhtiöiden osakkeita, joten kaupunkikonsernin rakenne tulee tiivistymään edelleen tältä osin.

6.4. Konsernin toiminnan ohjaus ja selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Ylöjärven kaupungin konsernivalvonnan tehtävänä on varmistaa, että konsernin toiminta on tuottavaa ja tuloksellista, että valtuuston asettamat tavoitteet saavutetaan, ja että kaupungin omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin konserniohjeella luodaan puitteet kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle, toimialamäärittelylle, hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen, liikelaitosten ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Lisäksi tavoitteena on yhtenäistää konsernin yhtiöiden ja yhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja siten varmistaa riittävää avoimuutta ja tiedonkulkua, tulostietojen oikeellisuutta, sisäisen ja ulkoisen valvonnan riittävyyttä ja toimivuutta, riskienhallintaa ja hyvää laskenta- ja kirjanpitoikäntöä sekä tilintarkastustapaa.

Ylöjärven kaupungin konserniohjeen mukaan konserniohjaus ja -johtaminen tapahtuu seuraavasti:

Kaupunginhallitus

- valitsee edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin

- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johdosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa tilinpäätöksen yhteydessä kaupunginvaltuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta, taloudesta ja riskienhallinnasta
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpite-ehdotukset havaitsemistaan epäkohdista

Kaupunginjohtaja ja johtoryhmä

Kaupunginjohtaja vastaa kuntakonsernin operatiivisesta johtamisesta kunnan osalta sekä seuraa johtoryhmän kanssa omistajapolitiikan toteutumista ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kaupunginhallitukselle viipymättä.

Konserniohjaus on tapahtunut hallitusedustajia tapauskohtaisesti ohjeistamalla konserni-johdon toimesta.

Keskeisille konsernin tytäryhtiöille asetettiin toiminnalliset tavoitteet vuoden 2018 talous- arviossa. Ne toteutuivat seuraavasti:

Ylöjärven Vesi Oy

1. Yhtiö toteuttaa kaupungin kanssa sopimat investointien yhteishankkeet.
Toteutuminen: Toteutui, hankkeet toteutettiin sopimuksen mukaisesti.
2. Yhtiö tekee verkoston kunnostussuunnitelman useammalle vuodelle korjausvelka- analyysiin perustuen.
Toteutuminen: Toteutui, korjaussuunnitelma laadittu.
3. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos oli 203 867 euroa.

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy

1. Tilikauden tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos oli 19 611 euroa
2. Yritystontteja luovutetaan vuonna 2018 vähintään 12.
Toteutuminen: Toteutui, tontteja luovutettiin 14 kappaletta

Ylöjärven Jäähalli Oy

1. Tilikauden 2018 tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Ei aivan toteutunut, tulos oli 3 974 euroa tappiollinen.
2. Yhtiöllä on ajantasainen keskipitkän aikavälin taloussuunnitelman investoinneis- ta, toiminnan tuotoista ja menoista sekä toiminnan rahoituksesta.
Toteutuminen: Toteutui, suunnitelma laadittu ja ajantasalla.

Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat

1. Tilikauden 2018 tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Ei toteutunut, tulos oli 52 114 euroa tappiollinen.
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista.
Toteutuminen: Toteutui, suunnitelma laadittu ja ajantasalla.

Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut

1. Tilikauden 2018 tulos on positiivinen.
Toteutuminen: Toteutui, tulos ennen vapaaehtoisia varauksia oli 77 342 euroa.
2. Yhtiöllä on ajantasainen viiden vuoden suunnitelma peruskorjauksista
Toteutuminen: Toteutui, suunnitelma on laadittu ja ajantasalla.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen lisäksi tilikauden aikana osavuosi-katsauksessa.

Tytäryhtiöistä keskeisimmät eli Ylöjärven Vesi Oy, Ylöjärven Yrityspalvelut Oy, Ylöjärven Jäähalli Oy sekä Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut ja Kiinteistö Oy Työtuvat ovat yhtiöiden hallituksissa perehtyneet konserniohjeeseen ja hyväksyneet sen itseään sitovaksi. Yhtiöt ovat laatineet riskianalyysin sekä sisäisen valvonnan arvioinnin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan katsottiin toimivan kohtuullisella tasolla ja riskiarvioissa nousi esiin toimialasta johtuen kiinteistö- ja laiteriskit.

Vuoden 2018 aikana ei ole havaittu konsernin toiminnassa olennaisia puutteita tai virheitä.

6.5 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018	2017
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	87 459	79 304
Toimintakulut	-235 201	-222 791
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	13	136
Toimintakate	-147 730	-143 351
Verotulot	125 337	126 169
Valtionosuudet	40 819	41 221
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	24	15
Muut rahoitustuotot	2 556	4 169
Korkokulut	-1 263	-869
Muut rahoituskulut	-855	-603
Vuosikate	18 888	26 750
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 146	-15 458
Omistuksen eliminointierot	0	-2
Arvonalentumiset	0	1
Tilikauden tulos	3 742	11 291
Tilinpäätössiirrot	1	1
Tilikauden verot	-138	-126
Laskennalliset verot	-15	-19
Vähemmistöosuudet	-189	-174
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 401	10 973
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
	2018	2017
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	37,2	35,6
Vuosikate/Poistot, %	124,7	173,1
Vuosikate, € /asukas	573	813
Asukasmäärä	32 980	32 891

6.6 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2018	2017
	1 000	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 888	26 750
Tilikauden verot	-138	-126
Tulorahoituksen korjauserät	-4 999	-2 104
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 260	-20 840
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18	994
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 356	3 360
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 134	8 035
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-20	-8
Antolainasaamisten vähennykset	16	19
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 312	14 811
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 737	-15 610
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-75	-1 516
Oman pääoman muutokset	-942	-926
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	90	-8
Vaihto-omaisuuden muutos	-51	-54
Saamisten muutokset	-621	-10 498
Korottomien velkojen muutokset	5 586	5 381
Rahoituksen rahavirta	3 559	-8 410
Rahavarojen muutos	425	-375
Rahavarat 31.12.	28 176	27 750
Rahavarat 1.1.	27 750	28 125
	425	-375
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1 000 €	-1 911	-14 570
Investointien tulorahoitus, %	81,3	134,8
Lainanhoitokate	1,2	1,7
Kassan riittävyys	37	39
Asukasluku	32 980	32 891

6.7 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	238 147	231 747	OMA PÄÄOMA	120 200	117 646
Aineettomat hyödykkeet	3 969	1 703	Peruspääoma	65 787	65 787
Aineettomat oikeudet	201	142	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	13	13
Muut pitkävaikutteiset menot	3 768	1 562	Arvonkorotusrahasato	19	19
Aineelliset hyödykkeet	217 434	213 757	Muut omat rahastot	177	179
Maa- ja vesialueet	38 728	38 344	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	50 802	40 674
Rakennukset	114 061	112 770	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 401	10 973
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 755	42 787	VÄHEMMISTÖOSUUDET	891	799
Koneet ja kalusto	5 122	4 496	PAKOLLISET VARAUKSET	9 973	10 314
Muut aineelliset hyödykkeet	97	98	Muut pakolliset varaukset	9 973	10 314
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 671	15 262	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 954	1 146
Sijoitukset	16 744	16 287	VIERAS PÄÄOMA	157 220	152 105
Osakkuusyhteisöosuudet	452	492	Pitkäaikainen korollinen vieras po	81 010	80 653
Muut osakkeet ja osuudet	15 431	14 940	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	12 351	13 110
Muut lainasaamiset	156	172	Lyhytaikainen korollinen vieras po	25 417	26 274
Muut saamiset	706	683	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	38 441	32 069
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 176	459	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>290 237</u>	<u>282 011</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	50 914	49 804			
Vaihto-omaisuus	802	752			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	6 652	6 922			
Lyhytaikaiset saamiset	15 284	14 380			
Rahoitusarvopaperit	16 512	16 270			
Rahat ja pankkisaamiset	11 664	11 481			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>290 237</u>	<u>282 011</u>			
Konsernitaseen tunnusluvut	2018	2017			
Omavaraisuusaste	43,1	43,5			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	58,4	57,8			
Velat ja vastuut prosentteina käyttötuloista, %	70,8	68,8			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	54,2	51,6			
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/as.	1 644	1 570			
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	106,4	106,9			
Konsernin lainat. €/asukas	3 227	3 251			
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj.	0,2	0,2			
Kaupungin asukasmäärä	32 980	32 891			

7. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallituksen tulee kuntalain 115 §:n mukaan tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kaupungin tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja.

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 1 654 310,82 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 413 265,87 euroa.
- Tuloutetaan Metsäkylän koulua varten tehty investointivaraus 3 500 000 euroa ja kirjataan purun aiheuttama poistoero 3 500 000 euroa poistoeron lisäykseksi
- Tuloutetaan maanhankintaan tehdystä varauksesta 396 794,15 euroa.
- Jätetään tilikauden ylijäämä 2 464 370,84 euroa taseen ylijäämä tilille.

8. Talousarvion toteutuminen

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Asukaslautakunta

8.1. Käyttötalouden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

Vastuuhenkilö sivistysosaston hallintopäällikkö Kirsi Riihioja

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut
Kaupungin keskusvaalilautakunta vastaa niistä tehtävistä, jotka sille vaalilain (714/1998) nojalla kuuluvat.

Toimintaympäristön muutokset

Vaalit järjestettiin edellisvuosien tapaan neljällä ennakoäänestyspaikalla ja yhdellätoista äänestyspaikalla. Lisäksi kirjastoauto toimi ennakoäänestyspaikkana yhtenä päivänä Pohjois-Kurussa, Kurun keskustassa ja Kyrönlahdessa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Presidentinvaali järjestettiin 28.1.2018. Äänestysprosentit olivat seuraavat:

Äänestysaktiivisuus %	Ennakoäänestys	Vaalipäivänä äänestäneet	Yhteensä
Ylöjärvi	38,1	35,5	73,7
Pirkanmaa	40,3	31,1	71,4
Koko maa	36,7	33,2	69,9

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarviossa oli varauduttu presidentin vaaleissa kahteen äänestyskierrokseen ja sen takia sekä tulot että menot jäivät alle talousarvion. Muutostalousarviossa menoarviota pudotettiin em. syystä 26 000 euroa, mikä oli hieman liikaa lopulliseen toteutumaan nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	95 000	95 000	52 875	42 125	55,7
ulkoiset	95 000	95 000	52 875	42 125	55,7
Toimintakulut	-135 247	-109 247	-62 729	-46 518	57,4
ulkoiset	-135 197	-109 197	-55 790	-53 407	51,1
sisäiset	-50	-50	-6 939	6 889	*****
Toimintakate	-40 247	-14 247	-9 854	-4 393	69,2

Tarkastuslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Tarkastuslautakunta kiinnittää arvioinnissaan huomiota toiminnan ja palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen sekä arvioi kaupunkistrategian ja valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on haastatellut eri vastuualueiden viranhaltijoita sekä kerännyt systemaattisesti tietoa toiminnasta ja palvelujen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta on valinnut vuosittain seurattavat kohteet, joiden toteutumisesta se on tuottanut valtuustolle lisätietoa arviointikertomuksen muodossa.

2. Tarkastuslautakunta tuottaa arviointitietoa, jota voidaan hyödyntää kaupungin talouden ja toiminnan ohjauksessa.

Toteutuminen: Tarkastuslautakunta on nostanut arviointikertomuksessa esiin asioita, joilla on ollut vaikutusta talouden ja toiminnan ohjaamiseen.

Ulkoisen tarkastus

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikaudekseen talouden ja hallinnon tarkastusta varten. Lautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi talouden ja hallinnon tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lisäksi lautakunta valvoo lakisääteisen tilintarkastuksen sopimuksenmukaista toteutumista.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimielinten ja johtavien viranhaltijoiden toimintaa haastattelemalla sekä tekemällä tutustumis- ja arviointikäyntejä kaupungin eri kohteisiin. Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastussuunnitelman toteutumista.

Tarkastuslautakunta tekee yhteistyötä Tampereen kaupunkiseudun muiden tarkastuslautakuntien kanssa. Ylöjärvi toimi seudun tarkastuslautakuntien puheenjohtajakokousten isäntäkuntana vuonna 2018.

Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunnan kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2018. Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy järjesti tarkastuslautakunnan toimeksiannosta tarjouskilpailun tilintarkastuspalveluiden hankinnasta tilikausille 2019-2020 syksyllä 2018 ja kaupunginvaltuusto päätti asiasta tarkastuslautakunnan esityksestä joulukuussa. Lisäksi Ylöjärvi järjesti Tampereen kaupunkiseudun tarkastuslautakuntien puheenjohtajakokousten isäntäkuntana seudun tarkastuslautakuntien yhteiskoulutuksen marraskuussa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueina vuonna 2018 olivat kaupunkistrategian tavoitteet ja niiden toteutuminen, kaupunkikonsernin taloudellisten tavoitteiden toteutuminen, sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestäminen, sote- ja maakuntauudistus, konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen sekä perusturvalautakunnan alaiset tehtäväalueet.

Kokouksissa on ollut kuultavina elinvoimajohtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, työsuojelupäällikkö, terveys- ja sosiaali johtaja, talousjohtaja, kaupunginjohtaja, vs. vanhustyön johtaja, ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja ja sosiaalityön johtaja.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tarkastuslautakunta alitti vuoden 2018 talousarviossa osoitetut toimintamenot 12,8 prosentilla. Talousarvio alitettiin lähinnä koulutuspalveluihin varatun määrärahan vähäisen käytön vuoksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-67 666	-67 666	-59 022	-8 644	87,2
ulkoiset	-67 627	-67 627	-56 902	-10 725	84,1
sisäiset	-39	-39	-2 120	-2 081	****
Toimintakate	-67 666	-67 666	-59 022	-8 644	87,2

Asukaslautakunta

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Kaupungin strategiavalmistelun tukeminen asukaslautakunnan toimialan osalta.

Toteutuminen: Järjestettiin avoin asukasilta kaupunkistrategian valmisteluun liittyen helmikuussa 2018. Lisäksi kuntalaisilla, yhdistyksillä ja yhteisöillä oli osana strategiavalmistelua mahdollisuus kommentoida strategialuonnosta.

Uutta kaupunkistrategiaa jalkautettiin järjestämällä Rohkea Ylöjärvi - ideakilpailu kaupunkistrategian yhteisö- ja demokratiarooliin liittyen. Asukaslautakunnan valitsemat ideakilpailun voittajat palkittiin palkitsemistilaisuudessa 3.12.2018. Ideakilpailu sai näkyvyyttä myös kaupungin ulkopuolisissa medioissa. Kilpailussa esiin tulleita ideoita hyödynnetään osallisuustyössä tulevien vuosien aikana.

2. Digitalisaation ja palveluiden poikkitoimialallisen kehittämisen edistäminen ja tukeminen.

Toteutuminen: Asukaslautakunta päätti vuoden 2018 talkoorahan jakamisessa huomioida erityisesti digineuvontaa ja digiyhdenvertaisuutta edistävät hankkeet. Talkoorahaa jaettiin keväällä 2018 hankkeisiin, jotka liittyivät mm. tietoisuuden ja osaamisen vahvistamiseen kansalaisten saatavilla olevista sähköisistä palveluista, ikäihmisten digitietojen ja -taitojen vahvistamiseen ja nuorten sosiaalisen median käyttöön. Syksyllä 2018 toteutettiin kaupungin verkkosivuja koskeva käyttäjätutkimus, jonka tuloksia hyödynnetään kaupungin tulevassa verkkosivu-uudistuksessa.

Asukaslautakunta

Vastuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Asukaslautakunnan tavoitteena on edistää kuntalaisten vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia kaupungin hallintoon, päätöksentekoon ja palveluiden kehittämiseen. Lautakunta edistää myös kuntalaisdemokratian toimivuutta.

Toimintaympäristön muutokset

Asukaslautakunnan toiminnassa ei merkittäviä muutoksia vuonna 2018. Ulkoisiin muutostekijöihin pyritään vastaamaan asukaslautakunnan toiminnassa esimerkiksi erilaisin kokeiluin ja uudennaisin avauksin muuttuvassa ja elävässä osallistumisen ja osallisuuden ympäristössä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnan painopisteet toteutuneet suunnitellusti talousarvion ja lautakunnan toimintasuunnitelman mukaisesti.

Toiminnan tunnusluvut

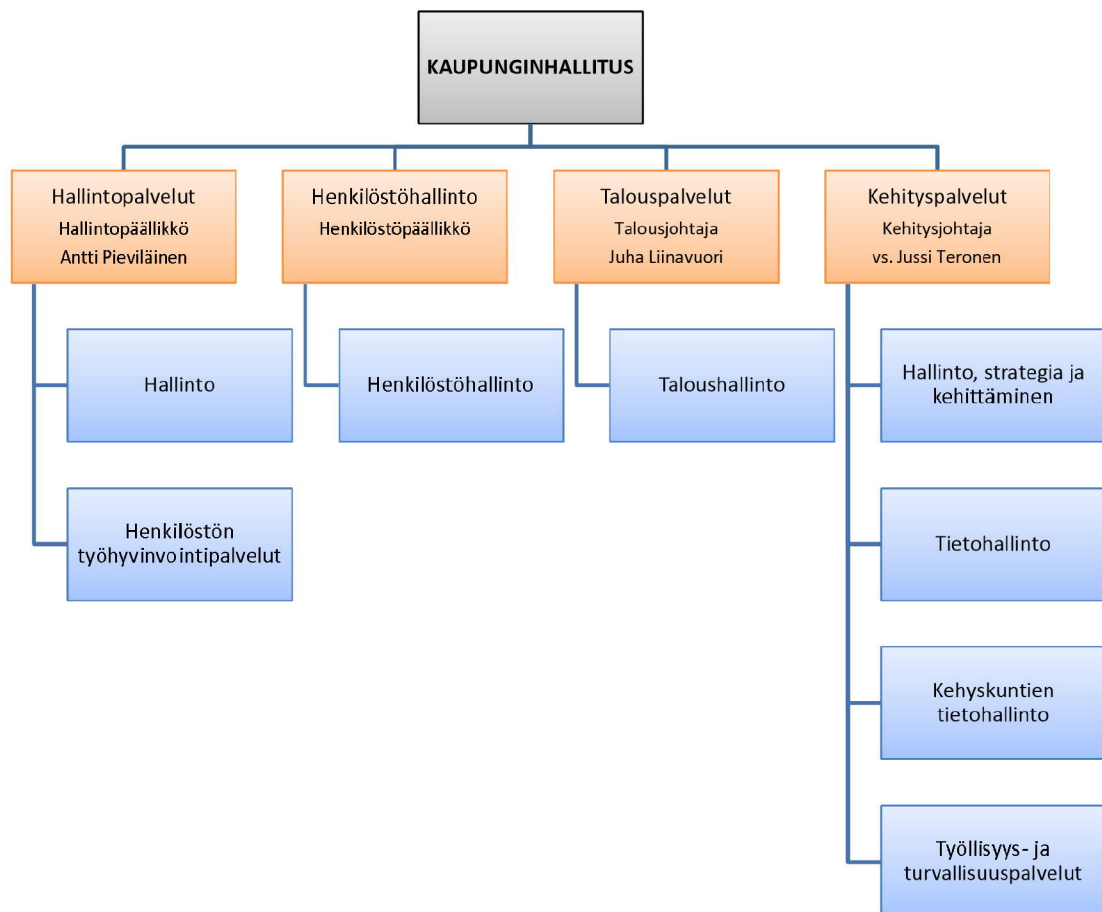
	TP2016	TP2017	TP2018
Talkoorahaa saaneiden hankkeiden määrä	23	22	25
Järjestettyjen asukasillojen määrä	6	3	2

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvio on alittunut, mutta euromääräisesti ja toiminnan kokonaisuus huomioiden poikkeama ei ole merkittävä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	0	0	
ulkoiset	0	0	0	0	
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-73 640	-73 640	-59 950	-13 690	81,4
ulkoiset	-70 422	-70 422	-57 648	-12 774	81,9
sisäiset	-3 218	-3 218	-2 302	-2 081	71,5
Toimintakate	-73 640	-73 640	-59 950	-13 690	81,4



Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Valmistellaan kaupungin henkilöstöohjelma huomioiden uuden kaupunkistrategian antamat raamit ja suuntaviivat.

Toteutuminen: Henkilöstöohjelman laadintaprosessi läpiviettiin henkilöstösuunnittelijan koordinoimana. Ohjelman valmisteltuun osallistettiin laajasti eri organisaatioryhmiä ja valmistelussa huomioitiin uuden kaupunkistrategian asettamat raamit ja suuntaviivat

2. Integroidaan uudistunut Ylönetti osaksi sisäistä toimintakulttuuria ja hyödynnetään sen tarjoamat mahdollisuudet sisäisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseksi koko organisaatiossa.

Toteutuminen: Uudistunut Ylönetti julkaistiin tammikuussa. Samalla otettiin käyttöön Yammer-keskustelualusta sekä Delve-profiili- ja tiedostotyökalu. Intranet-projekti oli osa Office 365 -palveluiden käyttöönottoa. Vuoden 2018 aikana uusia työkaluja ajettiin osaksi organisaation sisäistä viestintää ja niiden käyttöön kannustettiin.

3. Palveluiden ja toimintamallien digitalisaatiotyötä jatketaan.

Toteutuminen: Tavoite toteutunut osittain. Toimintamallien digitalisaatiotyötä on edistetty tietohallinnossa mm. ottamalla käyttöön Office 365- palveluita ja painottamalla kehyskuntien yhteisessä tietohallinnossa palveluiden digitalisaation kehittämistä. Kaupungin palveluiden digitalisaatiotyön painopiste on ollut palveluita tuottavissa yksiköissä

4. Maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus saadaan alenemaan 100 000 euroa noin 1,8 miljoonasta 1,7 miljoonaan euroon työllisyydenhoidon seudullisen kokeilun tuottamien tulosten ansiosta.

Toteutuminen: Tavoite toteutunut suunniteltua paremmin. Toteuma oli lähes 0,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota pienempi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 334 042	6 818 009	6 989 508	-171 499	102,5
ulkoiset	2 735 027	6 218 994	6 354 447	-135 453	102,2
sisäiset	599 015	599 015	635 061	-36 046	106,0
Toimintakulut	-16 059 878	-15 863 564	-15 146 304	-717 260	95,5
ulkoiset	-15 192 452	-14 996 138	-14 221 564	-774 574	94,8
sisäiset	-867 426	-867 426	-924 740	57 314	106,6
Toimintakate	-12 725 836	-9 045 555	-8 156 796	-888 759	90,2

Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö hallinto- ja talousosaston hallintopäällikkö Antti Pieviläinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii mm. kaupunginvaltuuston ja -hallituksen toiminnasta, tiedottamisesta ja markkinoinnista, henkilöstön työhyvinvointipalveluista, työsuojelusta, arkistoinnista, postituksesta, kaupungintalon neuvontapalveluista, puhelinpalveluista sekä puhelinvaihd palveluista.

Toimintaympäristön muutokset

Digitalisaatiokehitys edellyttää toimintojen jatkuvaa tarkastelua ja kokonaisvaltaista kehittämistä. Euroopan unionin yleistä tietosuoja-asetusta (EU 679/2016) alettiin soveltamaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Sisäisessä viestinnässä siirryttiin käyttämään Office 365 -kokonaisuuteen kuuluvaa intranetsivustoa sekä Yammer-keskustelualustaa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Hallintopalvelut oli keskeisesti mukana tammikuussa toimitettujen presidentinvaalien järjestelyihin liittyneissä tehtävissä. Vastuualue osallistui toimintavuoden aikana myös uuden kaupunkistrategian valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Uuden kaupunkistrategian jalkauttaminen oli kaupungin viestinnän keskeisiä painopisteitä. Kaupungin uudistunut intranet sekä siihen liittyvä keskustelualusta Yammer julkaistiin alkuvuodesta. Käyttöönottoa tuettiin viestinnällä ja koulutuksella. Kaupunkimarkkinoinnissa painopisteenä oli Eppu Normaali -veistoksen julkistaminen. Kaupunkiin muuttavien tervehdyskäytäntö uudistettiin syksyllä.

Vastuualueen toiminnassa näkyi vahvasti koko toimintavuoden ajan Euroopan unionin yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 679/2016) kansallinen sovellettavaksi tuleminen 25.5.2018 alkaen. Ylöjärvi osallistui seudulliseen tietosuojaprojektiin, jonka toteutus painottui talveen ja kevääseen 2018. Tietosuojan äärellä tehtiin vuoden 2018 aikana yhteistyössä hallintokuntien kanssa lukuisa määrä erilaisia tietosuojaan liittyviä toimenpiteitä. Ylöjärvi osallistui myös valtakunnalliseen Taisto18-harjoitukseen syksyllä 2018 (varsinainen harjoituspäivä 15.11.2018).

Henkilöstön työhyvinvointipalvelut

Työsuojelun yhteistoimintaorganisaation henkilöstöä edustavien jäsenten osalta tehtiin valinnat toimikaudelle 2018-2021. Päätoimisen työsuojeluvaltuutetun lisäksi valittiin kaksi työsuojeluvaltuutettua, joiden ajankäyttö tehtävään on yksi päivä/viikko. Strategian turvallisuus-arvoon liittyen jatkettiin uhkatilanteet ja niiden hallinta - oppisopimuskoulutuksia. Koulutukseen on osallistunut 42 kaupungin työntekijää. Vuonna 2018 kiinnitettiin erityistä huomiota liukastumis- ja kaatumistapaturmiin ja niiden ehkäisyyn sekä päivitettiin mm. työsuojelun toimintaohjelma ja henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Yritysmyönteinen Ylöjärvi -valmennusohjelma jatkui vielä vuonna 2018. Valmennuksen viimeinen koulutus henkilöstölle järjestettiin maaliskuussa ja yhteinen teematilaisuus kaupungin esimiehille ja yrittäjille toteutettiin marraskuussa koulutuskeskus Valossa.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	1 700 315	5 149 282	5 033 727	115 555	97,8
ulkoiset	1 501 300	4 950 267	4 831 186	119 081	97,6
sisäiset	199 015	199 015	202 541	-3 526	101,8
Toimintakulut	-5 026 879	-5 324 196	-5 153 340	-170 856	96,8
ulkoiset	-4 589 168	-4 886 485	-4 679 768	-206 717	95,8
sisäiset	-437 711	-437 711	-473 572	35 861	108,2
Toimintakate	-3 326 564	-174 914	-119 613	-55 301	68,4

Henkilöstöhallinto

Vastuhenkilö henkilöstöpäällikkö Arja Järvinen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Henkilöstöhallinnon vastualue kehittää ja tukee hallintokuntia henkilöstöön liittyvissä käytännön asioissa sekä hoitaa ja koordinoi Ylöjärven kaupungille työnantajana kuuluvia

tehtäviä, joihin sisältyy mm. HR-tuki, palkanlaskentapalvelut, virka- ja työehtosopimus-asiat sekä eläkeasiat.

Toimintaympäristön muutokset

Henkilöstöhallinnon resursointia vahvistettiin, kun henkilöstösuunnittelijan uudessa, määräaikaisessa toimessa aloitti työntekijä 1.6.2018 lukien. Henkilöstöhallinto osallistui vuoden aikana sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun yhteydenpidolla Pirkanmaa 2021 -hankeyhteisöön. Lisäksi henkilöstöhallinto pani täytäntöön päivitettyjen työ- ja virkaehtosopimusten palkantarkistuksia ja muita sopimusmuutoksia sekä valmistautui kansallisen tulorekisterin käyttöönottoon.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Henkilöstöohjelman laadintaprosessi läpiviettiin henkilöstösuunnittelijan koordinoimana. Ohjelman valmisteltuun osallistettiin laajasti eri organisaatioryhmiä ja valmistelussa huomioitiin uuden kaupunkistrategian asettamat raamit ja suuntaviivat. Esimiesten ohjaukseen ja neuvontaan pystyttiin panostamaan aiempia vuosia enemmän henkilöstösuunnittelijan toimen tuottaman lisäresurssin turvin.

Työterveyshuollon palvelutuotanto siirtyi Terveystalolle 1.1.2017 ja yhteistoiminnassa on ilmennyt edelleen useita ongelmia eri osa-alueilla ja toiminnan saattaminen tehtyjen sopimusten mukaiseksi on vaatinut useita neuvotteluja ja muita toimenpiteitä.

Toiminnan tunnusluvut	TP2016	TP2017	TP2018
Palkkalaskelman tuotantokustannus	13,52	16,25	16,27
Henkilöstön määrä	8	8	9

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Henkilöstökulut alittuivat, koska talousarvioon oli varattu turhan suuri määräraha. Ei muita merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	861 000	861 000	870 097	-9 097	101,1
ulkoiset	461 000	461 000	468 259	-7 259	101,6
sisäiset	400 000	400 000	401 838	-1 838	100,5
Toimintakulut	-2 917 663	-2 650 932	-2 529 459	-121 473	95,4
ulkoiset	-2 861 337	-2 594 606	-2 466 880	-127 726	95,1
sisäiset	-56 326	-56 326	-62 579	6 253	111,1
Toimintakate	-2 056 663	-1 789 932	-1 659 362	-130 570	92,7

Talouspalvelut

Vastuhenkilö talousjohtaja Juha Liinavuori

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Talouspalvelut vastaa taloussuunnittelun koordinoinnista, kirjanpidosta, rahoituksesta ja maksuliikenteen hoidosta.

Toimintaympäristön muutokset

Automaatio ja digitaalisuus ovat taloushallinnon lähiajan kehityksen painopistealueita. Myös kuntien taloustietojen raportoinnin ajanmukaisuudessa ja yhtenäistämässä tulee tapahtumaan valtiojohtoista uudistamista. Muutokset tulevat näkymään taloushallinnon tietojärjestelmien jatkuvana päivitystarpeena sekä uusien toimintatapojen kehittymisenä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Pitkäjänteisellä taloussuunnittelulla ja suunnitelmien määrätietoisella toteuttamisella on kaupungin talouden kokonaiskuva saatu vakiinnutettua tasapainoiseksi. Esimerkiksi lainamäärä asukasta kohtaan laskettuna pienenee jo neljättä vuotta peräkkäin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Sähköisten ostolaskujen osuus kaikista ostolaskuista, %	76,0	80,1	81,4
Sähköisten myyntilaskujen osuus kaikista myyntilaskuista, %	24,2	23,9	25,5
Henkilöstön lkm	8	8	7,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talousarvion toimintakulut alitettiin noin 100 000 eurolla. Alitus aiheutui mm. toteutunutta suurempien työttömyysvakuutusmaksuennakoiden palautuksesta.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	4 229	-4 229	*****
ulkoiset	0	0	589	-589	*****
sisäiset	0	0	3 640	-3 640	*****
Toimintakulut	-2 227 173	-2 278 806	-2 182 469	-96 337	95,8
ulkoiset	-2 162 702	-2 214 335	-2 111 151	-103 184	95,3
sisäiset	-64 471	-64 471	-71 318	6 847	110,6
Toimintakate	-2 227 173	-2 278 806	-2 178 240	-100 566	95,6

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy
Vastuhenkilö kaupunginjohtaja Jarkko Sorvanto

Tunnusluvut	TP2016	TP2017	TP2018
Elinkeinotoimen kautta perustetut uudet yritykset (kpl)	55	70	59
Yritystonttimyynti (lkm)	13	16	14
Kaupungin asiantuntijapalveluiden osto Ylöjärven Yrityspalvelu Oy:ltä	315 000	390 000	390 000
Kaupungin osuus erilaisista seudullisista hankkeista	372 912	359 816	362 716
Uudet asiakkaat Ensimetrin toimipisteessä (asiakas lkm)	92	124	140
Henkilöstö, kokoaikaista	2	3	3

Kehityspalvelut

Vastuuhenkilö vs. kehitysjohtaja Jussi Teronen

Vastuualueen toiminnan kuvaus ja keskeiset tunnusluvut

Vastuualue vastaa poikkitoimiallisesta ja strategisesta kehittämistoiminnasta, joukkoliikenteestä, tietohallinnosta, työllisyyspalveluista sekä yhteistyöhankkeiden koordinoinnista.

Toimintaympäristön muutokset

Alueellisen työvoima- ja yrityspalveluiden määräaikaisen lain toteuttaminen työllisyyspalveluissa vuoden 2018 loppuun.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Uusi kaupunkistrategia hyväksyttiin toukokuussa 2018 ja sen jalkauttaminen on aloitettu.

Työttömyyden selvä lasku ja aktivointiprosentin nousi jopa yli 40 prosentin, näkyivät asiakastyön parempana kohdistamisena.

Seudullisena projektina on aloitettu siirtyminen Office365-pilvipalveluihin hallintoverkossa. Näin lisätään datan käytettävyyttä ajasta ja paikasta riippumattomasti sekä vähennetään toimittaja- ja laiteriippuvuutta yleiskäyttöisten toimistorjestelmien osalta. Samalla saadaan käyttöön laajempi valikoima sähköisiä työvälineitä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Työllistämistoimenpiteiden henkilömäärä	588	604	662
Työttömyys -%	11,5	8,2	6,7

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

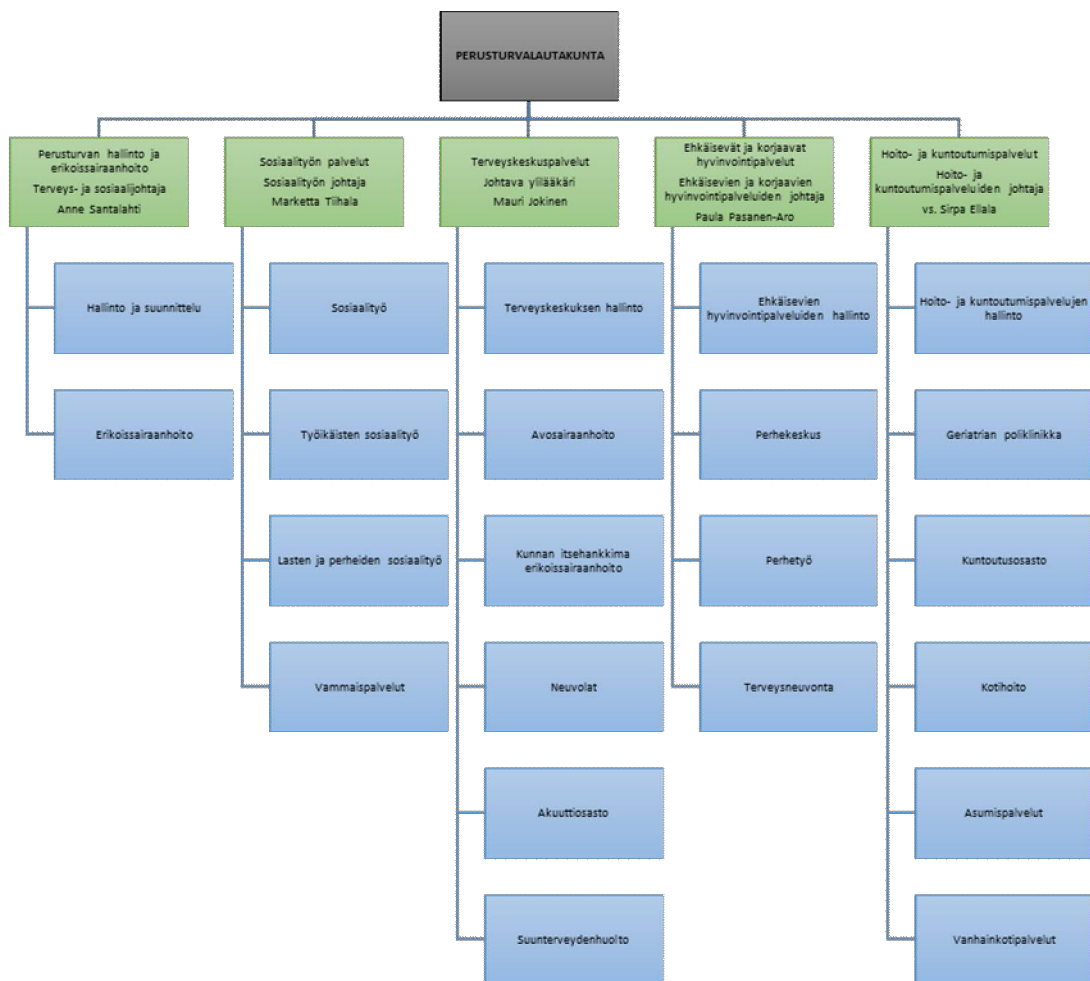
Alueellisen työvoima- ja yrityspalvelujen kokeilulain mahdollistamana työllisyyspalvelujen asiakastyön ja toimintaa tehostettiin, minkä johdosta työllisyyspalvelujen netto säästö talousarvioon nähden oli 434 377 euroa. Lisäksi tätä tulosta huomioitiin jo vuoden 2018 lisätalousarviossa alentamalla budjetoitua määrärahaa 335 000 eurolla. Suurimmat säästöt saatiin Kelan työmarkkinatuki maksuissa ja päällekkäisen asiakastyön karsimisena.

Seudullisen joukkoliikenteen kustannukset kasvoivat valtion joukkoliikennetukien laskun myötä 100 000 €.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	772 727	807 727	1 081 456	-273 729	133,9
ulkoiset	772 727	807 727	1 054 413	-246 686	130,5
sisäiset	0	0	27 043	-27 043	*****
Toimintakulut	-5 888 163	-5 609 630	-5 281 037	-328 593	94,1
ulkoiset	-5 579 245	-5 300 712	-4 963 766	-336 946	93,6
sisäiset	-308 918	-308 918	-317 271	8 353	102,7
Toimintakate	-5 115 436	-4 801 903	-4 199 581	-602 322	87,5

Perusturvalautakunta



Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Sairaanhoidopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon järjestäminen kuntalaisten käyttöön kustannustehokkaasti ja aiempaa enemmän omassa terveyskeskuksessa tuotettuina erikoislääkärikonsultaatioina.

Toteutuminen: Tays:stä hankittu erikoissairaanhoido toteutui etukäteissopimuksen mukaisesti 100,1 %. Kokonaisuutena erikoissairaanhoidoon meni suunniteltua enemmän rahaa piirin ulkopuolisiin ostoihin HUS:sta ja yhteisesti rahoitettavaan kalliiseen hoitoon. Erikoislääkärikonsultaatioita toteutui endokrinologian, naistentautien ja korva-nenä- ja kurkkutautien osalta omassa terveyskeskuksessa. Näistä endokrinologia ja naistentaudit vaikuttaisivat olevan kustannustehokkaita, mutta korva-, nenä- ja kurkkutautien osalta kustannukset ylittyivät niin Tays:ssä kuin Valkeakosken sairaalassa, missä ylitys oli lähes 50 %. Omassa terveyskeskuksessa toteutetut erikoislääkärikonsultaatiot paransivat ennen muuta palvelun saatavuutta.

2. Lastensuojelun asiakastyössä vahvistetaan moniammatillisuutta (systeminen toimintamalli) työn vaikuttavuuden lisäämiseksi ja raskaiden palvelutarpeiden vähentämiseksi.

Toteutuminen: Lastensuojelun työntekijät osallistuivat systemisen toimintamallin koulutuksiin, ja mallin pilotointi aloitettiin yhteistyössä ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen vastuualueelle palkattujen perheterapeutin ja ohjaajan kanssa. Pilotointia jatketaan edelleen v. 2019. Pilotoinnin lyhyt aika ja vähäinen asiakasmäärä ei vielä mahdollista toimintamallin arviointia palvelutarpeiden näkökulmasta.

3. Saatavuutta lisätään kehittämällä hoidon saatavuutta myös virka-ajan ulkopuolella.

Toteutuminen: Aluevastaanotossa sairaanhoitajien aamun aikoja työssäkävijöille on lisätty. Neuvolassa tarjotaan terveydenhoitajien iltai- aikoja. Röntgenissä on kuvausaikoja iltaisin kerran viikossa.

4. Moniammatillisen ja monitoimijaisen verkostoyhteistyön lisääminen.

Toteutuminen: Vuoden 2018 alussa perhetyöhön palkattiin perheterapeutti ja perheohjaaja kehittämään yhteistyössä lastensuojelun kanssa monitoimijaista, systemistä lastensuojelun toimintamallia. Malliin kouluttautuminen toteutettiin LAPE-hankkeen kautta, ja uusi malli on otettu käyttöön lastensuojelussa ja on käytössä joidenkin perheiden tukemisessa. LAPE-hankkeessa on kehitetty myös muita lapsiperheiden tuen toimintamalleja ja EHTAn työntekijät ovat mukana erilaisissa työryhmissä, mikä on lisännyt verkostoitumista ja moniammatillista yhteistyötä myös koko Pirkanmaan alueella. EHTAn työntekijät ovat olleet mukana myös muissa MAKU/SOTE-uudistushankkeissa, joissa yhtenä tavoitteena on rakentaa toimivia moniammatillisia verkostotyön malleja. Perhekeskuksessa moniammatillisuus on kohentunut sosiaalityön osaamisen lisääntyneenä ja koulutyön psykologisen tuen osuus on lisääntynyt koulupsykologien siirryttyä koulujen tiloihin.

5. Asiakasohjaukseen löydetään maakunnallisen kokeilun kautta (KAAPO/Ikäneuvohanke) vaikiintuneet toimintatavat ja käytänteet ja siihen liitetään kiinteästi monialainen geriatrinen arviointi. Kotihoidossa tunnistetaan varhain asiakkaiden terveydentilan ja toimintakyvyn muutokset ja taustalla olevat syyt selvitetään ja mikäli ne ovat kuntoutuksen keinoin korjattavissa, asiakkaat ohjataan kotikuntoutukseen.

Toteutuminen: Asiakasohjauksen osalta tavoite on toteutunut. Kotihoidossa varhainen tunnistaminen ja kotikuntoutuksen tavoite on toteutunut osittain. Varhaisen tunnistamisen ja kotikuntoutuksen toimintaprosessien arviointi ja tarkistaminen jatkuvat vuonna 2019 Ikäneuvohankkeen tulosten pohjalta. Samalla tarkistetaan myös uuden asiakkaan arviointi- ja kuntoutusjakson prosessia, joka liittyy keskeisesti kotikuntoutuksen prosessiin.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	9 487 117	9 397 117	9 061 489	335 628	96,4
ulkoiset	8 832 700	8 742 700	8 363 902	378 798	95,7
sisäiset	654 417	654 417	697 587	-43 170	106,6
Toimintakulut	-90 231 656	-92 881 607	-94 204 487	1 322 880	101,4
ulkoiset	-83 908 573	-86 558 524	-87 789 096	1 230 572	101,4
sisäiset	-6 323 083	-6 323 083	-6 415 391	92 308	101,5
Toimintakate	-80 744 539	-83 484 490	-85 142 998	1 658 508	102,0

Hallinto ja erikoissairaanhoido

Vastuuhenkilö terveys- ja sosiaalijohtaja Anne Santalahti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue huolehtii perusturvan luottamusmiesshallinnosta sekä perusturvalautakunnan työskentelyyn liittyvistä asioista, perusturvaosaston keskitetystä hallinnosta ja toimistopalveluista. Vastuualue hoitaa Pirkanmaan sairaanhoitopiiristä hankittavan erikoissairaanhoidon tilaamisen ja toiminnan seurannan. Vastuualueella toimiva johtava hoitaja kehittää koko perusturvan hoitotyötä ja hygieniakäytäntöjä sekä toimii perusturvan henkilöstövastaavana. Johtava hoitaja jäi virkavapaalle 1.3.2018 alkaen. Hyvinvointikoordinaattorin tehtäviä hoiti terveystieteiden terveydenhoitaja 50 % työpanoksella. Elokuussa saatiin rekrytoitua pätevä johtavan hoitajan sijainen vuoden 2019 loppuun asti.

Toimintaympäristön muutokset

Maakunta- ja sote-uudistuksen tilanne muuttui kesällä 2018, kun selvisi, että lakiuudistuksen sisältöä tulee edelleen tarkentaa perustuslain näkökulmasta ja uudistuksen aloitus lykättiin taas vuodelle eli 1.1.2021. Samoin lakien odotettiin tulevan eduskunnan hyväksyttäväksi ennen vuoden 2018 loppua, mutta toisin kävi. Aikataulumuutoksista johtuen vastuualueen toiminnassa on näkynyt uudistuksen viivästyminen - on ollut pakko kehittää omaa toimintaa ja panostaa perustoimintojen kehittämiseen. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa oltiin kuitenkin aktiivisesti mukana, erityisesti perusturvan hallinnosta useat henkilöt osallistuvat mm. maakunnallisten hankkeiden eli I&O ja Lape-hankkeen kautta valmistelutyöhön.

Erikoissairaanhoidon ja päivystyksen palveluverkkoa koskeva lakimuutos astui voimaan 1.1.2018. Vuoden 2018 aikana Acuta ei ilmoittanut muutoksista esim. ambulanssitoiminnan osalta, joten terveyskeskus jatkoi entisen kaltaista päivystystoimintaa kiirevastaanoton nimellä Ylöjärvellä. Hatanpään sairaalan fuusio Tays:iin vaikutti merkittävästi Ylöjärven aiemmin sieltä hankkimaan palveluun. Lisäksi Hatanpään toiminta oli jäänyt pois sairaanhoitopiirin ennakkolaskutuksesta ja laskutettiin kokonaisuutena vasta loppulaskun yhteydessä, mikä aiheutti 1 000 000 € lisäyksen loppulaskuun. Asia todettiin Ylöjärvellä vasta joulukuussa 2018, joten sairaanhoitopiirin seurantatiedot ja laskutus tiedot poikkesivat koko vuoden toisistaan ja antoivat vaikutelman paremmasta lopputuloksesta. Tays:n toimiessa yhdensairaalan periaatteella potilaat ohjautuvat PSHP:n tekemien hoidonpöytäkirjojen mukaan Tays:n, Valkeakosken aluesairaalan, Vammalan aluesairaalan ja Hatanpään välillä. Terveystieteiden lisätyt erikoislääkärikonsultaatiot lisäsivät palvelun saatavuutta, mutta kustannustehokkuuden osalta vaikuttaisi, että entinen palvelusetelikäytäntö olisi ollut kunnan näkökulmasta kustannustehokkaampi vaihtoehto.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Sairanhoitopiiristä hankittava erikoissairaanhoido on edelleen perusturvaosaston suurin ostopalvelu. Tays:sta hankittu erikoissairaanhoido toteutui hyvin palvelusopimuksen mukaan, joskin Hatanpään osalta ei päästy tilauksen suuruudesta yksimielisyyteen. Eniten kustannukset alittuivat sisätaudeilla ja Acutassa. Tämä kuvastaa oman akuutti-osaston ja kuntoutusosaston hyvää toimintaa ja oman kiirevastaanoton (entinen päivystys) onnistunutta toimintamallia. Sastamalan toimialueella kustannukset alittuivat, mutta Valkeakosken osa-alueella ne ylittyivät saman verran. Naistentautien ja lastenpsykiatrian tilaukset alittuivat ja tämä kompensoi urologian, syövänhoidon, korvatauti- ja lastentautien ylityksiä. Myös vanhuspsykiatria alitti tilauksensa. Sydänkeskus on kehittänyt toimintamalliaan ja siellä tilaus alittui, kun vastaavasti Coxan tilaus ylittyi selvästi. Tähän kylläkin vaikuttaa myös hoidontarpeen kasvu väestön vanhetessa. Samoin muista sairaanhoitopiireistä ylöjärveläisille hankittavaan erikoissairaanhoidoon

tarvittiin merkittävä, peräti 2,5 kertainen lisäpanostus tilaukseen nähden. Tämä yksin selittää koko PSHP:n ylityksen, joka oli 2,4 % eli 725 000 €.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Sairaanhoidopiirin kustannukset €/asukas (sis. ensihoidon ja sairaankuljetuksen)	940	923	964
Henkilöstö	25,5	25,5	25,5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Sairaanhoidopiirin loppulasku oli 1 913 743 € ja siinä merkittävin selittävä tekijä oli perimättä jäänyt Hatanpään laskutus, joka laskutettiin koko vuoden osalta loppulaskun yhteydessä. Muista sairaanhoidopiireistä hankittavaa hoitoa on vaikea arvioida ja vuonna 2018 se ylitti 2,5 kertaisesti varatun summan eli 683 000 €. Sairaanhoidopiirin menokohta ylitti talousarvion kaikkiaan 434 806 € eli 1,1 %.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	338 917	338 917	363 579	-24 662	107,3
ulkoiset	34 500	34 500	51 692	-17 192	149,8
sisäiset	304 417	304 417	311 887	-7 470	102,5
Toimintakulut	-34 029 566	-33 671 166	-34 276 329	605 163	101,8
ulkoiset	-33 820 803	-33 462 403	-34 060 323	597 920	101,8
sisäiset	-208 763	-208 763	-216 006	7 243	103,5
Toimintakate	-33 690 649	-33 332 249	-33 912 750	580 501	101,7

Sosiaalityön palvelut

Vastuuhenkilö sosiaalityön johtaja Marketta Tiihala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Sosiaalityöllä vähennetään ja lievitetään sosiaalisia ongelmia sekä vahvistetaan hyvinvointia, yhteisöjen toimivuutta ja ihmisten toimintamahdollisuuksia heidän toimintaympäristöissään. Vastuualue sisältää työikäisten, lasten ja perheiden sekä vammaisten sosiaalityön palvelujen tehtäväalueet. Sosiaalityön tehtäväalueelle sijoittuvat vastuualueen sosiaalityöntekijöiden ja hallinnon henkilöstö- ja toimintamenot.

Työikäisten palvelujen tehtäväalue vastaa ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä sekä pakolaishuollon viranomaistehtävistä. Lasten ja perheiden sosiaalityön tehtäväalueella järjestetään ja tuotetaan palveluja sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain perusteella. Tehtäväalueelle sijoittuu perhetukikeskus Kiirus, joka tuottaa kiireellisten sijoitusten sijaishuoltoa seudullisiin tarpeisiin. Vammaispalvelujen tehtäväalue sisältää vammaispalvelulain perusteella järjestettävät palvelut, kehitysvammahuollon palvelut sekä 1.5.2018 alkaen alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen palvelut. Tehtäväalueelle sijoittuvat kehitysvammahuollon Nummikodin ja Juuritien asumispalveluyksiköt sekä Huiskeen, Mikkolan työtuvan ja Tuulikellon työ- ja päivätoimintayksiköt.

Sosiaalityön palvelujen vastuualue vastasi koko kaupungin sosiaalihuollon virkaaikaisesta päivystyksestä.

Toimintaympäristön muutokset

Sosiaalityön vastuualueella ei toteutettu vuoden 2018 aikana merkittäviä organisaatiomuutoksia, myöskään sosiaalihuollon keskeisessä lainsäädännössä ei tapahtunut oleellisia muutoksia vuoden 2018 aikana. Liikennepalvelulain voimaan astuminen 1.7.2018 aiheutti vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen osalta palvelujen kilpailutuksen ja palvelua koskevan ohjeistuksen tarkistuksen tarpeen.

Sosiaalityön palveluissa varauduttiin hanketyöhön osallistumalla tuleviin sote-organisaatiomuutoksiin ja toiminnan kehittäminen tapahtui pääasiallisesti osallistumalla valtakunnallisiin lasten- ja perheiden palvelujen Lape-hankkeeseen sekä työikäisten sosiaalityön palveluihin keskittyneeseen ProSos-hankkeeseen. Vammaispalvelujen osalta yhteistyötä tehtiin seudullisesti ja maakunnallisesti sote-valmisteluun liittyen.

Sosiaalityön henkilöstön saatavuuden heikkeneminen edelleen vuoden 2018 aikana aiheutti työkuorman kasvua erityisesti lasten ja perheiden sekä lastensuojelun palveluissa. Myös seudullisesti korkeana jatkunut kiireellisen sijoituksen palvelun kysyntä aiheutti perhetukikeskus Kiiruksen kuormituksen kasvua ja ajoittain lisäsi Ylöjärven tarvetta ostopalvelujen käyttöön.

Kaupungin väestön kasvu näkyi edelleen kohoavina palvelutarpeina myös sosiaalihuollon viimesijaisissa palveluissa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Vastuualueen hallinnossa tavoitteena oli kohdentaa käytettävissä olevat työntekijäresurssit ensisijaisesti lastensuojelun suuren työkuorman vähentämiseen. Heikkenevän henkilöstön saatavuuden olosuhteissa työtehtävien uudelleenjärjestelyllä ei kuitenkaan ollut saavutettavissa merkittäviä vaikutuksia työkuorman vähentämisessä. Sosiaalityön siirtymistä Kanta-palveluun työstettiin seudullisessa yhteistyössä.

Työikäisten sosiaalityössä panostusta toiminnan kehittämiseen tavoiteltiin muuttamalla

sosiaalityöntekijän vakanssi vastaavan sosiaalityöntekijän vakanssiksi. Kehittämistyötä jatkettiin ProSos-hankkeeseen osallistumalla, sen sijaan työllisyshoidon kuntakokouksen aikana yhteistyö työllisyyspalvelujen suuntaan väheni.

Lasten ja perheiden sosiaalityössä työntekijät kouluttautuivat osana Lape-hanketta järjestettyyn systeemisen lastensuojelumallin käyttöön ottoon. Systeemisen toimintamallin mukaista moniammatillista työtapaa pilotoitiin koulutusten myötä yhteistyössä ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen vastuualueelle palkattujen perheterapeutin ja ohjaajan kanssa. Työmallin tulosten luotettava arviointi kuitenkin edellyttää pidempää kokeilujaksoa ja suurempaa asiakasvolyymiä, vuoden aikana vaikutuksia raskeimpien palvelujen tarpeen vähentymiseen ei ollut havaittavissa.

Perhetukikeskus Kiirus jatkoi toimintaansa seudullisena kiireellisten sijoitusten laitoksikkonä. Yksikön koko vuoden käyttöprosentti oli 99, joka oli seurausta koko seutukunnalla korkeana jatkuneesta kiireellisten sijoitusten määrästä. Muiden kuntien palvelutarpeiden kasvaessa osa ylöjärveläisistä palvelua tarvinneista nuorista ohjautui ostopalveluihin.

Vammaispalveluissa jatkettiin seudullista yhteistyötä mm. kilpailuttamalla palveluasumisen ja päivätoiminnan palvelujen hankinta kuntayhteistyössä. Myös vammaispalvelujen toteutusta, asiakasvolyymejä, palvelutarpeen arviointia ja kustannuskehitystä arviointiin seudullisessa yhteistyössä.

Henkilökohtaisen budjetin pilotoinnille ei myönnetty valtionavustusta, hanke jäi odottamaan sote-maakuntauudistuksen lainsäädännön hyväksymistä. Omaishoidon tukea myönnettiin vuoden aikana kaikille kriteerit täyttäneille asiakkaille ja kaikkien alle 65-vuotiaiden tuki siirrettiin sosiaalityön vastuualueelle 1.5.2018 alkaen maakunnallisesti hyväksytyyn mallin mukaisesti. Lisääntyneestä omaishoidon tuen asiakasmäärästä ja kasvavista vammaispalvelujen palvelutarpeista johtuen vammaispalvelujen tehtäväalueelle palkattiin 1.10.2018 alkaen sosiaaliohjaaja.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen menot €/as	9	5	6
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 vuotiaat, huostassa 31.12.	53	53	59
Kiireellisten sijoitusten määrä vuoden aikana	52	47	42
Omaishoidon tukea vuoden aikana saavat (sis. 1.5.alk. alle -65 vuotiaat)	27	33	57
Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä vuoden aikana	110	123	142
Kehitysvammahuollon palveluasuminen, asiakkaita vuoden aikana	54	53	53
Henkilöstö	61	62	63*
*sis. määräaikaisen sosiaaliohjaajan vammaispalveluissa			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuottoja kertyi myyntituottojen osalta yli arvion (mm. Kiirus), mutta lastensuojelun kuntakorvausten valitusprosessin ollessa edelleen kesken vuoden 2018 päättyessä tulot eivät kokonaisuudessaan kertyneet talousarviovarausta vastaavasti.

Toimintamenot ylittivät talousarviovarauksen henkilöstökulujen ja ostopalvelumenojen osalta, avustuksista saatu säästö (toimeentulotuki, vammaispalvelut) kattaa menojen ylitystä osittain.

Henkilöstömenojen poikkeama (toteuma 110,7 %) on seurausta sekä henkilöstösivukulujen että palkkamenojen ylittymisestä. Palkkamenot ylittyivät ympärivuorokautista hoivaa tarjoavissa yksiköissä kehitysvammahuollon ja lastensuojelun palveluissa. Kehitysvammahuollossa asiakkaiden ikääntyminen ja hoitoisuuden lisääntyminen aiheutti aiempaa suurempaa kuormitusta ja sijaisten tarvetta. Kiiruksen käyttöaste oli koko vuoden korkealla tasolla ja ylipaikan käyttö edellytti myös ajoittaista henkilöstöresursin lisäystä.

Vastuualueella määrällisesti suurin ylitys kohdistuu palvelujen ostoihin (toteuma 105,7 %), ylitykset kohdistuvat lastensuojelun ja kehitysvammahuollon palvelujen ostoihin. Lastensuojelussa laitoshoidon kustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 21 %, erityisyksikkö-tasointen palvelujen tarpeen kasvun seurauksena. Myös jälkihuollossa olevien nuorten määrän kasvu sekä sosiaalihoitolain mukaiseen palveluun ohjautuneiden lasten ja nuorten määrä ja ostopalvelumenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna.

Kehitysvammahuollossa erityisesti palveluasumisen menot lisääntyivät uusien kotoa palveluasumiseen muuttaneiden asiakkaiden myötä (30,5 %). Myös Palvelutalosaatiö Kaksikon tuottaman ohjatun asumisen yksikön toiminnan päättyminen vuoden 2018 aikana osaltaan lisäsi palveluasumisen kustannuksia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 793 000	2 793 000	2 148 510	644 490	76,9
ulkoiset	2 453 000	2 453 000	1 778 591	674 409	72,5
sisäiset	340 000	340 000	369 919	-29 919	108,8
Toimintakulut	-14 689 741	-16 286 161	-17 024 719	738 558	104,5
ulkoiset	-13 407 942	-15 004 362	-15 697 634	693 272	104,6
sisäiset	-1 281 799	-1 281 799	-1 327 085	45 286	103,5
Toimintakate	-11 896 741	-13 493 161	-14 876 209	1 383 048	110,2

Terveyskeskuspalvelut

Vastuuhenkilö johtava ylilääkäri Mauri Jokinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Terveyskeskuspalveluiden vastuualueen tavoitteena on tuottaa asiakaslähtöisiä, vaikuttavia ja kustannustehokkaita palveluita, joilla edistetään väestön hyvinvointia, tuetaan arjessa pärjäämistä sekä tuotetaan terveyshyötyä. Tehtävänä on järjestää vastuualueeseen kuuluvat perusterveydenhuollon palvelut, joihin sisältyy ennaltaehkäisy, hoito ja kuntoutus.

Vastuualueeseen kuuluvat myös kunnan itse hankkima erikoissairaanhoido, jota hankitaan palveluseteleillä tuottajien tiloissa tai sopimuksilla, osa lähipalveluna terveystieteiden tiloissa, sekä päihdehuolto. Vastuualueen perusterveydenhuollon palveluihin kuuluvat avosairaanhoido, suun terveydenhuolto, terveystieteiden akuuttiosasto sekä neuvola- koulu- ja opiskeluterveydenhuolto.

Toimintaympäristön muutokset

Terveystieteiden tiloissa lisättiin paikallisia erikoissairaanhoidon konsultaatioita aikaisempien suunnitelmien mukaisesti. Hoitohenkilökunnan työpanos toteutettiin aluevastaanoton omahoitajaresurssilla, mikä vei työpanosta perusterveydenhuollon vastaanototoiminnasta.

Turvallisuuden parantamiseksi aloitettiin loppuvuodesta kokeiluna vartijapalvelu ensiavussa iltaisin ja viikonloppuisin. Toiminta on rauhoittanut ensiapua ja tuonut turvallisuutta henkilökunnalle.

Fysioterapian ja lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden tiedot siirrettiin alueellisen apuvälinekeskuksen Effector -tietojärjestelmään ja valmistauduttiin alueellisen apuvälinekeskuksen toiminnan aloittamiseen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Yhteydensaannissa terveystieteen saatiin merkittävä parannus, kun puhelintieteen takaisinsoittojärjestelmä vaihdettiin uudelle toimijalle. Sen jälkeen toiminta on ollut luotettavaa, ja puhelinyhteyden on saanut vaaditussa ajassa. Avosairaanhoidossa Kurun toimipisteen lääkärinvirat saatiin täytettyä loppuvuoden aikana. Keskimääräinen aika kiireettömän ajan saamiseen oli avoterveydenhuollon lääkärivastaanotolla noin 10 vuorokautta. Osallistuttiin influenssa- ja pneumokokkrokotusten kirjekampanjaan, jonka avulla rokotuskattavuutta saatiin nostettua vanhemmissa ikäluokissa.

Päihdepalveluissa edellisen vuoden ostopalveluiden kulujen nousu tasoittui ja kokonaiskulut olivat edellisen vuoden tasolla. Palveluasumisen ostot lisääntyivät ja huume- korvaushoitojen määrä väheni. Nuorisoseman käyttö lisääntyi reippaasti ja palveluun ohjaututtiin pääosin muualta kuin päihdepalveluiden kautta ja osa myös muista syistä.

Suun terveydenhuollossa hoitoon pääsy pysyi lain edellyttämällä tasolla. 3- ja 9- luokkalaisten hoitoon kutumisessa toimintatapa digitalisoitiin. Oikojahammaslääkärin palveluita hankittiin edelleen ostopalvelulla, kun omaan toimeen ei saatu hakijoita.

Neuvolassa oltiin mukana isä-chat digitaalisessa palvelukonseptikokeilussa ja lapsiperheille avattiin pyydä apua- palvelu yhdessä perhetyöntekijöiden kanssa.

Akuuttiosastolla potilaskierto säilyi nopeana ja hoitajakson pituus lyheni 8.6 vuorokauden keskimääräiseen pituuteen. Potilasmäärä lisääntyi 3,5 % edellisestä vuodesta ja

keskimääräinen kuormitus oli 88 %. Öisin oli enemmän tiivistä seurantaa vaativia sekä levottomia potilaita, lisäksi saattohoitopotilaiden määrä lisääntyi. Nämä kaikki kuormittivat enemmän henkilökuntaa ja ajoittain jouduttiin palkkaamaan lisähenkilökuntaa hoitoturvallisuuden takaamiseksi.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Terveyskeskuspalvelujen peittävyys (%) *	60	58	56
Käynnit terveydenhoitajan vastaanotolla	28 356	27 332	25 989
Akuuttiosaston keskimääräinen hoitojakson pituus	10,8	9,0	8,6
Suun terveydenhuollon asiakaskäyntien peittävyys väestöstä viimeisen 3 vuoden aikana.	66	66	66
Päihdehuollon asiakkaita palveluasumisen piirissä	17	18	16
Henkilöstö	178	178	179

* peittävyys on laskettu avosairaanhoidon käynneistä ja puhelinkontakteista

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Muutostalousarvion jälkeen terveyskeskuspalvelut pysyivät talousarviossa, toimintakate oli 99,7 %. Toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakate olivat hieman edellistä vuotta pienemmät. Muutostalousarviossa merkittävimmät lisäykset kohdistuivat palveluiden ostoihin sekä aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin, joissa alkuperäiset varaukset olivat merkittävästi vuoden 2017 toteumaa pienemmät. Palveluiden ostoissa suurimmat vajaukset olivat päihdepalveluissa, suunterveydenhuollossa sekä avosairaanhoidossa, vastaavasti tarvikkeiden osalta avosairaanhoidon diabetestarvikkeissa sekä osaston lääkkeissä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 638 600	2 698 600	2 768 369	-69 769	102,6
ulkoiset	2 628 600	2 688 600	2 753 868	-65 268	102,4
sisäiset	10 000	10 000	14 501	-4 501	145,0
Toimintakulut	-17 241 982	-18 254 411	-18 284 380	29 969	100,2
ulkoiset	-15 047 798	-16 060 227	-16 069 167	8 940	100,1
sisäiset	-2 194 184	-2 194 184	-2 215 213	21 029	101,0
Toimintakate	-14 603 382	-15 555 811	-15 516 011	-39 800	99,7

Ehkäisevät ja korjaavat hyvinvointipalvelut

Vastuuhenkilö ehkäisevien ja korjaavien hyvinvointipalvelujen johtaja

Paula Pasanen-Aro

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Palveluvalikoima muodostaa ennaltaehkäisevien, terveys- ja hyvinvointieroja kaventavien ja korjaavien, varhaisen puuttumisen, kuntalaisten omatoimisuutta tukevien ja asiakkaan valinnanvapautta lisäävien palvelujen kokonaisuuden. Vastuualue sisältää perhe- ja mielenterveyspalveluiden, perhetyön ja terveystioskin toiminnot.

Toimintaympäristön muutokset

SOTE-uudistuksen pitkittyminen on lisännyt tiedottamisen ja henkilöstön tukemisen tarvetta. Lape-hanke toteutui suunnitelman mukaisesti ja hankkeessa kehitettyjä toimintoja kehitetään ja jalkautetaan jatkossa omana työnä. Aikuisten mielenterveys- ja päihdetyön suunnittelutyössä on oltu aktiivisesti mukana. Perhetyön työaikajärjestelyä ja eri työryhmien resursointia on arvioitu ja palveluiden saatavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Työturvallisuusasioihin on kiinnitetty erityistä huomiota henkilöstöä kouluttamalla.

Perustason resursoinnin lisäys on vaikuttanut PSHP:n aikuis- ja lastenpsykiatrian käyttöön kustannuksia ja kysyntää alentavasti. Nuorten mielenterveyspalveluiden tarve on lisääntynyt voimakkaasti viimeisen kahden vuoden aikana, mikä näkyy myös nuorisopsykiatrisen erikoissairaanhoidon käytön suurena ylityksenä. Pirkanmaalla on pulaa psykiatreista ja nuorisopsykiatria ei saatu rekrytoitua edelleenkään vuoden 2018 aikana, ja nuorisotiimin lääkärin tehtäviä hoidettiin oman psykiatresurssin turvin sekä ostopsykiatrimiehityksellä 4 kuukauden ajan. Nuorten intensiivisempää hoitoa varten on suunniteltu samanlaista päiväaikaista tukea tarjoava yksikkö kuin aikuispotilaiden jo perustettu Avekki hyvällä kustannusvaikuttavuudella tarjoaa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Aikuisväestön mielenterveyspalveluita on kehitetty lisäämällä perusterveydenhuollon mielenterveystyötä nuorille aikuisille ja ikäihmisille sekä antamalla psykiatrista intensiivihoidtoa Avekissa. Avohoidon tehostuminen on vähentänyt PSHP:n sairaalahoidon tarvetta tavoitteen mukaisesti. Hoitopäivissä / 1000 yli 18-vuotiasta asukasta on selkeä lasku: vuoden 2016 tasolta 0,33 tasolle 0,21 vuonna 2018.

Vuoden 2018 lopussa asumispalveluita käytti 46 mielenterveyskuntoutujaa, ja laskua edellisvuoteen oli kaksi. Tuetun palveluasumisen kustannukset ovat jonkin verran laskeneet, mutta tehostetun asumisen tarve pysynyt likimain samana. Asumispalveluiden käytön nousu on pysähtynyt, koska muiden kuntouttavien ja toimintakykyä sekä itsestä asumista ylläpitävien palveluiden määrää on lisätty viime vuosina.

Yhteensä 49 kuntoutujalle on järjestetty 5 palveluntuottajalta päivä kuntoutusta 250 000 € arvosta. Kuntoutuspalveluiden yhteenlaskettu toteuma mielenterveyskeskuksen ostopalveluiden osalta v. 2018 oli 1 573 574 €. Tässä luvussa on lisäksi muilta kunnilta ostettu erikoissairaanhoidto. Kustannukset nousivat edellisvuodesta 109 000 €. Ostopalveluihin budjetoitu raha on ollut viimeisten vuosien ajan arvioituun tarpeeseen nähden liian pieni, vaikka rahaa on lisätty joka vuosi jonkin verran. Ikäihmisten matalan kynnyksen mielenterveystyöhön palkattiin 50 % psykiatrisen sairaanhoitaja, jolle on ollut runsaasti kysyntää.

Nuorten mielenterveyspalveluiden jonon purkamiseksi (yli 70 nuorta) palkattiin keväällä 2018 ylimääräinen työpäri. Vuoden 2018 lopulla jonotusaika oli alle kolme kuukautta

(lähtötaso 9kk).

Viime vuonna perhetyötä vahvistettiin perheterapeutti-sosionomityöparilla systeemisen lastensuojelun toimintamallin mukaisen moniammatillisen tiimityön tehostamiseksi. Perhetyössä on kehitetty uusia matalan kynnyksen toimintamuotoja ja monimuotoista perheiden, ja vanhempien tukemista jatkettiin edelleen perhekioskilla.

Perheneuvolapalveluiden kysyntä on noussut viime vuosina. Kysynnän kasvaessa ensikäynnille pääsy on jonkin verran hidastunut vuoden 2016 tasosta.

Hyvinvointipalvelut ovat olleet edelleen mukana useissa tutkimus- ja kehittämishankkeissa. Terveyskioskilta käsin on koordinoitu Arkeen voimaa vertaistoimintaryhmien toteuttamista (2 ryhmää vuodessa). Ikäihmisten COSMOS-tutkimus (Terveysneuvonta iäkkäiden fyysisen aktiivisuuden ja elinpiirin laajuuden edistämiseksi ja kaatumisten ehkäisyssä) jatkuu edelleen ainakin kahden vuoden ajan. Terveyskioskin hoitajat ovat osallistuneet myös VESOTE-hankkeeseen, missä erityisenä tavoitteena on mielenterveysasiakkaiden elintapaohjaus.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Perusterveydenhuollon mielenterveystyöryhmän asiakkaat (aloitettu v. 2016)	335	384	320
Avohoidon psykiatrisen intensiiviyksikkö Avekin hoidossa olleet potilaat (aloitettu v. 2016)	42	117	139
Perheneuvolan keskim. jonoaika (työpäiviä)	18	41	38
Perhetyö Asiakasperheiden määrä	433	490	494
Terveysneuvonta asiakkaita	7 889	8 650	9 160
Henkilöstö joista osa-aikaisia	48 2	54 2	56 2

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot ylittivät yhteensä n. 50 000 €, kun STM:n LAPE-hankerahoitus tiliytyi osin myös vuoden 2017 osalta vasta vuoden 2018 aikana. Menot ylittivät 93 000 € ja kokonaistulos on 100,9 %. Muutostalousarvioon turvauduttiin nuorisotiimin työntekijäresurssin lisäämisessä ruuhkan purkamiseksi, ja eräiden erityisammattiryhmien palkan tarkistamisessa erikoissairaanhoidosta siirtyneiden uusien tehtävien aiheuttaman työn vaativuuden lisääntymisen ja jatkorekrytoinnin turvaamiseksi. Ostopalvelumenojen ylittymisen vuoksi muutostalousarviossa haettiin loppuvuonna 130 000 €.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	255 700	255 700	305 849	-50 149	119,6
ulkoiset	255 700	255 700	304 569	-48 869	119,1
sisäiset	0	0	1 280	-1 280	*****
Toimintakulut	-4 920 802	-5 328 232	-5 421 544	93 312	101,8
ulkoiset	-4 599 111	-5 006 541	-5 091 009	84 468	101,7
sisäiset	-321 691	-321 691	-330 535	8 844	102,7
Toimintakate	-4 665 102	-5 072 532	-5 115 695	43 163	100,9

Hoito- ja kuntoutumispalvelut

Vastuuhenkilö vs. hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualueen perustehtävänä on tukea pitkäaikaissairaiden ja ikääntyneiden kuntalaisten mahdollisuuksia asua kotona. Hoito- ja kuntoutumispalveluissa tuotetaan ja järjestetään monimuotoista kuntoutusta sekä kotona asumiseen liittyviä erilaisia palveluja. Näihin palveluihin kuuluvat ikääntyneiden neuvontapalvelut (puhelinneuvonta ja neuvonta lähitoripisteissä) ja lähitoritoiminta, asiakasohjaus, geriatrian poliklinikka- ja avotiimitoiminta, moniammatillinen intensiivikuntoutus Kuntoutus- ja muistikeskuksesta, kotihoito ja siihen liittyvät tukipalvelut, ikäihmisten päivätoiminta ja lyhytaikaishoito, omaishoidon palvelut, perhehoito, yhteisöasuminen, tehostettu ja tavallinen palveluasuminen sekä vanhainkotiasuminen.

Vastuualueen kaikki toimiyksiköt tuottavat palvelujaan terveydenhuollon ja sosiaalihuollon perustason ja erikoisosaamisen yhteistyönä. Asiakkaiden toimintakykyä ja ikääntyneiden kuntalaisten elämänlaatua edistetään yhdessä monialaisilla ennaltaehkäisevillä toiminnoilla ja palveluilla. Ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointiin panostetaan myös vapaaehtoistoiminnan, järjestöjen ja seurakunnan kanssa tehtävässä verkostoyhteistyössä.

Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2018 vastuualue toteutti perustehtävänsä ikääntyneiden ja pitkäaikaissairaiden aikuisten kotona asumisen tukemiseksi sekä osallistui SOTE-valmisteluihin. Hoito- ja kuntoutumispalvelut olivat mukana SOTE-maakunnan asumisen ja huolenpidon/ ikääntyneiden palvelujen jatkovalmisteluryhmissä sekä STM:n rahoittamassa kärkihankkeessa (1.10.2016 - 31.10.2018), jossa kehitettiin ikäihmisten kotihoitoa ja kaikenikäisten omaishoitoa (KAAPO/ Ikäneuvo). Pirkanmaan kunnat olivat tiiviissä yhteistyössä toteuttamassa kokeiluja, joiden kehitystyön tuloksena oli muun muassa maakunnallinen neuvontapuhelin, yhteinen maakunnallinen palvelu- ja asiakasohjaus, yhteiset palvelujen kriteerit sekä kotikuntoutuksen mallit. Kuntiin luotiin hankeaikana myös lähitoreja, joissa kuntalaiset voivat saada paikallisesti neuvontaa, ohjausta sekä erilaisia virkistystoimintoja ja palveluja.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Omaishoidon tukea myönnettiin kaikille kriteerit täyttäneille asiakkaille. Omassa toiminnassa laajennettiin ikääntyneiden omaistaan hoitavien sijaispalveluja yhden työntekijän lisäpanostuksella. Perhehoitoa käytettiin kysynnän mukaan.

SOTE-Ikäneuvovalmisteluissa maakunnan yhteinen neuvontapuhelinkokeilu, jossa asiakas sai yhdestä numerosta neuvontaa ja ohjausta päättyi hankkeena 31.10.2018 ja jatkui edelleen kokeiluun osallistuneiden kuntien yhteisesti Kuhan kautta kilpailuttamana toimintana. Matalan kynnyksen lähitoritoimintaa toteutettiin Ylöjärven Lähitorilla Soppensydämen toimintatiloissa. Lähitoritoiminta jalkautui myös kaupungin muille alueille, Kuruun, Viljakkalaan, Siivikkalaan ja Tiuravuoreen eri matalan kynnyksen toimintoina kuten ikäpisteinä ja porinapiireinä.

Maakunnan yhteinen asiakasohjauskokeilu toteutui neljän asiakasohjaajan panostuksella. Ikäneuvohankkeen yhtenä kokeiluna toteutettiin myös etäyhteyksien (VideoVisit) käyttömahdollisuuksia geriatrian poliklinikan moniammatillisen tiimin ja asiakasohjaajien toimesta mm. etävastaanottoina, konsultointeina ja yhteydenottoina asiakkaitseen. Myös omaishoitajia oli mukana kokeilemassa vertaisryhmätoimintaa etäyhteyden kautta. Ylöjärven kaupunki sitoutui päätöksellään jatkamaan Ikäneuvohankkeen suunnit-

telmien pohjalta neuvonnan ja asiakasohjausmallin kehittämistyötä ja toimeenpanoa.

Vapaaehtoistoimintaa kehitettiin ottamalla käyttöön yhteistyössä seurakunnan kanssa vapaaehtoistyö.fi-sivusto helpottamaan vapaaehtoisten rekrytointia ja paikkojen ilmoittamista.

Kotihoidon kattavuuden turvaamiseksi kaupungin eri alueilla lisättiin kotihoitoon viisi työntekijää (Elokaaresta kaupungin palvelukseen jääneitä lähihoitajia). Kotihoidon säännöllisten asiakkaiden määrä lisääntyi. Kotihoidon toiminnan kehittämiseksi hankittiin kotihoidon optimointiohjelma.

Kotitiimin toimintaa ei voitu vielä 2018 toteuttaa säännöllisesti ympärivuorokautisena henkilöstöresurssien vähäisyyden vuoksi. Vuoden aikana arvioitiin ja suunniteltiin Kuumukkeen ja kotitiimin toimintaa ja uutta enemmän kotiin suuntautuvan kuntoutuksen mallia.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Kotona asuvat 75-v. täyttäneet % (N) (Valtakunnallinen tavoite 91-92 %)	92,0 % (1 955)	92,6 % (2 018)	92,7 % (2136)
Säännöllisessä kotihoidossa 75-v. täyttäneet % (N) (Valtakunnallinen tavoite 13-14 %)	8,4 % (178)	8,8 % (191)	12 % (276)
Tehost. palveluasumisessa 75-v. täyttäneet % (N) (Valtakunnallinen tavoite 6-7 %)	6,6 % (140)	6,2 % (135)	6,3 % (146)
Asumispalveluiden asiakasmäärät:			
tehostettu pa ja vk oma		89	61
tehostettu pa ostopalvelu	65	65	96
tehostettu pa palveluseteli			37
tavallinen pa ostopalvelu	32	33	30
tavallinen pa palveluseteli			13
Omaishoidon tuen saajien määrä vuoden aikana	130	160	154*
Henkilöstö	250	219	175

*Sisältää 65 -vuotta täyttäneet omaishoidon asiakkaat. Alle 65 -vuotiaat asiakkaat ovat sosiaalipalvelujen tilastossa.
Muutos 1.5.2018.

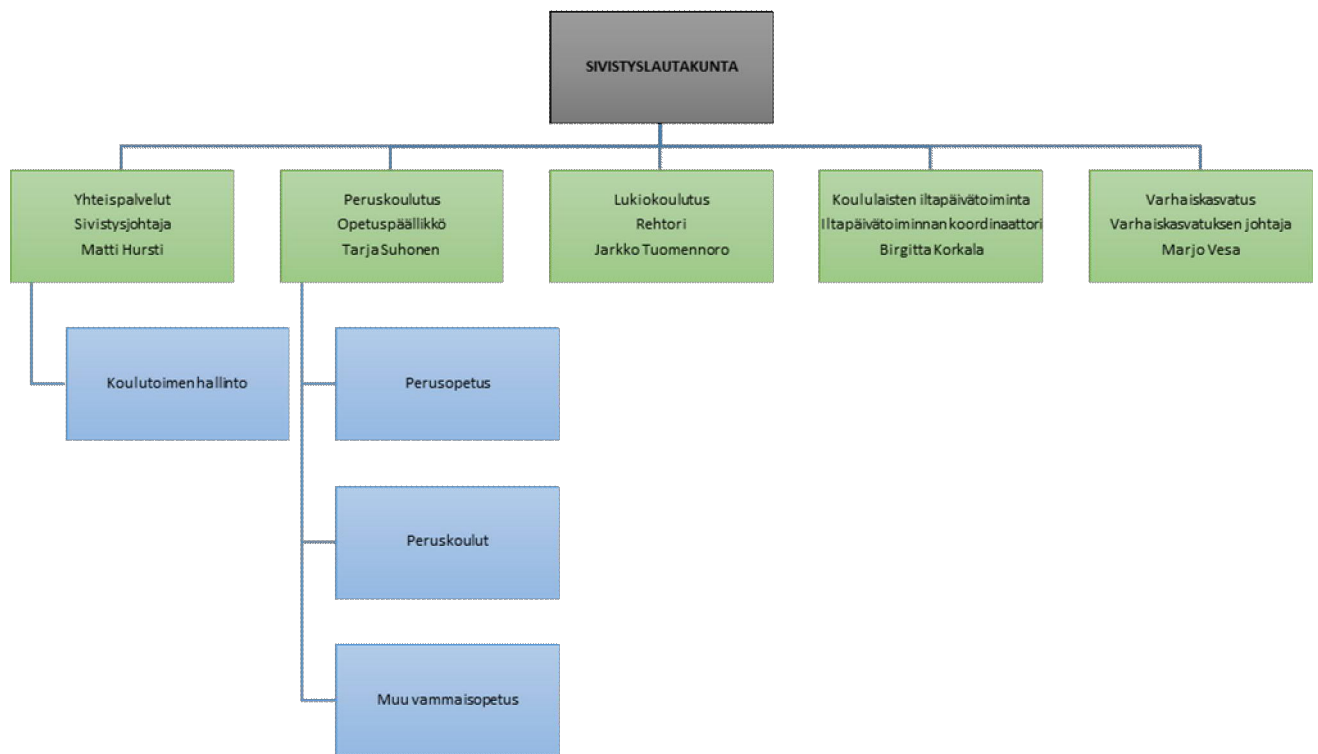
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatuottojen toteumaprosentti oli 105 % muutostalousarvion jälkeen. Toimintatuottoja kertyi arvioitua enemmän yhteensä n. 164 000 euroa, joista myyntituottojen osuus oli 149 000 euroa. Nämä olivat asumispalvelujen kotikuntamuuttajien kuntakorvauksia. Toimintakulujen toteumaprosentti oli 99,3 %.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	3 460 900	3 310 900	3 475 182	-164 282	105,0
ulkoiset	3 460 900	3 310 900	3 475 182	-164 282	105,0
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-19 349 565	-19 341 637	-19 197 515	-144 122	99,3
ulkoiset	-17 032 919	-17 024 991	-16 870 963	-154 028	99,1
sisäiset	-2 316 646	-2 316 646	-2 326 552	9 906	100,4
Toimintakate	-15 888 665	-16 030 737	-15 722 333	-308 404	98,1

Sivistyslautakunta



Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Yhteispalvelut: Sivistyslautakunnan alaisilla vastuualueilla (varhaiskasvatus, perusopetus, koululaisten iltapäivätoiminta, lukio-opetus) toteutetaan yksi päätösten vaikutusten arviointi vuoden 2018 aikana.

Toteutuminen: Varhaiskasvatuksessa arvioitiin eri vaihtoehtoja päivähoiton keksäajan maksuttomiin jaksoihin. Arvioinnin perusteella sivistyslautakunta päätti maksuttomaksi jaksoksi 25.6.-3.8.2018.

2. Erityisopetuksen auditointi laajenee ulkopuoliseen arviointiin, joka toteutetaan seudullisena hankkeena. Auditointi raportteineen valmistuu 31.5.2018 mennessä.

Toteutuminen: Tavoite toteutui. Ulkopuolisena toiminnan arvioijana toimi Koulutuksen kansallinen arviointikeskus (Karvi). Raporttiin kirjattujen toimenpide-ehdotusten toteuttaminen käynnistyi elokuussa 2018. Työ jatkuu intensiivisenä vuosille 2019-2020 mm. osana palveluverkkoselvitystä. Erityisen tuen koordinaatiota ja yhteistyötä vahvistetaan uudella vastaavan erityisluokanopettajan tehtävällä.

3. Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2017. Vuonna 2018 toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman toteutumisen arviointi.

Toteutuminen: Arviointityö tehtiin keväällä 2018. Tuloksia hyödynnetään jo nyt valmisteilla olevan uuden varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa. Käytännön toimenpiteinä on jo vahvistettu varhaiskasvatuksen tv-t-osaamista. Kaikkiin päiväkoteihin asennettiin vuoden 2018 aikana langattomat verkot.

4. Iltapäivätoiminnan sisältöjen tuottajaksi saadaan mukaan vähintään yksi uusi yhteistyökumppani. Painopisteenä on liikunnan lisääminen lasten iltapäivissä.

Toteutuminen: Uutta kumppania palvelutuotantoon ei löydetty. Ylöjärven Ilves ja Varalan liikuntaopisto saatiin kuitenkin mukaan toiminnalliseen yhteistyöhön.

5. Lukion yrittäjyyslinjan opetussuunnitelma päivitetään 31.3.2018 mennessä.

Toteutuminen: Y-linjalle laadittiin kokonaan uusi opetussuunnitelma. Se sisältää yhteensä 16 Y-linjalle räätälöityä lukiokurssia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	4 198 750	4 198 750	4 573 192	-374 442	108,9
ulkoiset	4 108 750	4 108 750	4 480 787	-372 037	109,1
sisäiset	90 000	90 000	92 405	-2 405	102,7
Toimintakulut	-66 457 957	-66 896 508	-66 519 195	-377 313	99,4
ulkoiset	-48 934 711	-49 373 262	-48 958 235	-415 027	99,2
sisäiset	-17 523 246	-17 523 246	-17 560 960	37 714	100,2
Toimintakate	-62 259 207	-62 697 758	-61 946 003	-751 755	98,8

Yhteispalvelut

Vastuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalvelut-vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhuollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristön muutokset

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vuotta 2017 koskeneiden seutuvertailujen perusteella Ylöjärven voimavarat olivat vähintäänkin kohtuullisen hyvät etenkin perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksen ryhmäkokoa koskevien säädösten muutokset vaikuttivat toteutuneisiin ryhmäkokoihin vain vähän. Osasyynä tähän saattaa olla se, että varhaiskasvatuksen hoitopaikkojen kysyntä on jonkin verran hiljentynyt takavuosiin verrattuna.

Ylöjärven lukion yrittäjäyyskasvatuksen erityistehtävä käynnistyi 1.8.2018. Erityislukio-status antaa tulevana vuosina erinomaiset mahdollisuudet lukion toiminnan laajalaaiseen kehittämiseen ja profiloitumiseen jopa kansallisella tasolla.

Iltapäivätoiminnan kysyntä kasvoi voimakkaasti. Vuoteen 2017 verrattuna ryhmiin tuli n. 80 lasta lisää. Kasvuun vastattiin ohjaajaresurssin lisäyksellä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Yhteispalvelut panosti vuonna 2018 erityisesti uudesta kaupunkistrategiasta tiedottamiseen. Sivistysjohtaja jalkautui tällä teemalla kaikkiin työyksiköihin ja yhteensä 33 työyksikkövierailua toteutui.

Käyttötaloudessa sivistysosasto pysyi alkuperäisessä talousarviossa ilman lisämäärärahoja.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Toiminnan laajuus: kehittämishankkeet *yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus	2* ja 8**	4* ja 3**	3* ja 3**
Henkilöstö	5	5	5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Ei merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	0	0	6 037	-6 037	*****
ulkoiset	0	0	6 037	-6 037	*****
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-800 125	-809 756	-812 083	2 327	100,3
ulkoiset	-771 104	-780 735	-779 589	-1 146	99,9
sisäiset	-29 021	-29 021	-32 494	3 473	112,0
Toimintakate	-800 125	-809 756	-806 046	-3 710	99,5

Peruskoulutus

Vastuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Perusopetuksessa järjestetään vuosiluokkien 1-10 opetus perusopetuslain mukaisesti. Perusopetuksen tehtävänä on tarjota yksilöille mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus, antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa.

Perusopetus tukee oppilaan kasvua, oppimista ja terveen itsetunnon kehittymistä, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada valmiudet jatko-opintoihin sekä osallistua aktiivisena kansalaisena demokraattisen yhteiskunnan kehittämiseen.

Toimintaympäristön muutokset

Oppilasmäärä kasvoi vain noin 20 oppilaalla. Metsäkylän Yhtenäiskoulussa oppilasmäärä kasvoi 90 oppilaalla, sillä siellä aloitti ensimmäistä kertaa kaikki peruskoulun vuosiluokat 1-9. Vuorentaustan koulun oppilasmäärä vastaavasti väheni noin 80 oppilaalla. Oppilasmäärien muutokset Metsäkylässä ja Vuorentaustassa aiheutti sen, että molemmissa kouluissa oli yhteisiä opettajia tai Metsäkylään siirtyi Vuorentaustasta kokonaan opettajia.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Erityisopetuksen auditointi jatkui vuonna 2018. Auditointiin saatiin mukaan Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvin) tekemä erityisopetuksen tilan arviointi. Tulokset yhdistettiin erityisopetuksen lopulliseen auditointiraporttiin, joka julkaistiin sivistyslautakunnan kokouksessa 2.5.2018. Auditoinnissa saatujen tulosten toteuttaminen aloitettiin kouluilla elokuussa 2018. Lukuvuoden 2018 - 2019 yhteiseksi painotukseksi valittiin työrauha, mikä nousi esiin myös auditointiraportista.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Peruskoulun päättäneistä jatkopaikan saaneet:	98,4 %	98,8 %	99 %
Käyttömenot € /oppilas	7 802	7 675	7 910
Toiminnan laajuus/ oppilasmäärät			
Alakoulut	2 983	2 948	3 009
Yläkoulut	1 400	1 455	1 415
Henkilöstö tehtäväalueittain			
Rehtorit ja opettajat	339	327	329
Kuraattorit	6	6	6
Toimistohenkilöstö	10	9	9
Koulunkäynninohjaajat	79*	86	86
*sisältää myös muilta kunnilta laskutettavat ohjaajat			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Peruskoulutuksen tulot ja menot ylittivät hankkeiden vuoksi. Toimintakuluihin siirrettiin varhaiskasvatuksesta muutostalousarviossa 200 000 euroa.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	886 000	886 000	1 284 207	-398 207	144,9
ulkoiset	886 000	886 000	1 277 511	-391 511	144,2
sisäiset	0	0	6 696	-6 696	*****
Toimintakulut	-35 613 099	-36 047 967	-36 217 921	169 954	100,5
ulkoiset	-24 569 386	-25 004 254	-25 130 377	126 123	100,5
sisäiset	-11 043 713	-11 043 713	-11 087 544	43 831	100,4
Toimintakate	-34 727 099	-35 161 967	-34 933 714	-228 253	99,4

Lukiokoulutus

Vastuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäisen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Toimintaympäristön muutokset

Ylöjärven lukiolle on myönnetty 1.8.2018 alkaen Yrittäjyyden erityistehtävä. Erityistehtävän linjalla opiskelevat opiskelijat saavat korotettua valtionosuutta. Aloittavien opiskelijoiden määrä nousi erityistehtävän myötä 165 opiskelijaan. Kaksoistutkinnon opiskelijoiden aloitusmäärä on vakiintunut 25-30 opiskelijaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Yrittäjyyslinja käynnistettiin ja luotiin uusi opetussuunnitelma valtakunnallisen erityistehtävän linjalle. Suunniteltiin valtakunnallinen yrittäjyyskasvatusfoorumi, joka järjestettiin vuoden 2019 alussa. Ryhdyttiin kokoamaan valtakunnallista yrittäjyyslukioverkostoa sekä suunnittelemaan yrittäjyyden lukiodiplomia.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Suoritetavoitteet			
Ylioppilaiden määrä/hylätyt	125/<4 %	131/<4 %	142/<4%
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	7 017	6 730	6 655
Toiminnan laajuus			
Lukiolaisten määrä	425	434	450
Henkilöstö			
Päätoimiset opettajat	26	26	27
Sivutoimiset tuntiohjaajat	5	3	4

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatulot olivat talousarviota pienemmät johtuen arvioitua pienemmästä kurssien ostosta kaksoistutkinnossa. Tredu otti osan kaksoistutkinnon kurseista omaan opetukseensa. Muita muutoksia olivat Yrittäjyyslinjan käynnistämisestä johtuneet menot. Tämän yhteydessä investoitiin yrittäjyysluokkatilaan, markkinointiin ja yrittäjyyden kurssimäärän nostoon. Lisäksi koko lukion opiskelijamäärä kasvoi 15 opiskelijaa enemmän talousarvion suunnitteluvaiheen arviosta, mikä lisäsi opetusryhmien lukumäärää.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	223 900	223 900	195 362	28 538	87,3
ulkoiset	223 900	223 900	195 072	28 828	87,1
sisäiset	0	0	290	-290	*****
Toimintakulut	-3 175 487	-3 195 779	-3 189 979	-5 800	99,8
ulkoiset	-2 403 114	-2 423 406	-2 421 793	-1 613	99,9
sisäiset	-772 373	-772 373	-768 186	-4 187	99,5
Toimintakate	-2 951 587	-2 971 879	-2 994 617	22 738	100,8

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuhenkilö iltapäivätoiminnan koordinaattori Birgitta Korkala

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1.- ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tulen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntöisesti 3. luokkaan saakka.

Toimintaympäristön muutokset

Lapsimäärä kasvoi talousarviossa ennustettua 430 lasta suuremmaksi. Asuntilan toiminta muuttui yhteisryhmäksi seurakunnan kanssa. Danny´s Bollywood supisti toimintaa Veittijärvellä ja laajensi toimintaansa Metsäkylään. Lisäksi heillä on toimintaa Siivikkalassa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Liikunnan lisäämisessä onnistuttiin ja mm. Ylöjärven Ilves ja Varalan opiskelijat ohjasivat iltapäivätoiminnassa liikuntaa. Uusia yhteistyökumppaneita ei saatu neuvotteluista huolimatta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Suoritettavat			
Toiminnassa olevien lasten määrä	424	426	501
- kaupunki	226	253	276
- seurakunta	148	130	145
- Danny´s Bollywood Dance Crew	50	43	80
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /lapsi	1 455	1 515	1 227
Henkilöstö			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	16	17	18

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tulot olivat arvioitua isommat, koska kaupungin omat lapsiryhmät kasvoivat. Lisäksi Asuntilan toiminta muuttui seurakunnan kanssa yhteiseksi ja kaupunki laskuttaa kaikkien lasten toimintamaksut.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	308 850	308 850	351 673	-42 823	113,9
ulkoiset	218 850	218 850	266 239	-47 389	121,7
sisäiset	90 000	90 000	85 434	4 566	94,9
Toimintakulut	-993 374	-1 000 167	-966 331	-33 836	96,6
ulkoiset	-779 202	-785 995	-752 820	-33 175	95,8
sisäiset	-214 172	-214 172	-213 511	-661	99,7
Toimintakate	-684 524	-691 317	-614 658	-76 659	88,9

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Marjo Vesa

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen vastuualue järjestää koko- ja osa-aikaista varhaiskasvatusta päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa sekä vastaa esiopetuksen järjestämisestä. Lisäksi järjestetään avointa varhaiskasvatusta ja toteutetaan varhaiskasvatuksen palveluohjausta. Varhaiskasvatus vastaa yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta ja valvonnasta sekä palvelusetelillä toimivan varhaiskasvatuksen, lasten kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen sekä siihen liittyvän kuntalisän ja osittaisen/joustavan hoitorahan kustannuksista.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2018 syksyllä toimintansa lopetti Koulutuskontti Ky:n päiväkoti Harjun Kontti.

Varhaiskasvatuslaki (540/2018) tuli voimaan 1.9.2018. Lisäksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin tehtiin 1.8.2018 indeksitarkastukset.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelmaa arvioitiin keväällä 2018 ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelman päivityksen yhteydessä. Päivitetty Ylöjärven varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2019. Henkilöstön osaamista vahvistettiin mahdollistamalla koulutuksiin osallistuminen sekä yhteistyössä Tampereen yliopiston kanssa aloitettiin mentorointi ammattikunnittain. Varhaiskasvatus on lisännyt lasten liikunnallista aktiivisuutta hanketyön avulla kolmen viimeisen vuoden ajan.

Ylöjärven tieto- ja viestintäteknologiasuunnitelman tavoitteita pystyttiin toteuttamaan varhaiskasvatuksen saaman perintörahalla. Ylöjärven päiväkoteihin saatiin hankittua langattomat verkot. Tämä mahdollistaa tulevaisuudessa tieto- ja viestintäteknologialaitteiden hankinnan päiväkoteihin.

Varhaiskasvatuksen johtamiskokonaisuuksien uudelleen arviointia jatkettiin ja viimeisen vaiheen mukaisesti hallinnolliset päiväkodin johtajat aloittivat työskentelynsä 1.8.2018. Ylöjärvellä toimii kolmetoista hallinnollista päiväkotiä ja päiväkodeilla on päiväkodin johtajat ja apulaisjohtajat.

Varhaiskasvatuksen erityisopetusta on kehitetty auditoinnin tulosten pohjalta ja uudet varhaiskasvatuksen erityisopettajat aloittavat 1.8.2019.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
0-6 v lapset % asukkaista	10,2	9,8	9,5
Suoritettavat (lasten lukumäärä)			
Päiväkodit	1 747	1 776	1 715
Perhepäivähoito	113	97	90
Avoin varhaiskasvatus	148	110	89
Ostopalvelut	22	18	13
Palveluseteli	251	232	318
Lasten kotihoidontuki	641	545	508
Yksityisen hoidon tuki	80	79	82
Osittainen hoitoraha/ Joustava hoitoraha	139	142	155
Tehokkuustavoitteet/ taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	90	88	88
Henkilöstö			
- kokoaikainen	397	397	397
- osa-aikainen			

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Vuonna 2018 tulot alittuivat, koska tulokertymässä ei oltu huomioitu yksityisen palvelutuotannon lisääntymistä.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot alittuivat, koska palvelusetelipäiväkodeissa oli paikkoja vapaana vuoden aikana. Varhaiskasvatuksen palvelusetelimenosta tehtiin 200 000 euron siirto muutostalousarviolla perusopetukselle.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 780 000	2 780 000	2 735 914	44 086	98,4
ulkoiset	2 780 000	2 780 000	2 735 928	44 072	98,4
sisäiset	0	0	-14	14	****
Toimintakulut	-25 875 872	-25 842 839	-25 332 881	-509 958	98,0
ulkoiset	-20 411 905	-20 378 872	-19 873 656	-505 216	97,5
sisäiset	-5 463 967	-5 463 967	-5 459 225	-4 742	99,9
Toimintakate	-23 095 872	-23 062 839	-22 596 967	-465 872	98,0

Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet

1. Kirjastopalvelut järjestää vuoden 2018 loppuun mennessä päiväkodeissa vähintään 30 tapahtumaa, joiden tavoitteena on edistää lasten lukuinnon viriämistä.

Toteutuminen: Tunnin mittaisia satutuokioita järjestettiin kaupungin eri päiväkodeissa yhteensä 44 kpl koko vuoden aikana. Niihin osallistui yhteensä 598 lasta.

2. Kulttuuripalvelujen tavoitteena on kulttuuritoiminnan kehittäminen ikäihmisten palvelukeskuksissa soveltuvimmalla mahdollisella tavalla resurssit ja tilat huomioon ottaen.

Toteutuminen: Taiteilijatyöhuone avattiin Tiuravuoren palvelukeskuksessa marraskuussa 2018. Taite on myöntänyt hankkeelle 8 000 euron avustuksen ja hanke jatkuu vuodelle 2019. Lisäksi Ylöjärven lähitorilla aloitettiin keväällä kulttuuriryhmä.

3. Liikuntapalveluissa panostetaan vuonna 2018 lasten ja nuorten liikuntatoiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on soveltavan liikunnan ryhmätoiminnan vakinaistaminen.

Toteutuminen: Lasten ja nuorten soveltava liikunta on vakiinnuttanut vuoden 2018 aikana paikkansa liikuntapalveluiden toiminnassa ja tarjonnassa. Ryhmiä on kyetty lisäämään ja saatu näin täysin uusia asiakkaita kohderyhmästä (mm. nuorten kuntosali), jolle ei aikaisemmin ole ollut tarjontaa. Proaktiivisen reagoinnin vuoksi ryhmien määrä ja sisältö vaihtelevat kysynnän mukaan.

4. Auditointiraporttia mukaillen nuorisokeskus Olkan toimintaa kehitetään ts. laajennetaan aukiolojen ja palvelutarjonnan osalta.

Toteutuminen: Nuorisokeskus Olkan aukioloja lisättiin vuonna 2018 järjestämällä viikonlopputoimintaa joka toinen lauantai. Palvelutarjontaa laajennettiin erityisesti syyskaudella, kun avointa tilatyötä tekivät pääasiassa nuorisohjaajat. Näin heillä oli mahdollisuus muokata tilalla tehtävä työtä oman vastuualueensa mukaiseksi.

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuhenkilö vapaa-aikajohtaja Sami Ylipihlaja

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on järjestää, luoda edellytyksiä sekä tuottaa itse ajanmukaisia kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso-, musiikkikoulutus- sekä kansalaisopistopalveluja. Palvelujen keskeisenä päämääränä on taata kulttuurinen ja sivistyksellinen hyvinvointi sekä hyvä fyysinen toimintakyky.

Toimintaympäristön muutokset

Sote- ja maakuntauudistuksen ennakkovalmistelut jatkuivat suunnitellusti yhdyspinta-toimintojen jatkumisen varmistamisella sekä aktiivisella osallistumisella mm. Pirkanmaan LAPE-työhön. Toimintaympäristön pienempiin ja äkillisempiin muutoksiin on kyetty reagoimaan nopeasti resurssien tarpeenmukaisella uudelleen allokoinnilla. Näitä olivat mm. eri nuorisotilojen aukioloaikojen nopeat muutokset kysyntää vastaaviksi sekä Urheilutalon uudet lipputyypit käyttöasteen sekä vaikuttavuuden maksimoimiseksi. Lisäksi vuonna 2018 alkoi Vanhan Räikän peruskorjaus ja yhteisötaiteilija aloitti työnsä Tiuravuoren palvelukeskuksessa.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Painopistealueet toteutuivat suunnitellusti tehtäväalueiden sisällä. Seudullisen tilahallintaohjelman kehitystyö on edelleen kesken ja jatkuu vähintään vuoden 2019 loppuun asti.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Kulttuuritoimessa säästyivät kuluja, vaikka kaikki suunnitellut tapahtumat toteutettiin pääsääntöisesti. Lisäksi yhteisötaiteilijan työn alkamisajankohta siirtyi marraskuuhun. Kirjaston lainausaseman kustannukset kohdistuivat käyttötalouteen investointien sijaan ja ICT-kulut laskivat kautta linjan. Liikuntatoimessa kahvion tuotot jäivät alle budjetoidun, mutta uimahallin lipputulot kasvoivat vastaavasti yli arvioidun tason. Nuorisotyössä hanketulot nousivat, mutta vastaavasti myös erilliskorvaukset kasvoivat viikonloppu- ja iltatyöpainotuksesta sekä sijaisjärjestelyihin kuuluneesta perehdytysjaksosta johtuen, joka selittää ainoan tehtäväaluekohtaisen prosentuaalisesti suuremman ylityksen. Vapaan sivistystyön osalta lukuihin sisältyy tasauslaskua vuodelta 2017 n. 9 000 euron verran. Kokonaisuutena vastuualueen talousarvion voidaan katsoa toteutuneen suunnitellusti.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	811 600	811 600	885 396	-73 796	109,1
ulkoiset	807 600	807 600	803 830	3 770	99,5
sisäiset	4 000	4 000	81 566	-77 566	2 039,2
Toimintakulut	-5 817 048	-5 841 365	-5 748 390	-92 975	98,4
ulkoiset	-3 585 236	-3 609 553	-3 516 620	-92 933	97,4
sisäiset	-2 231 812	-2 231 812	-2 231 770	-42	100,0
Toimintakate	-5 005 448	-5 029 765	-4 862 994	-166 771	96,7

Tehtävälueiden toiminnan kuvaukset

Kulttuuritoimi

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Taiteen perusopetuksen oppilaspaidat	260	190	217
Tapahtumat ja näyttelyt, kpl	210	219	189
€/asukas (ulkoiset)	9,01	9,32	10,12
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	3	3	3
osa-aikaiset	7	7	7

Kirjastotoimi

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Kokonaislainaus	677 888	659 428	640 208
Kävijämäärä/hlöä	301 635	307 845	295 777
€ /asukas	50,66	49,87	52,26
Henkilöstö / vakanssien määrä			
kokoaikaiset	21	21	20
osa-aikaiset	1	1	2

Liikuntatoimi

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Ohjausryhmien määrä/käyntikerrat	141/23 565	142/22 927	158/21 741
Uimahallin kävijämäärä	112 711	112 792	116 520
Tapahtumien määrä	52		49
€ / asukas	39,26	38,26	43,52
Henkilöstö / vakanssien määrä			
-kokoaikaiset	9	10	10
-osa-aikaiset	5	5	5

Nuorisotyö

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Nuorisotilat	7	7	6
Kokonaiskävijämäärä		15 363	12 457
€ /asukas	26,07	24,10	23,94
Henkilöstön /vakanssien määrä			
-kokoaikaiset	9	9	10
-osa-aikaiset	10	10	8
-lasten- ja nuorten ohjaajat	2	1	1

Musiikkiopetus

Pirkanmaan musiikkiopisto on lakisääteistä taiteen perusopetusta antava oppilaitos, jossa annetaan laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa. Tehtäväalue sisältää ostopalvelusopimuksen kustannukset.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Päättötodistukset	10	21	16
Oppilasmäärä yhteensä	390	314	317
€ / asukas (ulkoiset)	7,43	7,04	6,99

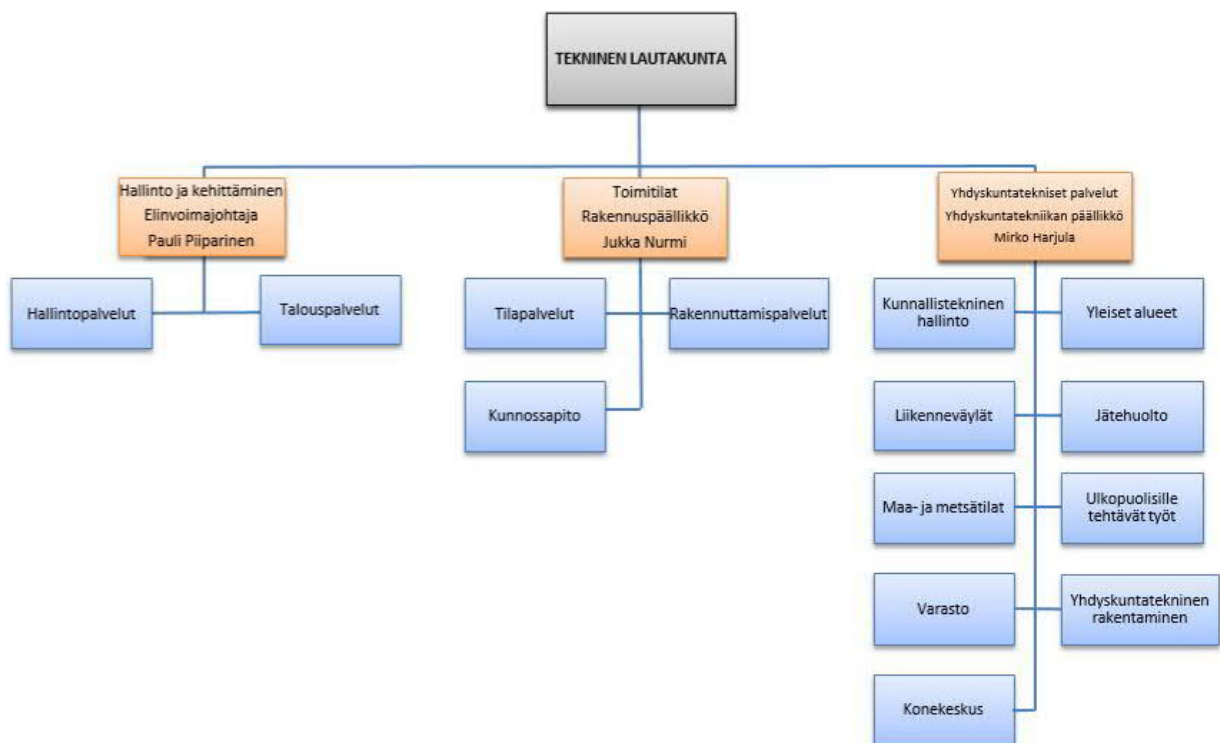
Vapaa sivistystyö

Tehtäväalue sisältää Tampereen seudun työväenopiston ostopalvelusopimuksen kustannukset sekä Tampereen kesäyliopisto ry:n jäsenmaksun.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Toteutuneiden kurssien määrä	401	424	415
Oppilasmäärä yhteensä	5 408	5 824	5 602
€ / asukas (ulkoiset)	6,96	6,28	5,66

Tekninen lautakunta



Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Investointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toteuttaminen hyväksytyjen aikataulujen ja kustannusarvioiden puitteissa

Toteutuminen: Investoinnit pystyttiin toteuttamaan talousarvion ja muutostalousarvion raameissa ja aikatauluissa muilta osin, mutta Haaviston ulkoilureitin ja Siltatien risteämäkohdan tunnelin osalta osa toteutuksesta jäi vuonna 2019 toteutettavaksi Siltatien liikenneväyläinvestointien yhteydessä. Metsäkylän koulun vanhan liikuntasalin saneeraus viivästyi kuukaudella ja otettiin vastaan tammikuussa 2019.

2. Tekniikka- ja ympäristöosaston toimitilajärjestelyissä onnistuminen
 - teknisen virastotalon toimintojen väistötilajärjestelyjen toteutus, siirtyminen väistötiloihin
 - kaupungintalon yhteyteen palaamisen valmistelu (pitkäaikaiset toimitilajärjestelyt huomioiden työtapojen kehittäminen)

Toteutuminen: Väistötiloihin siirtyminen sujui hyvin. Kaupungintalon yhteyteen palaamisen suunnittelu on toteutettu suunnitellusti. Vuonna 2019 osa toiminoista siirtyy valmistuvan Vivacen alakertaan ja osa väliaikaisesti Musikanttiin. Vuonna 2020 valmistunee Moderato, jonka tilat tulevat kaupungin käyttöön. Moderaton tilojen suunnittelu on käynnissä suunnitellusti.

3. Maakuntaudistukseen varautuminen
 - aktiivinen seuranta ja osallistuminen sekä tiedonkulun varmistaminen maakuntaudistukseen liittyen koskien erityisesti siivous- ja ruokapalveluita

Toteutuminen: Maakuntaudistus on siirtynyt edelleen ja vaikuttaa esim. siivouksen ja ruokapalveluiden selvittämisen aikatauluihin. Ylikunnallisia yhteisiä selvityksiä ei ole käynnistetty Tampereen ympäristökunnissa ja ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää ennen lainsäädännön etenemisen vahvistumista.

4. Kolmannen sektorin aktivoinnissa onnistuminen
 - kehitetään ja toimeenpannaan kolmannen sektorin aktivoimista yksiköittäin tehdyn esiselvityksen mukaisesti

Toteutuminen: Kolmannen sektorin toimintaa on aktivoitu erityisesti yleisten alueiden (esim. liikuntapaikat, puistot) osalta ja osallistuttu aktiivisesti kaupungin hyvinvointityöhön.

5. Sähköisten palvelujen kehittäminen
 - laajennetaan karttapohjaisia palveluja ja sähköisiä vuorovaikutuskanavia asteittain

Toteutuminen: Jo tehtyjen sähköisten palveluiden lisäksi yhdyskuntateknisten palveluiden karttapohjainen sähköinen palautekanava on rakennettu lähes jul-

kaisuvalmiiksi. Käyttöönotto on viivästynyt tietosuojakysymysten varmistamiseksi. Sähköinen kaivuu- ja katulupien käsittelyjärjestelmä on otettu käyttöön. Sähköistä kilpailutusjärjestelmää on kehitetty lainsäädännön vaatimusten mukaiseksi.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	32 395 853	32 395 853	32 530 868	-135 015	100,4
ulkoiset	2 896 600	2 896 600	3 160 211	-263 611	109,1
sisäiset	29 499 253	29 499 253	29 370 657	128 596	99,6
Toimintakulut	-26 555 574	-26 491 400	-25 862 256	-629 144	97,6
ulkoiset	-22 839 031	-22 774 857	-22 316 682	-458 175	98,0
sisäiset	-3 716 543	-3 716 543	-3 545 574	-170 969	95,4
Toimintakate	5 840 279	5 904 453	6 668 613	-764 160	112,9

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö elinvoimajohtaja Pauli Piiparinen

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue käsittää tekniikka- ja ympäristöosaston yhteiset hallinto-, talous- ja henkilöstötoiminnot. Vastuualueelle kuuluu myös keskustan kehittämiseen ja osaston yleiseen kehittämiseen liittyvät tehtävät.

Hallintopalvelut sisältävät osaston yhteisten henkilöstöasioiden koordinoinnin ja hallinnon kehittämisen sekä teknisen virastotalon asiakaspalvelutehtävät.

Talospalvelut sisältävät osaston talousasioiden koordinoinnin, mukaan lukien talousseurannan ja -raportoinnin kehittämisen. Talospalveluita myydään myös vesilaitokselle.

Toimintaympäristön muutokset

Merkittävä osa tekniikka- ja ympäristöosaston toiminnoista on siirtynyt väistöiloihin v. 2018 alkuvuoden aikana, mistä palaaminen kaupungintalon yhteyteen tapahtuu v. 2019.

Maakunta- ja sote-uudistukseen valmistautuminen on ollut käynnissä v. 2018 aikana. Pääosin muutokseen valmistautuminen on työllistännyt ja vaikuttanut toimintaan toimintilat-vastuualueella, mutta myös jonkin verran hallinto ja kehittäminen-vastuualueella erityisesti henkilöstö- ja talousasioiden näkökulmasta.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Keskustan kehittämisen hankepäällikön rekrytointi onnistui ja keskustan kehittämistyö käynnistettiin suunnitellusti. Muutoinkin vastuualueen toiminta sujui suunnitellusti ja esim. osaston valmiussuunnitelma päivitettiin.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Hankepäällikkö aloitti suunniteltua myöhemmin, joten henkilöstökuluissa tuli säästöä. Samoin palveluiden ostoissa tuli säästöä, koska suunniteltua seudullista tukipalveluselvitystä ei tehty.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	15 600	15 600	14 051	1 549	90,1
ulkoiset	15 600	15 600	14 051	1 549	90,1
sisäiset	0	0	0	0	
Toimintakulut	-650 651	-682 844	-536 789	-146 055	78,6
ulkoiset	-617 275	-649 468	-506 822	-142 646	78,0
sisäiset	-33 376	-33 376	-29 967	-3 409	89,8
Toimintakate	-635 051	-667 244	-522 738	-144 506	78,3

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuhenkilö Yhdyskuntatekniikan päällikkö Mirko Harjula

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniset palvelut kattavat ulkoilu- ja urheilualueiden, asemakaava-alueiden liikenneväylien ja muun infran, puistojen ja yleisten alueiden rakentamisen, yllä- ja kunnossapidon, kaupungin maa- ja metsätilojen hoitotoimenpiteet sekä talousmetsien puukaupan.

Vastuualue huolehtii jätehuollon osalta Metsäkylän vanhan kaatopaikan sekä maan otto- ja maankaatopaikkojen jälkihoitotöistä, mahdollisten pilaantuneiden alueiden saneerausista sekä romuajoneuvoihin, öljyntorjuntaan ja katulupiin liittyvistä viranomais-toimenpiteistä.

Vastuualue pitää sisällään myös Ylöjärven kaupungin varasto- ja varikkotoiminnot sekä huolehtii kaupungin konekalustosta.

Toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2018 osalta ei toimintaympäristössä tapahtunut merkittäviä ulkoisia tai sisäisiä muutoksia edellisen vuoteen nähden.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Liikenneväylät:

Uusia kaavateitä on toteutettu voimassa olevan talousarvion ja MAPSTO:ssa esitettyjen kohteiden mukaisesti.

Uusia kaavateitä rakennettiin pääasiassa Siltatien alueella, Viljakkalassa Särkänmäen alueella, Asuntilassa Mansikkatien alueella sekä Kolmenkulman ja Heinikon teollisuus-alueilla. Lisäksi Viljakkalassa toteutettiin loppuun vuonna 2017 aloitettu Kyröskosken-tien kevyenliikenteenväylän rakentaminen. Kevyenliikenteenväylä on siirtynyt ELY-keskuksen hoitoon vuoden 2018 lopussa.

Kaavateiden kunnossapitokorjauksia tehtiin suunnitellusti ja teiden peruskorjauksia tehtiin investointiohjelman mukaisesti.

Hulevesijärjestelmien inventointi tehtiin katualueilla. Hulevesiverkoston linjakuvauksia suoritettiin eri puolilla keskustataajaman alueita. Hulevesikasettien suunnittelua ja asentamista on tehty pääasiassa Vuorentaustan ja Metsäkylän alueilla. Ojitusten kunnostamista ja peruskorjausta on tehty eri puolilla kaupunkia. Viljakkalan Mannin alueelle on laadinnassa hulevesiselvitys rakentamistaso tarkkuudella. Hulevesiin liittyen tehtiin syksyllä 2018 myös silta/rumputarkastus, jonka pohjalta on määritetty mm päähulevesireiteillä olevien rumpujen/siltojen korjaustarpeet.

Yleiset alueet

Ulkoilu- ja urheilualueet:

Räikän puiston alueella on toteutettu investointiohjelman mukaisia töitä suunnitellusti.

Siltatien alueella toteutettiin Haaviston ulkoilureittimuutoksia Siltatien asemakaava-alueen rakentamisesta johtuen sekä laadittu suunnitelmat siltatien alittavalle alikul-kutunnelille. Suunnitelmat valmistuivat aikataulusta jäljessä, joulukuussa 2018, koska hanke oli hankala suunniteltava.

Puistot ja muut yleiset alueet:

Katuviheralueet ovat lisääntyneet asemakaavoitettujen teiden rakentamisen yhteydes-sä.

Leikkikenttien kunnostamista toteutettiin investointiohjelman puitteissa.

Viheralueiden kunnossapitoa sekä leikkikenttien kunnostusta on suoritettu voimassa olevan hoitoluokituksen mukaisesti. Hoitoluokituksia on joillakin alueilla pudotettu kunnossapitotoiminnan mahdollistamiseksi.

Soppeenmäen torin valaistus uusittiin suunnitelmallisesti kesän 2018 aikana.

Maa- ja metsätilat:

Puuta myytiin pääasiassa Kurun, Metsäkylän, Siltatien sekä Kolmenkulman alueilta. Suurin osa puun myynnistä liittyy kaupungin laajenemisalueiden hakkuisiin.

Jätehuolto:

Metsäkylän vanhan kaatopaikan viimeistelytyöt on saatettu loppuun ja alue on siirtynyt tarkkailu- ja kunnossapitovaiheeseen.

Jätehuoltotoiminnoissa toimitaan tiiviissä yhteistyössä asiaa valvovien viranomaisten kanssa sekä Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa.

Haverin vanhan rikastushiekka-alueen kunnostamistöitä jatkettiin pintamaiden peitto- ja suojaamistoimilla ja ojien eroosiosuojauksilla.

Nikron alueella on käynnistetty ELY:n johdolla toteutettava pohjaveden kunnostukseen tähtäävä suunnittelu ja kunnostustyön toteutus. Vuoden 2018 aikana kohteeseen on laadittu kunnostussuunnitelmia suojaustoimenpiteiden toteuttamiseksi ja tehty edelleen tarkentavia lisätutkimuksia. Lisätutkimusten tuloksista johtuen kunnostusten aloitusta on jouduttu alkuperäisestä ajankohdasta siirtämään. Lisätutkimuksissa on aiemmin todettujen liuotainaineiden lisäksi tullut esiin öljyä, mistä johtuen suunnittelutyötä on jouduttu edelleen jatkamaan. Tavoiteaikataulu kunnostustöiden tekemiseksi on ELY:n toimesta vuosi 2019.

Varikko- ja varastotoiminnot (sisäiset tekniset palvelut):

Sisäiset tekniset palvelut kattavat varikon ja varaston varastotoiminnot ja materiaali hankintoja sekä käyttötalous- että investointikohteisiin ja niiden varastoinnin. Toimintaan kuuluu konekeskuksen pienkoneiden ja ajoneuvo- ja konekaluston hankinnat, huoltotoimenpiteet sekä kaluston kaupungin sisäinen vuokraaminen.

Varastolle on hankittu vuoden 2018 aikana sähköinen varastonhallintajärjestelmä. Järjestelmän käyttöönotossa on kuitenkin ollut teknisiä haasteita, mistä syystä järjestelmää päästään täysin hyödyntämään vasta vuoden 2019 aikana.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Yhdyskuntatekniikan, tilakeskuksen ja Ylöjärven Vesi Oy:n eri sisäiset toimintojen tehtäväalueet käyttävät aiempaa enemmän varaston hankinta ja varastointipalveluita.

Palveluiden keskittyminen on lisännyt varaston toimintaa ja ajoneuvokaluston keskitäminen konekeskuksen toimintaa ja töitä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Suoritetavoitteet			
	tiet/klv:t		
- uusien liikenneväylien hoidon lisäys /km	1,4/1,2	3,0/3,0	2,0/2,0
- teiden peruskorjaus / km	0,8	1,2	0,8
- hoidettavien puisto- ja viheralueiden lisäys/ha	-	15,3	7,96
- leikkikenttien peruskorjaus / kpl	2	-	2
- uusien leikkikenttien rakentaminen /kpl	-	1	1
- uusien urheilu- ja vapaa-alueiden rakentaminen /km	-	2	1
- uusien katuviheralueiden hoito /ha	1,2	1,8	3,8
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
- kaavateiden hoito €/km (tiet + klv)	9 579	8 661	7 175
- yksityisteiden avustus 1 000 €	142	226,6	224
- metsänmyyntitulot 1 000 €	800	427	274
Toiminnan laajuus			
Liikenneväylät			
- kaavateitä /km	179,6	226,6	228,6
- kevyen liikenteen väyliä /km	61,3	91,6	93,6
- sillat, alikulut ja merkittävimmät vesistö- mut (*siltojen yleistarkastusraportit syksy 2018)	5	5	14*
Yleiset alueet			
- Talousmetsiä	1150	1150	1380
- Leikattavia puistoja / ha	25	25	25
- Katuviheralueita / ha	18,4	20,2	24
- kaava-alueen puistometsiä/ha	469,5	484,8	492,8
- torit, Kuru ja Soppeenmäki	2	2	2
- leikkikenttä / kpl	39	41	42
- luistinratoja	21	22	22
- urheilukeskuksia, Räikkä ja Ansomäki	2	2	2
- pallokenttiä	21	21	21
- monitoimikenttiä	-	4	5
- EU-uimarannat	5	5	5
- muut uimarannat	5	5	5
- maton pesupaikkoja	9	10	10
- venerantoja	7	8	8
- hiihtolatuja / retkeilyreittejä /km, josta valaistuja / km	130 34	130 34	130 34
- moottorikelkkareittejä / km	60	60	60
Konekeskus (sisältää muille osastoille vuokratun kaluston)			
- Kokonaiskalustomäärä	63	57	60
o henkilöautoja	9	10	11
o päältä ajettavia leikkureita	2	2	3
o raskaat kuorma-autot	2	2	2
o kevyt kuorma-auto	1	1	1
o latukone	1	1	1

o moottorikelkat	2	1	0
o pakettiautot ja avolavat	31	24	24
o pienkuormaajat	4	4	5
o pyöräkuormaajat	2	2	2
o tiehöylä	1	1	1
o traktorit	5	5	5
o mönkijä	1	2	3
o traktorikaivuri	1	1	1
o rataimuri/kentänhoitokone		1	1
Henkilöstö tehtäväalueittain/htv			
Yleiset alueet			
- kokoaikainen	19	19	19
- osa-aikainen	5	5,5	6
Liikenneväylät			
- kokoaikainen	11	3,4	3,4
Konekeskus	2	10,3	10,3
Varikko	1	1,3	1,3
Yhdyskuntarakentajat	14	14	14
Kaikki yhteensä			
Kokoaikainen	47	48	48
Osa-aikainen	5	5,5	6
Koko henkilöstö	52	53,5	54

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Määrärahoja on säästynyt kunnossapidossa, koska kevään aikana ei tarvinnut hiekoittaa ja loppuvuodesta tuli lunta aurattavaksi asti ainoastaan yhden kerran.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 923 270	2 923 270	2 986 729	-63 459	102,2
ulkoiset	1 757 000	1 757 000	2 002 542	-245 542	114,0
sisäiset	1 166 270	1 166 270	984 187	182 083	84,4
Toimintakulut	-5 895 005	-5 911 370	-5 528 040	-383 330	93,5
ulkoiset	-4 737 390	-4 753 755	-4 608 334	-145 421	96,9
sisäiset	-1 157 615	-1 157 615	-919 706	-237 909	79,4
Toimintakate	-2 971 735	-2 988 100	-2 541 311	-446 789	85,0

Toimitilat

Vastuuhenkilö rakennuspäällikkö Jukka Nurmi

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Toimitilat vastuualueella vastataan Ylöjärven kaupungin kiinteistöomaisuudesta ja omistajuudesta. Toimitilat vastaavat talonrakennuksen investointien rakennuttamisesta ja valvonnasta sekä kaupungin omistamien kiinteistöjen kunnossapidosta, hoidosta ja ylläpidosta, siivouksesta ja ruokahuollosta tehokkaasti ja taloudellisesti.

Toimintaympäristön muutokset

Metsäkylän koulun vaihe 2 otettiin käyttöön kesällä 2018. Tekninen virasto purettiin uuden rakennuksen tieltä ja tammikuussa virastolla työskennellyt väki siirtyi väistötiloihin Metsäkylän vanhalle koululle. Elokaari myytiin tammikuussa 2018. Kurun palvelukeskus tyhjentyi keväällä 2018. Tukipalveluissa henkilömäärä on vähentynyt kiinteistöjen myyntien myötä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Rakennuttamisen ja kunnossapidon tehtäväalueella käyttötaloudessa rakennusten kunnossapidon määrärahat ylittyivät, mutta kokonaisuutena menot vastuualueella pysyivät budjetissa ja tulot ylittyivät. Investointikohteet valmistuivat laadittujen aikataulujen ja budjetin mukaisesti pois lukien Metsäkylän koulun vanhan liikuntasalin saneeraus. Kohde on otettu vastaan tammikuussa. Vastaanoton siirto on johtunut osittain lyhyestä suunnittelu- ja toteutusajasta. Vanha Räikän saneeraus on aikataulusta hivenen edellä ja määrärahaylitys johtui aikataulusta.

Ruokapalveluissa uusi tuotannonohjausjärjestelmä on osoittautunut tehokkaaksi. Ruuan hävikki on vähentynyt ja raaka-ainekuluissa on säästöä syntynyt.

Siivous on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Toiminnan tunnusluvut

Tunnusluvut	TP2016	TP2017	TP2018
Toiminnan laajuus			
Toimitilat ja rakennukset			
Kaupungin omistamat tilat	117 546	117 136	114 808
Kaupungille vuokratut tilat	9 889	9 889	10 405
Yhteensä	127 435	127 025	125 213
Toimintojen käytössä			
- Koulukiinteistöt m2	51 880	55 030	56 811
- Päivähoitokiinteistöt m2	18 440	18 440	18 440
- Sote kiinteistöt m2	25 910	25 910	22 877
- Sivistystoimen muut m2	15 050	15 050	15 050
- Muut tilat omassa käytössä m2	8 867	8 867	6 412
Rakennusten lukumäärä (ei sisällä osakkeita)	102	100	96
Lämmön kulutus MWh	20 200	19 200	19 800
Sähkön kulutus MWh	12 800	13 000	13 000
Veden kulutus m3	69 500	72 500	69 400
Rakennusten ylläpitokulut €/kk/hm2	4,64	4,40	4,67
Kiinteistöhoito €/kk/hm2	0,71	0,72	0,75

Siivottava huoneistoala	108 492	111 000	106 600
Siivoustunnit/pv	595	614	589
Siivoustunnit/vuosi	159 834	158 997	152 765
Siivous €/kk/hm2	2,53	2,42	2,52
Ruokapalveluiden suoritteet/vuosi (suoritelaskenta; lounas on 1 suorite, aamupala 0,5, välipala 0,5 sekä dieetti korottaa aina 0,5)	1 774 145	1 749 882	1 751 419
Käyttökulut €/suorite, josta	3,13	3,11	3,13
- Henkilöstökulut €/suorite	1,45	1,48	1,47
- Elintarvikkeet €/suorite	0,84	0,83	0,84
Henkilöstö			
- ruokapalvelut	76,5	76,5	76,5
- siivouspalvelut	96,5	96,5	94,0
- kiinteistönhoito	22,34	22,34	22,34
- isännöinti	4,7	4,7	4,7
- rakennuttaminen ja kunnossapito	11	11	11
Kaikki yhteensä			
Kokoaikaiset	203	203	201
Osa-aikaiset	13	14	13,5
Koko henkilöstö	216	217	214,5

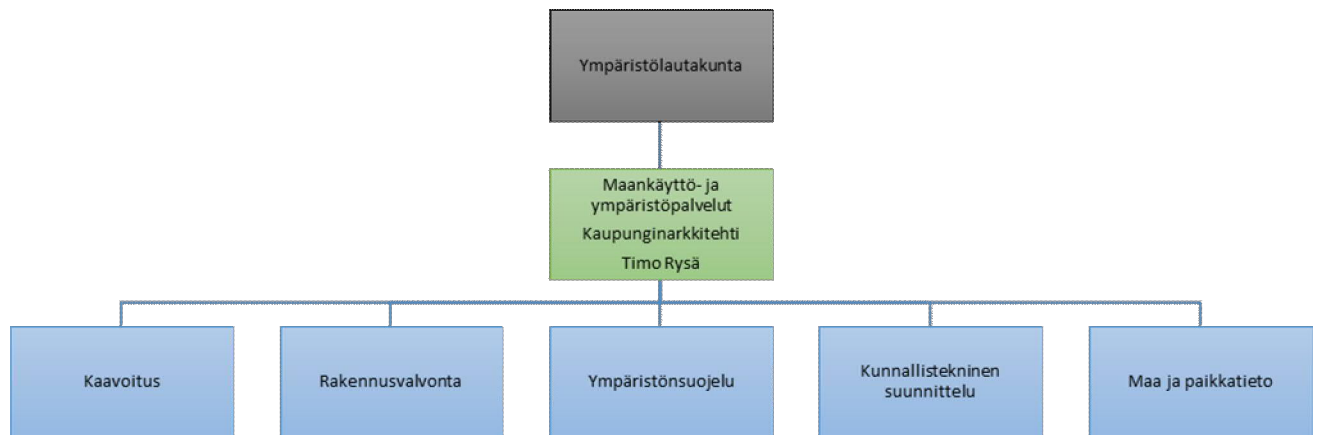
Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Rakennusten kunnossapidon määrärahat ylittyivät sisäilma- asioista ja yllättävistä remonteista johtuen. Rakennusten purkamisen määrärahoja on käytetty budjetoitua enemmän. Vanhat rakennukset on purettava uusien rakennuksien alta. Uusi lainsäädäntö on lisännyt purkutilin kustannuksia. Elokaaren palvelukeskus myytiin tammikuussa 2018, tästä syystä vähennettiin siivoustoimen henkilöstöä 2,5 henkilötyövuotta.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	29 456 983	29 456 983	29 530 088	-73 105	100,2
ulkoiset	1 124 000	1 124 000	1 143 618	-19 618	101,7
sisäiset	28 332 983	28 332 983	28 386 470	-53 487	100,2
Toimintakulut	-20 009 918	-19 897 186	-19 797 425	-99 761	99,5
ulkoiset	-17 484 366	-17 371 634	-17 201 525	-170 109	99,0
sisäiset	-2 525 552	-2 525 552	-2 595 900	70 348	102,8
Toimintakate	9 447 065	9 559 797	9 732 663	-172 866	101,8

Ympäristölautakunta



Strategian toteutumista tukevat toiminnalliset tavoitteet:

1. Asema- ja yleiskaavojen valmistelu MAPSTOn kaavoitusohjelman mukaisesti asemakaavavarannon kolmen vuoden tason säilyttämiseksi asuin- ja yrityston-teilla.

Toteutuminen: Työläjärven asemakaava hyväksyttiin valtuustossa huhtikuussa. Antaverkka-Mutalan osayleiskaava hyväksyttiin valtuustossa syyskuussa. Kaavasta tehtiin valituksia, minkä johdosta kaupunginhallitus on myöhemmin päättänyt asettaa osayleiskaavan voimaan muilta osin kuin valituksen kohdealueilta. Ydin-keskustan osayleiskaava hyväksyttiin valtuustossa joulukuussa. Kaavasta on tehty yksi yksityishenkilön valitus. Kaavoitusresursseja on päätetty vahvistaa yhdellä henkilöllä ja uusi kaava-arkkitehti aloitti virassa vuodenvaihteessa.

2. MAPSTO-prosessia kehitetään edelleen kaupungin kasvun ja optimaalisen palveluverkon järjestämiseksi

Toteutuminen: MAPSTO-dokumentti saatiin valmisteltua päätöksentekovaiheeseen tavoitellussa aikataulussa. MAPSTO:ssa huomioitiin uuden strategian mukaiset linjaukset, esim. täydennysrakentaminen ja kantakaupungin kehärakentaminen.

3. Sähköisten lupamenettelyjen ja paikkatietojärjestelmien kehittäminen
 - selvitetään sähköisen arkistoinnin toteutusvaihtoehdot yhteistyössä keskushallinnon kanssa
 - laajennetaan sähköisiä lupapalveluja asteittain
 - tuotetaan toimialoja tukevia uusia karttapalveluita tarpeen mukaan

Toteutuminen: Sähköinen arkistointi on otettu käyttöön rakennusluvuissa. Ympäristöluvuissa on otettu käyttöön sähköinen lupakäsittely ja arkistointi otetaan käyttöön muun sähköisen arkistoinnin kehittämisen rytmissä. Maisematyölupien, poikkeamislupien ja suunnittelutarveratkaisujen sähköisen käsittelyn käyttöönotto on valmisteilla.

4. Muutetaan lupa- ja kaavoitusprosesseja sujuvammiksi lainsäädännön mahdollistamalla tavalla
 - selvitetään ja toimeenpannaan muuttuneen maankäyttö- ja rakennuslain mahdollistamat prosesseja yksinkertaistavat ja nopeuttavat muutokset lupa- ja kaavoitusprosessien käytännöissä

Toteutuminen: Väliraportti käsiteltiin ympäristölautakunnassa elokuussa ja loppuraportti joulukuussa. Samalla hyväksyttiin esitetyt toimenpidesuosituksot lupa- ja kaavoitusprosesseja yksinkertaistavan jatkotarkastelu- ja kehitystyön lähtökohdaksi.

5. Varaudutaan maakuntauudistukseen
 - aktiivinen seuranta ja osallistuminen sekä tiedonkulun varmistaminen maakuntauudistukseen liittyen koskien erityisesti maankäytön ohjausta ja edistämistä

Toteutuminen: Maakuntauudistus on siirtynyt edelleen vuodella. Vaikutukset kuntiin täsmentyvät lainsäädäntötyön edetessä.

Maankäyttö ja ympäristöpalvelut

Vastuuhenkilö kaupunginarkkitehti Timo Rysä

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Vastuualue vastaa maankäytön suunnittelusta, maankäytöstä ja maaomaisuuden hallinnasta, paikkatiedon tuottamisesta ja hallinnasta, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta ja -valvonnasta, ympäristöterveydenhuollosta ja eläinlääkintähuollosta.

Toimintaympäristön muutokset

Ulkoisen toimintaympäristön keskeiset muutokset ovat liittyneet Tampereen kaupunkiseudun voimakkaana jatkuneeseen kasvuun, sekä ylikunnallisen suunnittelu- ja selvitysyhteistyön syvenemiseen mm. raitiotiehankkeen yleissuunnitteluun, Tampereen kehätien sisäisten maanteiden rooliin, seudulliseen liikenteen ja pysäköinnin hallintaan, ilmasto- ja energiatarvoitteisiin, ekologisiin verkostoihin, kohtuuhintaiseen vuokra-asumiseen, kiertotaloushankkeisiin, ja keskusta-alueiden kehittämiseen liittyen. Ulkoisessa toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ovat edellyttäneet aiempaa aktiivisempaa sisäistä ja ylikunnallista tiedonvaihtoa, edunvalvontaa ja toimintatapojen sopeuttamista muutoksiin.

Sisäisen toimintaympäristön keskeiset muutokset ovat liittyneet sähköisen tiedonhallinnan, lupaprosessien, sekä tehtäväalueiden välisen yhteistyön kehittämiseen ja tehostamiseen, henkilöresursseissa tapahtuneiden muutosten hallintaan, yleisten toimintatapojen vakiinnuttamiseen, sekä työturvallisuutta parantavien toimenpiteiden aiempaa kokonaisvaltaisempaan tarkasteluun ja läpivientiin fyysisessä työympäristössä.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Elinympäristön ja kaupungin elinvoiman kehittämisen kannalta olennaiset yleiskaavat ovat edenneet hyväksymisvaiheeseen, mikä on mahdollistanut kaavoituksen henkilöresurssien kohdentamista enenevässä määrin MAPSTO:n aikataulutuksen ja priorisoinnin mukaisten asemakaava- ja kehityshankkeiden valmisteluun mm. Siivikkalan, Siltatien, Vuorentaustan, Heinikon, Kolmenkulman, Teivon, Soppeenmäen ja keskustan alueilla. Keskustan alueen kehityshankkeita on valmisteltu yhteistyössä hankepäällikön kanssa.

Toiminnan tehokkuuden parantamiseksi ja varmistamiseksi on toimeenpantu vastuualueen ja taloushallinnon välisenä yhteistyönä tunnuslukujen koontia, sekä talouden kuu-kausitason seuranta ja ennustettavuutta helpottavia toimenpiteitä mm. maakauppoihin, maanvuokraukseen, luvitukseen ja taksoitukseen liittyen. Tiedonohjaussuunnitelman laatimiseen ja sähköisen asiakastytyväisyyskyselyn käyttöönottoon, kiinteistörekisterin kattavuuden parantamiseen ja kaavahankkeiden seurannan parantamiseen tähtäävät toimet on käynnistetty loppuvuoden aikana.

Teknisen viraston toimintojen väistötilajärjestelyissä ja pysyvien toimitilojen suunnittelussa on onnistuttu ennakoidulla tavalla. Väistötiloissa työskentelevät henkilöt palaavat kaupungintalon läheisyyteen syksyn 2019 aikana.

Seudulliseen ja muuhun ylikunnalliseen yhteistyöhön liittyvät tavoitteet on saavutettu aktiivisella osallistumisella ylikunnallisiin työryhmiin.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2016	TP2017	TP2018
Suoritetavoitteet			
Ympäristötarkastukset	152	145	154
Valmistuneista asemakaavoista syntynyt kaavavarannon lisäys			
- kerrostalotonttien kerrosala (m2)	36 100	0	0
- rivitalotonttien kerrosala (m2)	10 440	0	6 753
- omakotitonttien lukumäärä, kaikki	46	0	57
- yritystonttien lukumäärä, kaikki	28	0	0
*Ei esitetä arviota. Vuoden 2018 aikana varaudutaan uusien yritysalueiden asemakaavoituksen sijaan ensisijaisesti hankkeiden edellyttämiin kaavamuutoksiin aiemmin asemakaavoitetuilla alueilla			
Uudet asemakaavoitetut alueet ha /vuosi	88,20	0	19,3
Poikkeusluvut	68	59	46
Suunnittelutarveratkaisut	12	5	2
Maisematyöluhia	2+13=15	9+3=12	4+12=16
Rakennusluvut	307	253	166
rakennusten kerrosala (m2)	45 299	51 217	52 229
josta asuinhuoneistojen ala (m2)	21 049	14 566	52 670
Toimenpideluvat	120	116	185
Ilmoitukset	66	59	42
Muut päätökset	99	84	77
Katselmukset	2 152	1 947	1 648
Työnjohtajapäätökset	505	387	311
joista vastaavia työnjohtajapäätöksiä	237	182	175
Kunnallistekninen suunnittelu			
Uudisrakennussuunnittelu			
- katu (km)	5,7	2,5	4,7
- vesihuolto (km)	3,9	4,2	2,9
Perusparannussuunnittelu			
- katu (km)	1,6	1,2	1,7
- vesihuolto (km)	0,5	1,1	0,7
Henkilöstö			
- kaavoitus	15,7	8	9
- maat ja paikkatieto	-	7,8	7,8
- rakennusvalvonta	7,7	7,5	7,5
- ympäristönsuojelu	2	2	2
- kunnallistekninen suunnittelu	3	3	3
Kokoaikaiset	28,4	27,5	28,5
Osa-aikaiset		1	1
Koko henkilöstö yhteensä htv	28,4	28,3	29,3

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Tuottoja on kertynyt reilut 37 000 euroa arvioitua enemmän. Lähinnä rakennusvalvonnan ja kaavoituksen maksut ovat kertyneet oletettua paremmin.

Henkilöstövaihdosten ja jaksotusten myötä on palkkarahoista säästynyt noin 30 000 euroa.

Palveluiden ostoihin on vaikuttanut mm. Pirkkalan kunnan palautukset 98 450 euroa. Lisäksi asiantuntijapalveluita on ostettu arvioitua vähemmän ja tehty enemmän omana työnä.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	667 600	667 600	705 012	-37 412	105,6
ulkoiset	667 600	667 600	698 413	-30 813	104,6
sisäiset	0	0	6 599	-6 599	*****
Toimintakulut	-2 735 693	-2 748 331	-2 366 020	-382 311	86,1
ulkoiset	-2 554 425	-2 567 063	-2 180 103	-386 960	84,9
sisäiset	-181 268	-181 268	-185 917	4 649	102,6
Toimintakate	-2 068 093	-2 080 731	-1 661 008	-419 723	79,8

8.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikkeaa- ma %
Toimintatulot						
Myyntitulot	16 899	60	16 959	18 811	-1 852	10,9
Maksutulot	10 408	-150	10 258	9 818	440	-4,3
Tuet ja avustukset	966	35	1 001	1 783	-782	78,1
Muut toimintatulot	22 503	3 449	25 952	25 732	220	-0,8
Valmistus omaan käyttöön	4 124		4 124	3 813	311	-7,6
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-81 464	-1 141	-82 605	-82 610	6	0,0
Palvelujen ostot	-88 123	-1 823	-89 946	-90 070	124	0,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 957	-230	-10 187	-11 417	1 230	12,1
Avustukset	-9 817	375	-9 442	-8 524	-918	-9,7
Muut toimintamenot	-22 684	-19	-22 704	-22 553	-150	-0,7
Toimintakate	-157 144	555	-156 589	-155 218	-1 371	-0,9
Verotulot	126 573	-1 575	124 998	125 360	-362	0,3
Valtionosuudet	40 278	464	40 742	40 819	-77	0,2
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	531		531	486	44	-8,3
Muut rahoitustulot muilta	1 214	898	2 112	2 591	-479	22,7
Korkomenot	-1 250	250	-1 000	-1 103	103	10,3
Muut rahoitusmenot	-55		-55	-625	570	1 036,0
Vuosikate	10 146	592	10 738	12 310	-1 572	14,6
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 373		-10 373	-10 656	283	2,7
Tilikauden tulos	-227	592	365	1 654	-1 290	353,6
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	335		335	-3 087	3 422	-1 021,3
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				3 897	-3 897	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	108	592	700	2 464	-1 765	252,2

Verotulojen erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Verotulot					
Kunnan tulovero	112 839	-1 147	111 692	111 980	-288
Kiinteistövero	7 650	0	7 650	7 575	75
Osuus yhteisöveron tuotosta	6 084	-428	5 656	5 805	-149
Verotulot yhteensä	126 573	-1 575	124 998	125 360	-362

Tuloveron määräytymisen perusteet 2014-2018

	Tulovero- prosentti	Verotettavat tulot milj. €	Verotettavien tulojen muutos -%
Verovuosi 2014	20,50	680,6	
Verovuosi 2015	20,50	702,2	3,2
Verovuosi 2016	20,50	725,1	3,3
Verovuosi 2017	20,50	739,4	2,0
Verovuosi 2018	20,50		

Kiinteistövero vuonna 2018

- yleinen kiinteistövero	0,93 %
- vakituiset asunnot	0,48 %
- muut asuinrakennukset	1,00 %
- rakentamattomat tontit	3,00 %
- yleishyöd. yhteisöjen kiinteistövero	0,90 %

Valtionosuuksien erittely (1 000 €)

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus	40 278	464	40 742	51 306	-10 564
Verotul. perustuva valtionos. tasaus				-6 676	6 676
Opetus- ja kulttuuritoimen muut				-3 812	3 812
Valtionosuudet yhteensä	40 278	464	40 742	40 819	77

8.3 Investointien toteutuminen

Talonrakennusinvestoinnit 2018

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio muutokset 2018	Toteutuma 2018	Poikkeama 2018	Kustannusarviosta käytetty	Selvitykset
8342 Elokaari palvelukeskus			1 448 967	2 015 700	-566 733			Elokaaren palvelukeskuksen myyntitulo.
8347 Kultakylän pk leikkivälineiden uusiminen	75 000	0	75 000	74 996	4		74 996	Pihan leikkivälineiden uusimistyö on tehty 7-8/2018 päätösten ja suunnitelman mukaisesti.
8363 Kalliorinteiden päiväkodin aidan uusiminen	60 000	0	60 000	59 836	164		59 836	Aita on uusittu kesällä 2018
8370 Kurun päivä-kodin leasing-rakennus	30 000	0	30 000	29 317	683		29 317	Hankesuunnittelua ja kilpailutuksen valmistelua on tehty syksyn 2018 aikana.
8456 Metsäkylän koulun vanha osa	935 000	75 437	600 000	850 000	865 233	-15 233	940 670	Siirtokelpoisen osan pohjatyöt on tehty kesällä. Kouluterveystuonon ja neuvolan tilat otettu käyttöön vuodenvaihteessa. Liikuntatila lisätty vuoden aikana ja toteutettu arviota laajempana.
8471 Viijakkalan yhtenäiskoulu	30 000	0	30 000	30 000	29 268	732	29 268	Uusen liikuntasalin KVR-urakan valmistelua ja hankesuunnittelua tehty syksyllä 2018
8472 Metsäkylän koulu laajennus 2	4 827 000	2 499 578	1 600 000	1 927 000	1 926 234	766	4 425 812	Hanke on valmistunut suunnitelmien mukaisesti keväällä 2018
8473 Metsäkylän koulu laajennus 1	5 555 000	5 285 206	25 000	22 247	2 753	5 307 453	5 307 453	Vanhan osan lukitusmuutokset tehty syksyn 2018 aikana.
8474 Veittijärven monipalvelukeskus	30 000		30 000	29 560	440		29 560	Veittijärven päiväkodin leikkivälineiden uusimistyö on tehty 8-9/2018
8475 Kurun yhtenäiskoulu	235 000	199 183	0	35 000	30 079	4 921	229 262	Yhtenäiskoulun hakelämpölaitoksen taloautomaation uusimistyö sekä hiukkassuodattimen asennus.
8492 Kurun urheilu-talon lattian korjaus	210 000	90 645	0	120 000	119 913	87	210 558	Touko-elokuussa tehty lattian uusiminen suunnitelmien mukaisesti.
8632 Vanhan Räkän korjaus	1 295 000	34 973	600 000	600 000	623 640	-23 640	658 613	Käynnistetty huhtikuussa 2018, valmistuu kesäkuussa 2019. Etenee aikataulusta edellä, jonka vuoksi ylitystä.
8634 Virastoalueen uusi parkkipaikka	75 000	0	0	75 000	74 989	11	74 989	Parkkipaikka on otettu käyttöön lokakuussa 2018
8631 Talonrakennus kohdentamattomat			450 000	30 000	30 000	0	0	Määräraha on käytetty eri kohteisiin teknisen lautakunnan päätöksillä.
Tulot			1 448 967	2 015 700	-566 733			
Menot	13 357 000	8 185 022	3 310 000	3 887 000	3 885 312	1 688	12 070 334	

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2018	Ta-Tot. 2018	TA-%
Liikenneväylät					
9017 Ihantie (Teivon alue, Hiitti)					
Kulut	0	-45 000	-43 529	-1 471	96,7
Netto	0	-45 000	-43 529	-1 471	96,7
9020 Heinikon teollisuusalue					
Kulut	-150 000	-150 000	-135 466	-14 534	90,3
Netto	-150 000	-150 000	-135 466	-14 534	90,3
9022 Haaviston al. laajennus					
Kulut	-100 000	-80 000	-79 453	-547	99,3
Netto	-100 000	-80 000	-79 453	-547	99,3
9030 Linjana II hanke					
Kulut	0	-50 000	-44 864	-5 136	89,7
Netto	0	-50 000	-44 864	-5 136	89,7
9032 Kivilähteen alue					
Kulut	-140 000	-125 000	-93 819	-31 181	75,1
Netto	-140 000	-125 000	-93 819	-31 181	75,1
9036 Tiikontanhua/Akselintanhua					
Kulut	0	-13 000	-10 785	-2 215	83,0
Netto	0	-13 000	-10 785	-2 215	83,0
9042 Töyränojantie					
Kulut	-200 000	-200 000	-166 392	-33 608	83,2
Netto	-200 000	-200 000	-166 392	-33 608	83,2
9044 Pallotien kiertoliittymä					
Kulut	-400 000	-300 000	-299 744	-256	99,9
Netto	-400 000	-300 000	-299 744	-256	99,9
9103 Idäntien kaava-al./Mansikkatie					
Kulut	-50 000	-65 000	-42 153	-22 847	64,9
Netto	-50 000	-65 000	-42 153	-22 847	64,9
9105 Veittijärven kev.liikenteen					
Kulut	0	-25 000	-21 706	-3 294	86,8
Netto	0	-25 000	-21 706	-3 294	86,8
9154 Mettistön al. laajennus					
Kulut	-480 000	-480 000	-335 364	-144 636	69,9
Netto	-480 000	-480 000	-335 364	-144 636	69,9
9155 Killintie (Mettistö)					
Kulut	0	0	-90 452	90 452	*****
Netto	0	0	-90 452	90 452	*****
9156 Kiiskentie (Mettistö)					
Kulut	0	0	-64 840	64 840	*****
Netto	0	0	-64 840	64 840	*****

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2018	Ta-Tot. 2018	TA-%
9157 Kaukolantien silta					
Kulut	0	-75 000	-78 129	3 129	104,2
Netto	0	-75 000	-78 129	3 129	104,2
9205 Palstatien peruskorjaus					
Kulut	-90 000	-90 000	-91 438	1 438	101,6
Netto	-90 000	-90 000	-91 438	1 438	101,6
9207 Kolmenkulman teollisuusalue					
Kulut	-290 000	-290 000	-285 010	-4 990	98,3
Netto	-290 000	-290 000	-285 010	-4 990	98,3
9214 Koreeniitty					
Kulut	-100 000	-100 000	-109 385	9 385	109,4
Netto	-100 000	-100 000	-109 385	9 385	109,4
9215 Vuorenahteentie					
Kulut	-100 000	-100 000	-112 254	12 254	112,3
Netto	-100 000	-100 000	-112 254	12 254	112,3
9216 Tonttien esivalm. Kolmenkulman					
Kulut	-100 000	-125 000	-123 928	-1 072	99,1
Netto	-100 000	-125 000	-123 928	-1 072	99,1
9257 Siltatie 1. vaihe					
Kulut	-635 000	-835 000	-611 408	-223 592	73,2
Netto	-635 000	-835 000	-611 408	-223 592	73,2
9260 Työlänojan 1. vaihe					
Kulut	-190 000	-190 000	-191 779	1 779	100,9
Netto	-190 000	-190 000	-191 779	1 779	100,9
9261 Kivikaarentie (Siltatien					
Kulut	0	0	-173 481	173 481	*****
Netto	0	0	-173 481	173 481	*****
9262 Holvite (Siltatien al.)					
Kulut	0	0	-76 287	76 287	*****
Netto	0	0	-76 287	76 287	*****
9263 Ryöpäkantie Metsäkylä					
Kulut	0	-20 000	-20 153	153	100,8
Netto	0	-20 000	-20 153	153	100,8
9402 Särkätien alue					
Kulut	-230 000	-230 000	-163 533	-66 467	71,1
Netto	-230 000	-230 000	-163 533	-66 467	71,1
9403 Vilpee-Viljakkala klvylä					
Tuotot	0	0	3 360	-3 360	*****
Kulut	-1 400 000	-1 552 000	-1 596 537	44 537	102,9
Netto	-1 400 000	-1 552 000	-1 593 177	41 177	102,7

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2018	Ta-Tot. 2018	TA-%
9698 Kaupungin katual. jouluvalot					
Kulut	0	-20 000	-20 000	0	100,0
Netto	0	-20 000	-20 000	0	100,0
9699 VT3 Liikennevalojen uusiminen					
Kulut	0	-35 000	-25 705	-9 295	73,4
Netto	0	-35 000	-25 705	-9 295	73,4
9701 Liikenneturvallisuus hankk					
Kulut	0	-50 000	-42 495	-7 505	85,0
Netto	0	-50 000	-42 495	-7 505	85,0
9703 Kevyenliikenteenväylät					
Kulut	0	-55 000	-54 121	-879	98,4
Netto	0	-55 000	-54 121	-879	98,4
9704 kohdentamattomat määräraha					
Kulut	-920 000	0	0	0	0,0
Netto	-920 000	0	0	0	0,0
9705 Katuval.pkorj/täydennysrak					
Kulut	0	-150 000	-147 314	-2 686	98,2
Netto	0	-150 000	-147 314	-2 686	98,2
9706 Liikennev. päälliystykset					
Kulut	0	-450 000	-437 913	-12 087	97,3
Netto	0	-450 000	-437 913	-12 087	97,3
Liikenneväylät yhteensä					
Tuotot	0	0	3 360	-3 360	*****
Kulut	-5 575 000	-5 900 000	-5 789 437	-110 563	98,1
Netto	-5 575 000	-5 900 000	-5 786 077	-113 923	98,1
Yleiset alueet					
9720 Kohdentamatt. mrahat yl-alueet					
Kulut	-25 000	0	0	0	0,0
Netto	-25 000	0	0	0	0,0
9721 Haverin alueen pienparann.					
Kulut	-20 000	-20 000	-18 767	-1 233	93,8
Netto	-20 000	-20 000	-18 767	-1 233	93,8
9722 Kurun keskustan pururata					
Kulut	-25 000	-30 000	-31 943	1 943	106,5
Netto	-25 000	-30 000	-31 943	1 943	106,5
9747 Räikänpuisto p-alue, hiihtoreitti					
Kulut	-105 000	-140 000	-133 585	-6 415	95,4
Netto	-105 000	-140 000	-133 585	-6 415	95,4
9748 Haaviston ulk.reitti/Siltatie					
Kulut	-240 000	-240 000	-158 666	-81 334	66,1
Netto	-240 000	-240 000	-158 666	-81 334	66,1

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2018	Ta-Tot. 2018	TA-%
9749 Vuorentaustan k monitoimik					
Tuotot	0	0	15 000	-15 000	*****
Kulut	-50 000	-50 000	-60 741	10 741	121,5
Netto	-50 000	-50 000	-45 741	-4 259	91,5
9750 Soppeen torin valaistuksen korj					
Kulut	0	-35 000	-33 495	-1 505	95,7
Netto	0	-35 000	-33 495	-1 505	95,7
9751 Kaupungintalon aukion kehitt.					
Kulut	0	-35 000	-29 690	-5 310	84,8
Netto	0	-35 000	-29 690	-5 310	84,8
Yleiset alueet yhteensä					
Tuotot	0	0	15 000	-15 000	*****
Kulut	-465 000	-550 000	-466 887	-83 113	84,9
Netto	-465 000	-550 000	-451 887	-98 113	82,2
Kalusto					
8810 Perusturvaosasto/kalusto					
Kulut	-65 000	-65 000	-65 968	968	101,5
Netto	-65 000	-65 000	-65 968	968	101,5
8820 Sivistysosasto/kalusto					
Kulut	-220 000	-300 000	-301 977	1 977	100,7
Netto	-220 000	-300 000	-301 977	1 977	100,7
8815 Konevarikko/kohdetamattomat					
Kulut	-405 000	0	0	0	0,0
Netto	-405 000	0	0	0	0,0
8830 Konevarikko/pakettiautot 4 kpl					
Kulut	0	-111 201	-111 201	0	100,0
Netto	0	-111 201	-111 201	0	100,0
8831 Pakettiauto tilakeskus					
Kulut	0	-29 020	-29 020	0	100,0
Netto	0	-29 020	-29 020	0	100,0
8832 Pakettiauto puistot/yleiset al					
Kulut	0	-34 199	-34 199	0	100,0
Netto	0	-34 199	-34 199	0	100,0
8833 Traktori yleiset alueet					
Kulut	0	-80 883	-80 883	0	100,0
Netto	0	-80 883	-80 883	0	100,0
8834 Pienkuormaaja yleiset al.					
Kulut	0	-57 930	-57 930	0	100,0
Netto	0	-57 930	-57 930	0	100,0
8835 Varastonhallintajärjestel					
Kulut	0	-28 538	-28 538	0	100,0
Netto	0	-28 538	-28 538	0	100,0

	Ta	Ta+muutos	Toteutunut 2018	Ta-Tot. 2018	TA-%
8836 Suurteholeikkuri					
Kulut	0	-41 000	-42 500	1 500	103,7
Netto	0	-41 000	-42 500	1 500	103,7
8837 GPS-mittalaite					
Kulut	0	-22 229	-18 000	-4 229	81,0
Netto	0	-22 229	-18 000	-4 229	81,0
8840 Vapaa-aikalk / kalusto					
Kulut	-20 000	-20 000	0	-20 000	0,0
Netto	-20 000	-20 000	0	-20 000	0,0
8854 Kuljetusvälineet myynti					
Tuotot	0	0	10 100	-10 100	*****
Netto	0	0	10 100	-10 100	*****

Kalusto yhteensä					
Tuotot	0	0	10 100	-10 100	*****
Kulut	-710 000	-790 000	-770 216	-19 784	97,5
Netto	-710 000	-790 000	-760 116	-29 884	96,2

Maa- ja vesialueet					
Tuotot	1 500 000	3 500 000	4 286 524	-786 524	122,5
Kulut	-900 000	-1 373 000	-1 296 794	-76 206	94,4
Netto	600 000	2 127 000	2 989 730	-862 730	140,6

Osakkeiden ostot ja myynnit					
Tuotot	0	0	52 910	-52 910	*****
Kulut	0	-1 974	-6 430	4 456	325,8
Netto	0	-1 974	46 480	-48 454	-2 354,6

Investoinnit yhteensä					
Tuotot	1 500 000	3 500 000	6 383 594	-2 883 594	182,4
Kulut	-10 960 000	-12 501 974	-12 215 076	-286 898	97,7
Netto	-9 460 000	-9 001 974	-5 831 482	-3 170 492	64,8

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Poikke- ma %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	10 146	592	10 738	12 310	-1 572	14,6
Tulorahoituksen korjaukset	-1 500	-3 449	-4 949	-5 422	473	9,5
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-10 960	-1 542	-12 502	-12 217	-285	-2,3
Rahoitusosuudet investointimenoihin		0		18	-18	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500	0	1 500	6 365	-4 865	324,3
Toiminta ja investoinnit, netto	-814	-4 399	-5 213	1 055	-6 268	-120,2
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys				-20	20	
Antolainasaamisten vähennys				586	-586	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 200	-292	15 908	8 000	7 908	-49,7
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 300	0	-15 300	-15 004	-296	-1,9
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja po muutokset				35	-35	
Vaihto-omaisuuden muutokset				-6	6	
Saamisten muutos				2 168	-2 168	
Korottomien velkojen muutos				4 306	-4 306	
Rahoituksen rahavirta	900	-292	608	65	542	-89,3
Rahavarojen muutos	86	-4 691	-4 605	1 121	-5 726	-124,3

8.5 Yhteenveto sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Toimintakate						
1 000 €	Alkuper. TA	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Poikkeama %
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Keskusvaalilautakunta	-40	26	-14	-10	-4	-30,8
Tarkastuslautakunta	-68	0	-68	-59	-9	-12,8
Kaupunginhallitus	-12 726	3 680	-9 046	-8 157	-889	-9,8
Asukaslautakunta	-74	0	-74	-60	-14	-18,6
Perusturvalautakunta	-80 745	-2 740	-83 484	-85 143	1 659	2,0
Sivistyslautakunta	-62 259	-439	-62 698	-61 946	-752	-1,2
Vapaa-aikalautakunta	-5 005	-24	-5 030	-4 863	-167	-3,3
Tekninen lautakunta	5 840	64	5 904	6 669	-764	12,9
Ympäristölautakunta	-2 068	-13	-2 081	-1 661	-420	-20,2
TULOSLASKELMAOSA						
Verotulot	126 573	-1 575	124 998	125 360	-362	0,3
Valtionosuudet	40 278	464	40 742	40 819	-77	0,2
Korkotuotot	531	0	531	486	44	-8,3
Muut rahoitustulot	1 214	898	2 112	2 591	-479	22,7
Korkomenot	-1 250	250	-1 000	-1 103	103	10,3
Muut rahoitusmenot	-55	0	-55	-625	570	1 036,0
INVESTOINTIOSA						
Osuudet ja osuudet						
Kaupunginhallitus						
Osakkeiden ostot ja myynnit	0	-2	-2	46	-48	-2 454,6
Maa- ja vesialueet						
Maa-alueet	-900	-473	-1 373	-377	-996	-72,5
Muut rakennukset						
Rakennukset	-3 310	-577	-3 887	-1 870	-2 017	-51,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Liikenneväylät	-5 575	-325	-5 900	-5 786	-114	-1,9
Yleiset alueet	-465	-85	-550	-452	-98	-17,8
Koneet ja kalusto						
Perusturvalautakunta	-65	0	-65	-66	1	1,5
Sivistysosasto	-240	-80	-320	-302	-18	-5,6
Tekninen osasto	-405	0	-405	-402	-3	-0,7
Kuljetusvälineet myynti				10	-10	
RAHOITUSOSA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset				-20	20	
Antolainasaamisten vähennykset				586	-586	
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	16 200	-292	15 908	8 000	7 908	-49,7
Pitkäaikaisten lainojen väh.	-15 300	0	-15 300	-15 004	-296	-1,9
Vaikutus maksuvalmiuteen				6 503	-6 503	
Yhteensä	86	-1 242	-1 156	3 165	-4 322	-373,8

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2018		2017	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 663 899,87		6 178 706,73	
Maksutuotot	9 686 026,10		10 836 476,99	
Tuet ja avustukset	1 783 229,32		1 705 650,89	
Muut toimintatuotot	7 126 585,64	25 259 740,93	5 182 149,47	23 902 984,08
Valmistus omaan käyttöön		3 812 821,52		5 501 667,66
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-65 798 653,83	-65 798 653,83	-65 029 711,18	-65 029 711,18
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-14 148 821,62		-13 979 274,52	
Muut henkilösivukulut	-2 662 904,94	-16 811 726,56	-3 151 109,22	-17 130 383,74
Palvelujen ostot	-77 833 256,16		-73 771 489,09	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 375 104,27		-11 542 797,93	
Avustukset	-8 516 795,81		-8 461 855,45	
Muut toimintakulut	-3 955 317,75	-184 290 854,38	-4 076 252,12	-180 012 489,51
Toimintakate		-155 218 291,93		-150 607 837,77
Verotulot		125 360 188,48		126 193 907,79
Valtionosuudet		40 818 663,00		41 221 031,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	486 291,30		491 661,14	
Muut rahoitustuotot	2 591 362,67		4 207 032,83	
Korkokulut	-1 103 060,17		-712 254,87	
Muut rahoituskulut	-624 797,01	1 349 796,79	-373 347,38	3 613 091,72
Vuosikate		12 310 356,34		20 420 192,74
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 656 045,52		-11 110 955,95	
Arvonalentumiset		-10 656 045,52		-11 110 955,95
Tilikauden tulos		1 654 310,82		9 309 236,79
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-3 086 734,13		339 065,89
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		3 896 794,15		
Tilikauden yli-/alijäämä		2 464 370,84		9 648 302,68

9.2 Rahoituslaskelma

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	12 310 356,34	20 420 192,74
Tulorahoituksen korjaukset	-5 421 505,92	-2 230 892,74
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 217 027,55	-10 387 420,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 360,00	894 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 365 233,82	2 888 630,16
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 055 416,69	11 584 509,23
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-19 910,00	
Antolainasaamisten vähennys	586 019,72	556 918,40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000,00	13 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 004 000,00	-14 867 064,19
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-1 500 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	35 109,25	-9 284,48
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 320,87	2 488,60
Saamisten muutos	2 168 107,43	-9 464 016,34
Korottomien velkojen muutos	4 306 119,62	3 834 514,48
Rahoituksen rahavirta	65 125,15	-8 446 443,53
Rahavarojen muutos	1 120 541,84	3 138 065,70
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	24 503 520,14	23 382 978,30
Rahavarat 1.1.	23 382 978,30	20 244 912,60
	1 120 541,84	3 138 065,70

9.3 Tase

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
A PYSYVÄT VASTAAVAT	224 539 849,06	225 175 902,51	A OMA PÄÄOMA	117 055 424,34	114 591 053,50
I Aineettomat hyödykkeet	1 802 468,69	47 797,30	I Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
1. Aineettomat oikeudet	50 012,21	42 173,07	II Edellisten tilikaudien ylijäämä	48 803 612,98	39 155 310,30
2. Muut pitkävaikutteiset menot	1 752 456,48	5 624,23	III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 464 370,84	9 648 302,68
II Aineelliset hyödykkeet	156 342 410,28	158 047 314,93	B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	20 504 336,75	21 314 396,77
1. Maa- ja vesialueet	37 660 477,31	37 281 424,19	1. Poistoero	8 868 130,90	5 781 396,77
2. Rakennukset	93 646 413,29	95 187 463,54	2. Vapaaehtoiset varaukset	11 636 205,85	15 533 000,00
3. Kiinteät rakennukset ja laitteet	17 875 002,03	18 322 395,44	C PAKOLLISET VARAUKSET	7 597 744,39	8 266 582,25
4. Koneet ja kalusto	2 382 929,89	2 297 012,11	1. Muut pakolliset varaukset	7 597 744,39	8 266 582,25
5. Muut aineelliset hyödykkeet	68 221,79	68 221,79	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 152 155,22	596 053,78
6. Ennakomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	4 709 365,97	4 890 797,86	1. Valtion toimeksiannot	50 123,53	78 628,53
III Sijoitukset	66 394 970,09	67 080 790,28	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	581 582,17	60 811,99
1. Osakkeet ja osuudet	35 786 681,96	35 906 392,43	3. Muut toimeksiant. pääomat	520 449,52	456 613,26
2. Osakkuusyhteisöosuudet	27 291,69	27 291,69	E VIERAS PÄÄOMA	119 076 551,12	121 774 431,50
3. Muut lainasaamiset	30 158 661,44	30 744 681,16	I Pitkäaikainen	68 978 065,88	75 376 727,02
4. Muut saamiset	422 335,00	402 425,00	1. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	61 350 000,00	67 090 000,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	657 773,26	136 781,07	2. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
1. Lahjoitusrahastojen erityiskatte-	581 582,17	60 811,99	3. Saadut ennakot	7 625 967,35	8 283 958,35
2. Muut toimeksiantojen varat	76 191,09	75 969,08	4. Liittymismaksut ja muut velat	2 098,53	2 768,67
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	40 188 589,50	41 229 834,22	5. Siirtovelat		
I Vaihto-omaisuus	131 698,83	125 377,96	II Lyhytaikainen	50 098 485,24	46 397 704,48
1. Aineet ja tarvikkeet	131 698,83	125 377,96	1. Joukkovelkakirjalainat	10 500 000,00	10 500 000,00
II Saamiset	15 553 370,53	17 721 477,96	2. Lainat rah. ja vak. laitoksilta	13 792 500,00	15 045 000,00
Pitkäaikaiset saamiset	7 343 209,99	7 727 087,33	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	11 500,00
1. Lainasaamiset	825 927,99	894 755,33	4. Saadut ennakot	1 348 697,62	1 232 872,66
2. Siirtosaamiset	6 517 282,00	6 832 332,00	5. Ostovelat	8 539 900,15	5 858 314,25
Lyhytaikaiset saamiset	8 210 160,54	9 994 390,63	6. Liittymismaksut ja muut velat	2 923 546,04	1 828 330,92
1. Myyntisaamiset	3 161 023,84	4 059 011,54	7. Siirtovelat	12 993 841,43	11 921 686,65
2. Lainasaamiset	68 827,34	68 827,34	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>265 386 211,82</u>	<u>266 542 517,80</u>
3. Muut saamiset	1 624 290,21	1 967 435,46			
4. Siirtosaamiset	3 356 019,15	3 899 116,29			
III Rahoitusarvopaperit	16 321 056,92	15 992 130,87			
1. Sijoitukset rahamarkkina- instrumentteihin	16 313 228,97	15 977 922,68			
2. Muut arvopaperit	7 827,95	14 208,19			
IV Rahat ja pankkisaamiset	8 182 463,22	7 390 847,43			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>265 386 211,82</u>	<u>266 542 517,80</u>			

9.4 Konsernituloslaskelma

	2018	2017
Toimintatuotot	87 458 742,71	79 303 848,87
Toimintakulut	-235 201 385,48	-222 791 342,78
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	12 578,58	136 318,96
Toimintakate	-147 730 064,19	-143 351 174,95
Verotulot	125 336 806,05	126 168 540,86
Valtionosuudet	40 818 663,00	41 221 031,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	24 348,63	14 533,90
Muut rahoitustuotot	2 555 619,53	4 169 051,84
Korkokulut	-1 262 560,29	-869 199,51
Muut rahoituskulut	-854 741,90	-602 814,70
Vuosikate	18 888 070,84	26 749 968,44
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 146 465,58	-15 458 483,64
Omistuksen eliminointierot		-1 880,91
Arvonalentumiset		922,44
Tilikauden tulos	3 741 605,26	11 290 526,33
Tilinpäätössiirrot	1 244,71	1 404,47
Tilikauden verot	-137 897,66	-125 841,78
Laskennalliset verot	-15 328,53	-18 642,19
Vähemmistöosuudet	-189 103,59	-174 197,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 400 520,19	10 973 249,58

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 888 070,84	26 749 968,44
Tilikauden verot	-137 897,66	-125 841,78
Tulorahoituksen korjaukset	-4 998 536,13	-2 103 581,90
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 259 878,02	-20 839 732,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin	18 360,00	994 000,00
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	6 355 972,29	3 360 439,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-3 133 908,68</u>	<u>8 035 252,38</u>
Rahoituksen rahavirta		
Antolainan muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-19 910,00	-8 289,50
Antolainasaamisten vähennys	16 030,51	18 714,59
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 312 286,87	14 810 636,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-15 736 734,51	-15 609 567,87
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-75 031,49	-1 516 437,55
Oman pääoman muutokset	-942 279,96	-926 230,48
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutok.	90 489,76	-7 962,14
Vaihto-omaisuuden muutos	-50 543,32	-53 606,17
Saamisten muutokset	-621 175,86	-10 498 357,05
Korottomien velkojen muutokset	5 586 253,39	5 381 021,80
Rahoituksen rahavirta	<u>3 559 385,38</u>	<u>-8 410 078,39</u>
Rahavarojen muutos	425 476,70	-374 826,01
Rahavarat 31.12.	28 175 837,32	27 750 360,62
Rahavarat 1.1.	<u>27 750 360,62</u>	<u>28 125 186,64</u>
	425 476,70	-374 826,01

9.6 Konsernitase (lyhennetty)

VASTAAVAA	2018	2017	VASTATTAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	238 147 445,63	231 747 398,14	OMA PÄÄOMA	120 200 045,14	117 646 022,69
Aineettomat hyödykkeet	3 968 911,79	1 703 320,15	Peruspääoma	65 787 440,52	65 787 440,52
Aineettomat oikeudet	200 937,21	141 665,92	Säätiöiden ja yhdistysten peruspo	13 135,82	13 135,82
Muut pitkävaikutteiset menot	3 767 974,57	1 561 654,22	Arvonkorotusrahaso	19 306,92	19 306,92
Aineelliset hyödykkeet	217 434 100,17	213 757 101,29	Muut omat rahastot	177 383,74	178 628,45
Maa- ja vesialueet	38 728 440,61	38 344 356,85	Edellisten tilikausien ylijäämä	50 802 257,95	40 674 261,41
Rakennukset	114 061 135,87	112 770 458,15	Tilikauden ylijäämä/alijäämä	3 400 520,19	10 973 249,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet	43 754 920,21	42 787 131,28	VÄHEMMISTÖOSUUDET	890 831,91	798 755,25
Koneet ja kalusto	5 121 766,39	4 496 095,04	PAKOLLISET VARAUKSET	9 972 641,66	10 314 089,93
Muut aineelliset hyödykkeet	97 185,39	97 525,26	Muut pakolliset varaukset	9 972 641,66	10 314 089,93
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 670 651,70	15 261 534,72	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 953 531,45	1 146 389,21
Sijoitukset	16 744 433,67	16 286 976,70	VIERAS PÄÄOMA	157 219 620,50	152 105 322,48
Osakkuusyhteisöosuudet	451 952,45	491 920,78	Pitkäaikainen korollinen vieras po	81 009 740,82	80 652 621,67
Muut osakkeet ja osuudet	15 431 208,83	14 940 303,01	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	12 351 368,71	13 109 805,53
Muut lainasaamiset	155 631,18	171 661,69	Lyhytaikainen korollinen vieras po	25 417 323,67	26 273 921,94
Muut saamiset	705 641,21	683 091,21	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	38 441 187,30	32 068 973,34
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 175 607,44	458 954,96	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>290 236 670,67</u>	<u>282 010 579,55</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	50 913 617,59	49 804 226,45			
Vaihto-omaisuus	802 049,98	751 506,66			
Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset	6 651 781,94	6 922 344,88			
Lyhytaikaiset saamiset	15 283 948,36	14 380 014,30			
Rahoitusarvopaperit	16 512 115,10	16 269 595,68			
Rahat ja pankkisaamiset	11 663 722,21	11 480 764,93			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>290 236 670,67</u>	<u>282 010 579,55</u>			

Tilinpäätöksen liitetiedot

10. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolausokunnan kuntajaoston yleisohjeen Kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista mukaisesti.

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät.

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Verotulot on kirjattu tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajan kohdan mukaan kalenterikuukausittain ao. tilikauden verotuloksi verotilityslain muutoksen mukaan.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 11.10.2012 92 § 1.1.2013 alkaen.

Kaupunginhallitus päätti 22.1.2018 § 22 pidentää Muihin pitkävaikutteisiin menoihin kirjattun Kyröskoskentie kevyenliikenteenväylän poistoaikaa. Kohteen investointikustannukset poistetaan kymmenen vuoden tasapoistoilla, kun poistosuunnitelman mukainen poistoaika on kahden vuoden tasapoisto. Kyseessä on osallistuminen toisen toimijan investointeihin, ja kevyenliikenteen taloudellinen pitoaika on pidempi kuin kaksi vuotta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihintamenetelmällä, eli merkitty vaihto-omaisuuden hankintamenoa toteutuneiden hankintamäärillä painotettujen hankintamenojen keskiarvo.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Sopimukset on tehty suojaamaan joko yksittäisen lainan tai lainasalkun korkoriskiä. Sijainti Tampereen kaupunkialueen kasvukeskuksessa tarkoittaa väestömäärän jatkuvaa kasvua, palveluiden kasvavaa kysyntää sekä jatkuvia infrastruktuuri-investointeja.

Näin ollen kaupungilla tulee olemaan jatkuva lainojen uudelleenrahoitus-tarve. Rahoitukseen sisältyy korkoriski, jolta koronvaihtosopimuksilla suo-
jaudutaan.

Osa sopimuksista sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskeva erityis-
ehdon. Kyseessä on erityisehto, joka antaa molemmille sopijapuolille oi-
keuden purkaa johdannaissopimus ennenaikaisesti markkina-arvoonsa. Joh-
dannaissopimus, joka sisältää ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan eri-
tyisehdon, solmitaan lähtötilanteessa aina niin, että sopimuksen on tarkoi-
tus olla voimassa koko sovitun sopimusajan. Eritysehto ei siten vaikuta suo-
jauksen tehokkuuteen.

Ennenaikaista purkamisoikeutta koskevan erityisehdon sisällyttäminen sopi-
musehtoihin on kansallisesti ja kansainvälisesti markkinakäytäntö, ja vas-
taavia sopimuksellisia erityisehtoja käytetään myös muissa pitkissä sopi-
musvastuissa kuten mm. luotonannossa ja vuokrasopimuksissa. Erityisehdon
mahdollistaman oikeuden käyttämisen arviointi, ei välttämättä johda joh-
dannaissopimuksen purkamiseen, koska sopijapuolet voivat neuvotella joh-
dannaissopimuksen uudelleen hinnoittelusta tai muuttamisesta muulla ta-
valla niin, että siitä ei välttämättä seuraa ennenaikaista kassavirtavaikutus-
ta kummallekaan sopijapuolelle.

Todennäköisyyttä sille, että pankki käyttäisi erityisehdon mahdollistamaa
oikeutta, ei voida pitää normaalitilanteessa merkittävänä.

Sopimuskohtaiset tiedot johdannaissopimuksista on kerrottu liitetiedossa 41
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitus-
avustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2. Perustelu tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutoksesta
Ei ilmoitettavaa.
3. Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin
Ei ilmoitettavaa.
4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus
Ei ilmoitettavaa.
5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virhei-
den korjaukset
Ei ilmoitettavaa.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kuusi kaupunkikonsernin tytäryhteisöä ja yksi osakkuusyhteisö. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, yhdisteltiin jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaupungin omistama tytär As Oy Ylöjärven Aureenrivi sekä osakkuusyhteisö Kuntien Hankintapalvelu Kuha on jätetty yhdistelemättä konserniin. Ne ovat merkitykseltään vähäisiä ja niiden yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa. Samoin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan tytäryhteisöillä sekä niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta, mikäli tytäryhteisö kirjaa omassa kirjanpidossaan hyödykkeen hankintamenon vaikutusaikanaan poistoina kuluksi ennalta vahvistetun suunnitelman mukaan.

Mikäli kiinteistötytäryhtiö ei ole tehnyt suunnitelman mukaisia poistoja on aineellisten hyödykkeiden poistot oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ilmoitettavaa.

Poikkeavat tilikaudet
Ei ilmoitettavaa.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella.
Ei ilmoitettavaa.

11. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	6 649 999,31	4 181 752,38	6 404 034,04	4 011 640,61
Sosiaali- ja terveyspalvelut	62 168 321,34	57 062 667,63	8 363 902,49	9 054 709,25
Opetus- ja kulttuuripalvelut	5 397 844,05	5 997 750,68	5 284 616,93	5 954 693,78
Yhdyskuntapalvelut	13 242 578,01	12 061 678,18	5 207 187,47	4 881 940,44
Toimintatuotot yhteensä	87 458 742,71	79 303 848,87	25 259 740,93	23 902 984,08

7) Verotulojen erittely		
	2018	2017
Kunnan tulovero	111 980 369,97	112 635 236,78
Kiinteistövero	7 574 930,04	7 521 215,88
Osuus yhteisöverotuotosta	5 804 888,47	6 037 455,13
Verotulot yhteensä	125 360 188,48	126 193 907,79

8) Valtionosuuksien erittely		
	2018	2017
Kunnan peruspalv. valtionosuus (ilman tasauksia)	51 306 300,00	51 737 316,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-6 675 936,00	-6 574 068,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-3 811 701,00	-3 942 217,00
Valtionosuudet yhteensä	40 818 663,00	41 221 031,00

9) Palvelujen ostojen erittely		
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	53 135 408,90	49 271 595,96
Muiden palvelujen ostot	24 697 847,26	25 096 165,30
Palvelujen ostot yhteensä	77 833 256,16	74 367 761,26

10) Valtuustoryhmille annetut tuet	
Ei ilmoitettavaa.	

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poistomenetelmä	Poisto aika	Poisto %
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5	
Tietokoneohjelmistot	tasapoisto	2	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Tutkimus- ja kehittämismenot	tasapoisto	2	
Liiketarve	tasapoisto	2	
Muut	tasapoisto	2	
Muut esine 9811152	tasapoisto	10	
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20-30	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20	
Muut rakennukset /talousrakennukset	tasapoisto	10	
Rakennusten peruskorjaukset	tasapoisto	*	
Vanhana ostetut rakennukset	tasapoisto	*	
Kiinteät rakennukset ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit, puistot	menojäännöspoisto		15-20
Sillat, laiturit, uimalat	menojäännöspoisto		15-25
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto		20
Johtoverkostot ja laitteet			
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	menojäännöspoisto		20
Puhelin- ja tietoliikenneverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto		20

	Poistomenetelmä	Poistoaika	Poisto %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sähkö-, vesi- ja lämpölaitosten laitteet	tasapoisto	10-20	
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	tasapoisto	15	
Liikenteen ohjauslaitteet	tasapoisto	10	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	10	
Koneet ja kalusto			
Kuljetusvälineet			
Rautaiset alukset	tasapoisto	15	
Puiset alukset ja uivat työkoneet	tasapoisto	8	
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	4	
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5	
Muut raskaat koneet /kuorma-autot	tasapoisto	10	
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5	
Laitoskoneet ja laitteet			
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	5	
Mittauslaitteet ja optiset instrumentit	tasapoisto	3	
Atk-laitteet	tasapoisto	3	
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3-5	
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan		

Investointiraja 10 000 €.

Ensikertaisen kalustamisen osalta ei noudateta rakennusten poistoaikaa vaan kaluston.

* Hyödykkeen perusparannusmeno lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuun ja poistetaan jäljellä olevan poistoajan kuluessa, jollei erilliseen poistosuunnitelmaan ole erityistä syytä. Perusparannusmenon poikkeavaa poistoaikaa koskeva määrittely tehdään perusparannushankkeen taloudelliseen merkitykseen perustuen hankesuunnitelman yhteydessä.

12) Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
Maaperän puhdistamisvaraus 1.1	8 096 582,25	8 096 582,25	8 096 582,25	8 096 582,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	668 837,86	0,00	668 837,86	0,00
Maaperän puhdistamisvaraus 31.12	7 427 744,39	8 096 582,25	7 427 744,39	8 096 582,25
Muut pakolliset varaukset 1.1.	25 389,06	98 574,73	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	19 647,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	2 606,55	73 185,67	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	42 429,51	25 389,06	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	2 022 118,62	2 084 492,24	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	310 349,15	70 175,07	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	132 548,69	0,00	0,00
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	2 332 467,77	2 022 118,62	0,00	0,00

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	3 366 831,66	2 233 524,58	3 366 831,66	2 233 524,58
Kuljetusvälineiden luovutusvoitot	10 100,00	90 175,94	10 100,00	90 175,94
Osakkeiden luovutusvoitot	0,00	66 015,08	0,00	66 015,08
Rakennusten luovutusvoitot	1 448 967,02	0,00	1 448 967,02	0,00
Muut luovutusvoitot	4 393,76	199 027,85	0,00	0,00
Luovutusvoitot yhteensä	4 830 292,44	2 588 743,45	4 825 898,68	2 389 715,60
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	0,00	14 076,00	0,00	14 076,00
Osakkeiden luovutustappiot	73 230,62	144 746,86	73 230,62	144 746,86
Muut luovutustappiot	50 045,75	567 334,45	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	123 276,37	726 157,31	73 230,62	158 822,86

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	
Ei ilmoitettavaa.	

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä	206 129,75	187 060,05
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	223 236,35	223 236,35
Yhteensä	429 366,10	410 296,40

16) Erittely poistoeron muutoksista		
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos		
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron lisäys	-3 500 000,00	0,00
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron vähennys	413 265,87	339 065,89
Poistoeron muutokset yhteensä	-3 086 734,13	339 065,89

12. Tasetta koskevat liitetiedot

12.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19) Tiedot pysyvästä vastaavista tase-eräkohtaisesti

	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet					Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet			
Poistamaton hankintameno 1.1.	42 173,07	5 624,23	0,00	47 797,30	37 281 424,19	95 187 463,54	18 322 395,44	2 297 012,11	68 721,79	4 890 797,86	158 047 314,93	
Lisäykset tilikauden aikana	73 306,06	1 596 537,19	0,00	1 669 843,25	1 298 744,96	2 783 627,41	2 702 423,88	832 441,91	0,00	3 071 449,64	10 688 687,80	
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-3 360,00	0,00	-3 360,00	0,00	0,00	-15 000,00	0,00	0,00	0,00	-15 000,00	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-919 691,84	-566 732,98	-147 933,97	0,00	0,00	0,00	-1 634 358,79	
Siirrot erien välillä	0,00	174 290,67	0,00	0,00	0,00	2 575 014,62	503 576,24	0,00	0,00	-3 252 881,53	0,00	
Tilikauden poisto	-65 466,92	-20 635,61	0,00	-86 102,53	0,00	-6 332 959,30	-3 490 459,56	-746 524,13	0,00	0,00	-10 569 942,99	
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Aktivoidut korkomenot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12.	50 012,21	1 752 456,48	0,00	1 802 468,69	37 660 477,31	93 646 413,29	17 875 002,03	2 382 929,89	68 721,79	4 709 365,97	156 342 410,28	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.	50 012,21	1 752 456,48	0,00	1 802 468,69	37 660 477,31	93 646 413,29	17 875 002,03	2 382 929,89	68 721,79	4 709 365,97	156 342 410,28	
Olennaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Erittely olennaisista lisäpoistoista	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni-yhtiöt	Osakkeet omistusyht.	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kuntayritymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13 469 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 467 843,32	0,00	30 646 572,81	0,00	500 533,35	31 147 106,16
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	6 430,47	0,00	0,00	0,00	19 910,00	19 910,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-126 140,94	-126 140,94	-576 675,88	0,00	-9 343,84	-586 019,72
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	13 469 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 348 132,85	0,00	30 069 896,93	0,00	511 099,51	30 580 996,44
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	13 469 074,35	27 291,69	8 969 474,76	13 348 132,85	0,00	30 069 896,93	0,00	511 099,51	30 580 996,44

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	339 141,40	337 190,59	143 439,39	141 488,58
Muut maa- ja vesialueet	38 389 299,21	38 007 166,26	37 517 037,92	37 139 935,61
Maa- ja vesialueet yhteensä	38 728 440,61	38 344 356,85	37 660 477,31	37 281 424,19

20-22) Omistuksia muissa yhteisöissä						
Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus %	Konsernin omistus-osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ylöjärven Yrityspalvelu Oy	Ylöjärvi	100	100	225	76	20
Kiinteistö Oy Ylöjärven Työtuvat	Ylöjärvi	100	100	-8	1 070	-52
Asunto Oy Viljakkalan Viertotie	Ylöjärvi	65,55	65,55	395	0	0
Kiinteistö Oy Kurun Kotikonnut	Ylöjärvi	100	100	80	757	0
Ylöjärven Jaähalli Oy	Ylöjärvi	99,90	99,90	714	440	7
Ylöjärven Vesi Oy	Ylöjärvi	100	100	11 020	38 153	204
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Asunto Oy Ylöjärven Aureenrivi	Ylöjärvi	55	55	20	2	0
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	Tampere	5,90	5,90	11 437	29 035	-146
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,27	5,27	77	444	0
Tampereen kaupunkiseudun ky	Tampere	6,87	6,87	37	28	0
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Viljakkalan Liikekeskus	Ylöjärvi	26,26	26,26	76	0	0
Yhdistelemättömät Osakkuusyhteisöt						
Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy	Pirkkala	21,30	21,30	166	22	7

23) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	296 591,37	0,00	572 832,00
Lainasaamiset	825 927,99	68 827,34	894 755,33	68 827,34
Muut saamiset	0,00	183 236,09	0,00	1 269 757,08
Siirtosaamiset	0,00	167 880,58	0,00	0,00
Yhteensä	825 927,99	716 535,38	894 755,33	1 911 416,42
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	4 237,51	0,00	5 012,25
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	223 236,35	0,00	847 262,66
Yhteensä	0,00	227 473,86	0,00	852 274,91
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	825 927,99	944 009,24	894 755,33	2 763 691,33

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Koronvaihtosopimukset	6 517 282,00	6 832 332,00	6 517 282,00	6 832 332,00
Muut siirtosaamiset	90 106,02	60 301,45	0,00	0,00
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	6 607 388,02	6 892 633,45	6 517 282,00	6 832 332,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	210 065,41	210 065,41	223 236,35	223 236,35
Muut siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	0,00	0,00	167 880,58	0,00
Kelan korvaus työterveyshuollosta	561 340,93	507 894,93	414 625,85	400 000,00
Koronvaihtosopimukset	357 432,84	0,00	357 432,84	0,00
Muut siirtosaamiset muilta	792 090,06	1 107 704,12	251 492,79	618 067,06
Muut siirtosaamiset jäsenkuntayhtymiltä	0,00	587 208,76	0,00	624 026,31
Siirtosaamiset kunnilta	3 022,55	245 124,82	3 022,55	245 124,82
Kotikuntalain kotikuntakorvaus	63 923,72	0,00	63 923,73	0,00
Ympäristöterveydenhuolto	98 450,00	0,00	98 450,00	0,00
Tuet ja avustukset valtiolta	315 129,01	677 495,52	297 361,57	663 190,37
Menoennakot	1 483 685,42	1 125 574,18	1 478 592,89	1 125 471,38
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 885 139,94	4 461 067,74	3 356 019,15	3 899 116,29

12.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52	65 787 440,52
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	13 135,82	13 135,82	0,00	0,00
Arvonkorotusrahaso 1.1.	19 306,92	19 306,92	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusrahaso 31.12.	19 306,92	19 306,92	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	178 628,45	180 030,33	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-1 244,71	-1 401,88	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12.	177 383,74	178 628,45	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	51 647 510,99	41 170 369,03	48 803 612,98	38 823 856,13
Edellisten tilikausien ylijäämä muutos	-845 253,03	-827 561,79	0,00	0,00
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset	0,00	331 454,17	0,00	331 454,17
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	50 802 257,96	40 674 261,41	48 803 612,98	39 155 310,30
Tilikauden ylijäämä/alijäämä *	3 400 520,19	10 973 249,58	2 464 370,84	9 648 302,68
Oma pääoma yhteensä	120 200 045,14	117 646 022,69	117 055 424,34	114 591 053,50

* Korjattu konserni vertailuvuoden tilikauden yli-/alijäämä lukua

26) Erittely poistoerosta		
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	8 868 130,90	5 781 396,77
Poistoero yhteensä	8 868 130,90	5 781 396,77

27) Pitkäaikaiset velat		
	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 290 000,00	22 030 000,00
Saadut ennakot	4 995 048,35	5 965 480,35
Pitkäaikaiset velat yhteensä	23 285 048,35	27 995 480,35

Velat, jotka erääntyvät 1.1.2024 tai sen jälkeen.

28) Joukkovelkakirjalainat		
	2018	2017
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistustlainat	10 500 000,00	10 500 000,00
korko - 0,18 %	-1 733,03	0,00
erääntyy 28.1.2019	10 500 000,00	10 500 000,00

29) Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Metsäkylän kaatopaikan jälkihoito	170 000,00	170 000,00	170 000,00	170 000,00
KOY Nikron alueen maaperän puhdistaminen	2 316 983,97	2 496 582,25	2 316 983,97	2 496 582,25
Haverin alueen maaperän puhdistaminen	5 110 760,42	5 600 000,00	5 110 760,42	5 600 000,00
Muut pakolliset varaukset	42 429,50	25 389,05	0,00	0,00
Potilaspöytäkirjojen korvaus	2 332 467,77	2 022 118,62	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	9 972 641,66	10 314 089,93	7 597 744,39	8 266 582,25

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
	2018		2017	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat	0,00	187 866,69	0,00	181 522,84
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	187 866,69	0,00	181 522,84
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat	0,00	2 055 704,23	0,00	229 234,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	2 055 704,23	0,00	229 234,00
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat	0,00	70,48	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	70,48	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	2 243 641,40	0,00	410 756,84

31) Maksuliiketililimiitti		
	2018	2017
Luottollisen maksuliiketilin limiitti 31.12.	1 500 000,00	1 500 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	1 500 000,00	1 500 000,00

32) Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksut	4 415 119,20	4 453 019,20	0,00	0,00
Muut velat	288 481,28	348 525,89	2 098,53	2 768,67
Muut velat yhteensä	4 703 600,48	4 801 545,09	2 098,53	2 768,67

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	14 558 501,66	13 852 564,55	10 013 197,82	9 933 900,11
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	2 401 572,33	1 548 013,61	1 693 920,72	1 124 529,86
Tulospalkkiovaraus	309 879,93	358 554,00	309 879,93	358 554,00
Korkojaksotukset	228 379,11	94 583,65	193 703,53	64 380,63
Potilasvahinkovakuutus seur. vuoden lyhennys	232 629,92	210 913,20	0,00	0,00
Jaksotetut tuet ja avustukset	1 023 454,95	740 185,61	391 815,87	211 601,58
Verojaksotukset	201 544,71	0,00	200 528,71	451,19
Muut siirtovelat	1 075 417,13	909 674,78	190 794,85	228 269,28
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	20 031 379,74	17 714 489,40	12 993 841,43	11 921 686,65
Siirtovelat yhteensä	20 031 379,74	17 714 489,40	12 993 841,43	11 921 686,65

13. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	849 168,90	708 335,43	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	3 578 859,00	2 550 917,63	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	944 000,00	944 000,00	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	406 583,11	464 327,92	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	2 433 063,20	2 433 063,20	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	6 955 922,20	5 927 980,83	0,00	0,00

35 - 37) Vakuudet				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Pankkitakauksen vastasitoumus				
Valuuttatermiini-, valuuttaoptio-, koronvaihto-, korko-optio-, hyödyketermiini- ja hyödykkeen vaihtosopimukset	33 500 000,00	33 500 000,00	33 500 000,00	33 500 000,00
Kiinteistö- ja yritysikiinnitykset	88 500,00	88 500,00	0,00	0,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	33 588 500,00	33 588 500,00	33 500 000,00	33 500 000,00

38) Vuokravastuut				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa 01.10.2042 asti	23 465 334,67	22 739 219,15	19 124 151,52	18 517 472,86
- seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	2 695 756,77	2 455 735,89	1 380 973,19	1 288 954,95
Leasingvastuut yhteensä, vastuut voimassa 31.12.2028 asti	8 009 256,41	4 199 401,26	7 336 559,77	3 691 929,53
- seuraavalle tilikaudelle maksettava osuus	1 940 273,78	1 353 558,43	1 677 114,16	1 149 154,09
- kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasing vastuut	4 883 059,03	1 417 549,87	4 459 522,83	994 013,67
- muu käyttöomaisuus vuokravastuut	2 882 998,01	2 701 307,48	2 877 036,94	2 697 915,86
Yhteensä	31 474 591,08	26 938 620,41	26 460 711,29	22 209 402,39

Korjattu vertailuvuoden tietoja vuokravastuiden osalta, indeksikorotusten puuttellisuuden vuoksi.

39) Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	3 550 000,00	3 550 000,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	2 256 709,96	1 827 499,04
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	14 055 947,84	13 945 947,84	14 021 792,39	13 911 792,39
Jäljellä oleva pääoma	9 432 482,31	9 935 775,29	9 431 860,71	9 935 656,25
Muut vastuu sitoumukset				
Hankintasopimusvastuu	14 750,00	29 500,00	0,00	0,00
Vuokratakaussopimus	2 371,50	2 030,45	0,00	0,00
Yhteensä	9 449 603,81	9 967 305,74	11 688 570,67	11 763 155,29

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2018	2017
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	187 698 088,00	183 614 046,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	120 587,36	121 353,19

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Sopimusvastuut				
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	854 454,64	923 802,14	0,00	0,00
Potilasvakuutusvastuu	475 006,76	477 447,88	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	1 329 461,40	1 401 250,03	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuut	189 365,51	10 682,60	0,00	0,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2018	2017	2018	2017
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset, Koronvaihtosopimukset on tehty yksittäisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksilla muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Lainojen ja koronvaihtosopimusten pääomat, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan. Lainojen alkusaldot yhteensä ovat 33 650 000,00 euroa.				
1) Sopimus erääntyy 19.11.2018 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on		800 000,00		800 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		-15 796,60		-15 796,60
1) Sopimus erääntyy 12.11.2019 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	1 000 000,00	2 000 000,00	1 000 000,00	2 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-19 412,76	-69 801,01	-19 412,76	-69 801,01
2) Sopimus erääntyy 29.6.2020 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	750 000,00	1 250 000,00	750 000,00	1 250 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-23 696,73	-58 125,32	-23 696,73	-58 125,32
3) Sopimus erääntyy 16.11.2022 Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on	6 000 000,00	7 500 000,00	6 000 000,00	7 500 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-163 766,80	-220 373,25	-163 766,80	-220 373,25
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus, Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimuksella on sopijapuolilla vaihtuva korko. Sopimus tulee voimaan 4.1.2021 ja sopimus				

erääntyä 4.1.2049. Laskennallinen pääoma 25 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-6 662 454,83	-5 884 576,22	-6 662 454,83	-5 884 576,22
Koronvaihtosopimus korkolattialla, Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan kiinteän koron muuttamiseksi vaihtuva korkoiseksi. Lainan ja koronvaihto- sopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koron- maksupäivät vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.12.2026. Lainan alkusaldo 14 000 000,00 euroa. Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo on laskennallinen pääoma 11 200 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	11 200 000,00 51 913,20	12 600 000,00 -11 211,20	11 200 000,00 51 913,20	12 600 000,00 -11 211,20
OTC koronvaihtosopimus Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopi- muksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 24.4.2018 - 24.4.2033. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-5 463 867,29	-4 894 777,99	-5 463 867,29	-4 894 777,99
OTC koronvaihtosopimuksen optioehto Sopimuksessa on erityisehto pankin yksipuolei- selle optiolle ajalle 25.4.2033 - 24.4.2043. Koronvaihtosopimuksella suojataan koko lainasalkkua. Koronvaihtosopimus ja optiosopimus on erotettavissa toisistaan. Laskennallinen pääoma 30 000 000,00 euroa Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-3 548 285,33	-3 347 570,86	-3 548 285,33	-3 347 570,86
Koronvaihtosopimukset, konserni ky Sopimukset erääntyy 23.8.2021 - 1.11.2037 Sopimusten nimellisarvo 31.12. Käypä arvo	3 934 874,89 -252 503,37	4 071 737,58 -251 198,65		
Koronvaihtosopimukset, konserni ky myöhemmin alkavat sopimukset Sopimusten nimellisarvo 31.12. Käypä arvo	3 128 995,24 1 677,76	1 153 777,78 61 708,19		
Mutalan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 11.4.2005 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 7 000 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.	46 083,35	53 083,35	46 083,35	53 083,35
Takamaan koulu / Ylöjärven seurakunnan huonetila				
Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven seurakunta ovat 2.6.2009 sopineet, että seurakunta voi luopua vuokratun tilan hallinnasta ennen 20 vuoden pituisen määräaikaisen sopimuksen päättymistä. Tällöin Ylöjärven kaupunki palauttaa ko. tiloihin pääomavuokrana tehdyn investoinnin jäännösarvon Ylöjärven seurakunnalle. Palautettava jäännösarvo on 9 800 euroa kokonaista kalenterivuotta kohden.	102 900,00	112 700,00	102 900,00	112 700,00

14. Ympäristövastuut

Ympäristötuotot ja -kulut		
	2018	2017
Ympäristötuotot		
Viranomaistoiminnan tuotot	59 676,43	60 847,09
Muut ympäristötuotot		
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	56 000,00	51 288,53
Ympäristökulut		
Viranomaistoiminnan kulut	146 212,75	147 006,28
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	3 200,00	3 600,00
Muut ympäristökulut:		
Haverin rikastushiekka-alue kunnostus	489 239,58	9 299,00
Nikron alueen kunnostus	235 598,28	314 857,57
Metsäkylän kaatopaikan kunnostus	156 210,71	152 435,11
Ympäristökulut, netto	-914 784,89	-515 062,34

Ylöjärven kaupungin omistamalla alueella tiedetään olevan kolme aluetta, joilla maaperä on pilaantunut ja joiden puhdistamisesta voi aiheutua kustannuksia kaupungille. Ne ovat teollisuuskiinteistö Metallin ja Nikron, vanha kaatopaikka-alue Tiura sekä entisen Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue, joka on vain osin kaupungin omistuksessa. Kohteiden kunnostuksiin on mahdollista saada valtion avustusta/EU-rahaa.

Kaupungilla on maankaatopaikka, jonka ympäristövaikutuksia tarkkaillaan vesinäyttein. Pehkusuon vanhaa kaatopaikka-aluetta pidetään kunnossa kaatopaikan sulkemissuunnitelman mukaisesti. Vesistö tarkkailua suoritetaan lisäksi kolmen suljetun kaatopaikan ympäristövaikutusten seuraamiseksi.

Kiinteistöt Metallin ja Nikron

Ylöjärven kaupungin omistamilla kiinteistöillä Metallin RN:o 1:266 ja Nikron RN:o 1:115 Mäkkylän kylässä on todettu maaperän pilaantuminen, mistä on aiheutunut myös pohjaveden pilaantuminen. Maaperässä on todettu raskasmetalleja, öljyä ja liuottimia. Pohjavedessä on todettu suuria pitoisuuksia liuottimia ja niitä on todettu myös läheisellä Saurion vedenottamalla pieniä määriä. Maaperän pilaantuminen on aiheutunut kiinteistöillä harjoitetusta vanhasta teollisesta toiminnasta.

Maaperän kunnostustyöt (metallit, liuottimet ja öljyinen maa) on tehty pääosin massanvaihdoilla, joka saatiin suoritettua vuoden 2013 aikana. Vuodesta 2015 alkaen kunnostustyötä on jatkettu huokosilmakunnostuksella ja kemiallisella puhdistuksella. Kiinteistöjen Metallin ja Nikron kunnostustöiden kustannukset olivat vuonna 2018 yhteensä 235 598,28 €.

Pohjaveden suojapumppaus on aloitettu vuoden 2007 keväällä turvaamaan Saurion vedenottamon veden laatua ja suojapumppaus jatkuu edelleen. Vuosittaiset kustannukset ovat olleet lähes 130 000 euroa.

Maaperän ja pohjaveden kunnostustyön loppuun saattamiseksi on alueella tehty lisätutkimuksia ja Nikron alueen kunnostus on hyväksytty ELY:ssä pilaantuneiden maalueiden kärkihankkeena kunnostus- ja kokeiluhankkeeksi. Hankkeen kunnostustöiden vetovastuu on ELY-keskuksella.

Kohteen yhtenä kunnostusmenetelmänä ja vedenottamon pohjaveden oton suojaustoimenpiteenä on alueelle tarkoitettu toteuttaa vuoden 2019 aikana ainakin niin sanottu reaktiivisen seinämä. Lisäksi itse Nikron kiinteistöllä toteutetaan vielä erillistä maaperän kunnostusta kaivamattomin menetelmin. Tarvittaessa toteutetaan myös muita maaperän- ja pohjaveden kunnostustoimenpiteitä. Aktiiviset kunnostustoimet on tavoitteena saada päätökseen vuoden 2019 aikana.

Aktiivisten kunnostustoimien jälkeen tarkastellaan mm. alueen nykyisen suojapump-pauksen ja siihen liittyvän aktiivihiihipuhdistuksen tarpeellisuutta uudelleen. Jälkitark-kailua tehdään alueella veden ja maaperän kunnostustoimien onnistumisen osalta muutaman vuoden ajan. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä on tehty Nikron alueen kunnos-tukseen varaus. Kunnostuksen on arvioitu maksavan aktiivisine kunnostustöineen ja seurantavaiheen töineen enintään varaumaa vastaavasti 2,4 miljoonaa euroa.

Tiura

Ylöjärven kaupungin alueella ja kaupungin omistuksessa oleva vanha kaatopaikka Kuu-siston kylässä kiinteistöllä Tiura RN:o 2:288 kunnostettiin vuoden 2012 aikana ja alue maisemoitiin vuoden 2013 aikana. Puhdistustöiden yhteydessä todettuja liuottimia ei saatu puhdistettua maaperästä kokonaan ja niiden osalta maaperän puhdistamisesta päätetään meneillään olevan seurannan tulosten ja riskinarvion perusteella. Mahdolli-sista lisäkunnostustarpeista tai -kustannuksista ei ole toistaiseksi tietoa.

Metsäkylän vanha kaatopaikka

Ylöjärven kaupungilla on Metsäkylässä kiinteistön Esterinmetsä RN:o 1:273 alueella vanha yhdyskuntajätteen kaatopaikka, jonka pintasuojarakenteet saatiin päätökseen vuosina 2016 - 2017 ja jonka jälkeen alueella on tehty sulkemissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ja huolehdittu tarkkailuvelvoitteiden suorittamisesta. Kohteen kustan-nukset vuonna 2018 ovat olleet 156.211 euroa.

Haverin kaivoksen rikastushiekka-alue

Haverin entisen kaivoksen rikastushiekka-alue sijoittuu Viljakkalanselän Kirkkojärven rantaan. Alue sijoittuu Inkulan kylään osin kaupungin omistamalle kiinteistölle RN:o 11:0 ja osin alueen osakaskuntien alueelle. Alustavien selvitysten mukaan alueelta pääsee ympäristöön siinä määrin epäpuhtauksia, että alueen kunnostamiseksi tuli ryh-tyä toimenpiteisiin. Tehdyn kunnostussuunnitelman mukaan jätealueen kunnostus maksaisi 2,8 - 5,6 milj. euroa, alueella tehtävien toimenpiteiden laajuuden mukaan. Toimenpiteiden osalta on kunnostamisesta oltu yhteydessä Pirkanmaan ELY-keskukseen vuoden 2017 lopulla toimintasuunnitelman muodossa.

Tekninen lautakunta käsitteli toimintasuunnitelman maaliskuussa 2018. Kiireellisim-mät työt olivat vanhan rikkoutuneen padon kunnostustyöt ja kasvittoman alueen peit-to. Alueen kunnostus aloitettiin 2017 ajamalla alueelle Kyröskoskentie kevyenliiken-teen väylän rakentamisalueelta tietyömaalta tulleita pintamaita pilaantuneiden mai-den päälle suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2018 aikana jatkettiin pintojen suojauk-sia ja eroosiosuojausta alueen päälaskuojilla sekä aloitettiin suunnitelma-asiakirjojen mukaisen uuden padon toteutuksen valmistelu. Vuoden 2018 aikana ei uuden padon toteutusta saatu vielä edistettyä loppuun. Kirjanpitovaraus kunnostukseen tehtiin kus-tannusarvion tarkentumisen myötä vuoden 2016 tilinpäätöksestä, yhteensä 5,6 miljoonaa euroa.

Haverin Kaivosmäen alueella on niin ikään pilaantunutta maata, mutta sen osalta ei ole tehty kunnostussuunnitelmaa eikä kustannuksista ole vielä tietoa.

15. Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2018	2017
Yleishallinto	90	78
Sosiaali- ja terveystoimi	474	502
Opetus- ja kulttuuritoimi	893	895
Yhdyskuntapalvelut	272	284
Yhteensä	1 729	1 759

43) Henkilöstökulut		
	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	82 610 380,39	82 160 094,92
*) Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	520 645,69	526 643,77
Henkilöstökulut yhteensä	82 610 380,39	82 160 094,92

*) Investointien henkilöstökulut on kirjattu käyttötalouslouteen, josta ne siirretään investointeihin Valmistus omaan käyttöön -tilin kautta.

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut		
	2018	2017
Kristillisdemokraatit	3 571,30	3 285,65
Suomen Keskusta	8 501,45	5 245,44
Kokoomus	14 889,87	15 068,32
Peussuomalaiset	4 106,55	4 556,92
Sosiaalidemokraatit	11 036,05	10 526,78
Vasemmistoliitto	6 137,84	6 056,70
Vihreät	12 214,90	9 454,46
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	60 457,96	54 194,27

45) Tilintarkastajien palkkiot		
	2018	2017
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	29 886,49	34 748,12
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	5 038,58	5 043,80
Palkkiot yhteensä	34 925,07	39 791,92

Korjattu vertailuvuoden tietoja.

46) Liitetiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Ylöjärven kaupunki ja Ylöjärven Vesi Oy ovat sopineet yhteistyöperiaatteista. Sopimuksen mukaan kahdenvälisissä palveluissa ja tuotteissa, joita ei ole kokonaistaloudellisesti järkevää hankkia kolmannelta osapuolelta noudatetaan kaupungin sisäistä tavanomaista hinnoittelua kuitenkin siten, että hinnoittelu noudattaa omakustannusperiaatetta. Tällaisia toimintoja ovat mm. kunnallistekninen rakentaminen yhteishankkeissa, kunnallistekniset suunnittelutyöt, varikko- ja varasto- toiminnot sekä yhteiset asiakaspalvelutoiminnot.

Ylöjärven kaupunki on myynyt toimisto- ja talouspalveluita, tilapalveluita sekä palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Vesi Oy Ylöjärven kaupunki on myynyt tila- ja palkanlaskentapalveluita Ylöjärven Yrityspalvelut Oy:lle.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta korvauksesta irtisanomismenettelytilanteissa.

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja tositelajeista

Pääkirja
Päiväkirja
Tasekirja
Talousarvion toteutusvertailu

Pysyvästi säilytettävät
Tasekirja
Talousarvion toteutusvertailu
Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus
Toimintakertomus
Tililuettelo

10 vuotta säilytettävät
Pääkirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Tilikauden tositteet *)

*) ESR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksutuksesta ohjelmakauden päättymisestä laskien.

Tosite	Nimitys	Numerosarja
ALKUSA	Alkusaldot	1001 - 1010
BUD	Talousarvio	2001 - 2033
BUDL	Lisätalousarvio	3001 - 3042
MUIST1	Muistiotositteet ulkoiset	10001 - 11312
MUIST2	Rahastokirjaukset	14001 - 14055
MUISIS	Muistiotositteet sisäiset	20001 - 20203
MUIJAK	Muistiotositteiden jaksotus	30001 - 30002
KOMTOS	Käyttöomaisuustositteet	34001 - 34222
SISROP	Sisäiset laskut Rondo	40001 - 40996
KOMMUI	Käyttöomaisuus	48000 - 48047
HAAHTE	Sisäiset vuokrat Haahtela	50001 - 53482
BUD	Budjetointitositteet	96000 - 96080
PALKAT	Palkkatositteet	100001 - 100435
VARAST	Varasto Sonet	117001 - 117029
EFFSOS	Effica sosiaalitoimi	115001 - 115409
KONE2	Kone ja kuljetus tositteet	116001 - 116012
OSTOT	Ostolaskut	8000001 - 8044671
OMAKSU	Ostomaksut	8990001 - 8990327
LTT	Liitetietositteet	6-9, 11-13, 15-16,19-46
YMRMAN	MR Manuaalisuoritukset	5110001 - 5112325
YMRVII	MR Viitesuoritukset	5210001 - 5210305
YMRHYV	MR hyvityslaskut, kuittaukset	5310001 - 5311796
YMRK	MR Tileistä poisto	5410001 - 5412157
YMR10	MR Laskulaji 10	Vuokrat 10000001 - 10000381
YMR12	MR Laskulaji 12	Maavuokrat 12000001 - 12000028
YMR13	MR Laskulaji 13	Yleislaskut 13000001 - 13004101
YMR14	MR Laskulaji 14	Työllisyyspalvelut 14000001 - 14000228

YMR15	MR Laskulaji 15	Timmi tilavuokrat	15000001 - 15000499
YMR19	MR Laskulaji 19	Hammashoito	19000001 - 19018882
YMR20	MR Laskulaji 20	Maanvuokrat	20000001 - 20000376
YMR30	MR Laskulaji 30	Fysioterapia	30000001 - 30001597
YMR31	MR Laskulaji 31	Röntgen	31000001 - 31000155
YMR32	MR Laskulaji 32	Ehta palvelut	32000001 - 32000719
YMR33	MR Laskulaji 33	Poliklinikka	33000001 - 33031799
YMR35	MR Laskulaji 35	Terveyskeskus/akuuttios.	35000001 - 35001835
YMR36	MR Laskulaji 36	Kehitysvammahuolto	36000001 - 36000674
YMR37	MR Laskulaji 37	Geriatrian pkl ja Kumuke	37000001 - 37001400
YMR39	MR Laskulaji 39	Kuntalaskutus	39000001 - 39000407
YMR53	MR Laskulaji 53	Päivähoito	53000001 - 53014275
YMR54	MR Laskulaji 54	Laitoshoidto	54000001 - 54002960
YMR58	MR Laskulaji 58	Kotipalvelumaksut	58000001 - 58005357
YMR63	MR Laskulaji 63	Hulevesilaskutus	63000001 - 63005472
YMR73	MR Laskulaji 73	Rakennusvalvonta	73000001 - 73000648

MR = Myyntireskontra

Aditro CPM kuntakonserni

- tositteet
- pääkirja
- päiväkirja
- konserniyhteenvedo

Datwin, lainahallinta


Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Ylöjärven kaupunki

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2018

Ylöjärvellä 25.3.2019

Ylöjärven kaupunginhallitus


Jarkko Sorvanto, kaupunginjohtaja

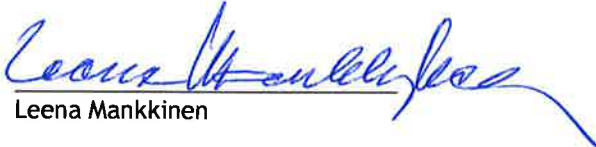

Katja Luojus, hallituksen puheenjohtaja


Timo Halttula


Mauri Heiska


Rauno Kesseli


Tiina Landgren-Mäkkylä


Leena Mankkinen


Markku Mäki-Ventelä


Juhani Ojars TAPANI TIENARI


Seppo Peltola


Minna Sarvijärvi



Minna Sorsa

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Ylöjärvellä 22.5.2019

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö


Minna Ainasvuori
tilintarkastaja, JHT, HT